

AS SEB Pank

Aastaruanne

2018

Sisukord

Sissejuhatus - üldinformatsioon	2
Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	18
Konsolideeritud kasumiaruanne	18
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	18
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	19
Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne	20
Konsolideeritud rahavoo aruanne	21
Lisad konsolideeritud finantsaruannetele	22
Juhatuse deklaratsioon	89
Sõltumatu audiitori aruanne	90
Juhatuse poolt kinnitatud kasumi jaotamise ettepanek	96
Nõukogu kinnitus SEB Pank 2018.a. konsolideeritud majandusaasta aruandele	97

Sissejuhatus - üldinformatsioon

Krediitiasutuse üldandmed

Ärinimi	AS SEB Pank
Asukoht ja aadress	Tornimäe 2, Tallinn 15010, Eesti
Registreerinud riigi nimetus	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev	08.12.1995
Registrikood	10004252 (EV Äriregister)
Telefon	+372 6 655 100
Faks	+372 6 655 102
SWIFT	EEUHEE2X
e-posti aadress	info@seb.ee
Interneti kodulehekülg	http://www.seb.ee

Audiitor

Audiitori ärinimi	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV Äriregister)
Audiitori asukoht ja aadress	Pärnu mnt.15, 10141 Tallinn, Eesti
Aruande bilansipäev	31.12.2018
Aruandeperiood	01.01.2018 - 31.12.2018
Aruande valuuta ja ühikud	Euro (EUR), miljonites eurodes

Tegevusaruanne

1. Krediidiasutuse kontsern vastavalt krediidiasutuste seadusele

1.1. Konsolideerimisgrupp

Ärinimi	Registri number	Registree- rimis- kuupäev	Aadress	Põhitegevusala	Osalus (%) ***	Soetus- maksu- muses (milj. EUR)
AS SEB Liising	10281767	03.10.97	Tallinn, Tornimäe 2	Liising	100.0%	1.8
AS Rentacar*	10303546	20.10.97	Haapsalu, Posti 41	Liising	100.0%	0.0
AS SEB Varahaldus	10035169	22.05.96	Tallinn, Tornimäe 2	Varahaldus ja fondijuhtimine	100.0%	2.7
SK ID Solutions AS**	10747013	27.03.01	Tallinn, Pärnu mnt 141	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenused	25.0%	1.0
						5.5

Kõik ettevõtjad on registreeritud Eesti Vabariigi Äriregistris.

* AS-i SEB Liising konsolideeritud tütarettevõtja.

** Sidusettevõtjad.

*** Kõigi investeeringute puhul võrdub osaluse protsent nii osalusega aktsiate arvust kui ka osalusega häälte arvust.

Emaettevõtja on AS SEB Pank, mille põhitegevus on pangandus (üldandmed lk 2).

Konsolideerimisgrupp Eesti krediidiasutuste seaduse mõistes ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-ile kattuvad.

Mittetulundusühing SEB Heategevusfond on konsolideerimisgruppi mitte kuuluv ühing, mis registreeriti 06.01.2006. Ühingu asutajad on AS SEB Pank ja AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus (elukindlustusettevõtte SEB Life and Pension Holding AB tütarettevõtja, viimane on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) tütarettevõtja). Ühingu eesmärgiks on rahaliste vahendite kogumine ning jaotamine heategevuslikel eesmärkidel vanemliku hoolitsuseta jäänud lastega tegelevatele organisatsioonidele. Ühingu lõpetamisel antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara üle samalaadsete eesmärkidega Eesti Vabariigi Valitsuse nimekirja kantud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingule või sihtasutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigile või kohalikule omavalitsusüksusele.

Mittetulundusühing Spordiklubi United on konsolideerimisgruppi mitte kuuluv ühing, mis alustas tegevust septembris 2008.a. Ühingu asutajaks on AS SEB Pank. Ühingu eesmärgiks on spordiürituste korraldamine harrastuslikul ja võistlustasemel ning oma tegevuse ja toetajate reklaamimiseks reklaamürituste korraldamine. Ühingu lõpetamisel antakse ühingu vara üle ühingu samalaadsete eesmärkidega mittetulundusühingule või sihtasutusele või teistele isikutele põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks avalikkuse huvides.

Aruandeperioodil toimunud muudatused kontserni koosseisus ja suundumused aastaks 2019

Aruande avalikustamise hetkeks ei ole sündmusi, mis võiksid mõjutada kontserni finantsstrateegiat 2019. aastal.

1.2. Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendele kuuluvad aktsiad

Juhatuse liikmed 2018. aasta lõpus: Allan Parik, Artjom Sokolov, Ainar Leppänen, Eve Kümnik ja Marko Rintala. Eve Kümnik valiti juhatuse liikmeks alates 01.08.2018. Marko Rintala valiti juhatuse liikmeks alates 01.11.2018. Kari Petteri Nikkola ametiaeg juhatuse liikmena lõppes 31.10.2018.

Nõukogu liikmed 2018. aasta lõpus: Riho Unt, Stefan Stignäs, Mats Torstendahl, Erkkä Näsäkkälä, Aušra Matusevičiene ja Juha Kotajoki. Juha Kotajoki valiti nõukogu liikmeks alates 03.07.2018. Martin Johansson lahkus nõukogust 02.07.2018.

AS-i SEB Pank juhatuse ja nõukogu liikmed ning nende lähikondlased, samuti ülal nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavad äriühingud ei omanud seisuga 31.12.2018 AS-i SEB Pank aktsiaid.

1.3. AS SEB Panga juhtimiskorda käsitlev teave

Juhatuse liikmete osalused nõukogudes

AS-i SEB Pank juhatuse liikmed kuuluvad SEB grupi ühingute nõukogudesse. Allan Parik ja Ainar Leppänen on AS-i SEB Liising, AS-i SEB Varahaldus ja AS-i SEB Elu- ja Pensionikindlustus nõukogu liikmed. Artjom Sokolov on AS-i SEB Liising nõukogu liige.

Värbamispoliitika juhtorgani liikme valikuks

AS SEB Pank juhendub panga juhatuse ja nõukogu liikmete värbamisel krediidiasutuste seadusest ja Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) suunistest juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta.

Töökuulutused otsitava ametikoha kohta avaldatakse erinevates kanalites. Erinevate kanalite kaudu tagab panga grupp võimalikult suure hulga potentsiaalselt sobivate kandidaatide informeerituse vakantselt ametikohast ja sellele esitatud nõuetest.

Tööotsingu kuulutus avaldatakse alati ka panga grupi siseveebis. Võrdsete kandidaatide korral on eelistatud panga grupi sisesed kandidaadid.

Juhtorgani liikme värbamisel kasutatakse samuti sihtotsingut.

Panga juhatuse ja nõukogu liikmeteks valitakse isikud, kellel on krediidiasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane reputatsioon.

Enne isiku valimist panga juhatuse või nõukogu liikmeks esitab kandidaat pangale ülevaate oma hariduse, töökogemuse, ettevõtluses osalemise ja tema kohta karistusregistrisse kantud karistuste kohta ning kinnituse, et puuduvad sellised asjaolud, mis välistavad tema õiguse olla krediidiasutuse juht.

Panga juhatuse ja nõukogu liikmete kandidaatide sobivust hindab panga nõukogu töötasukomitee, mis täidab ühtlasi krediidiasutuste seadusega nõutud nomineerimiskomitee ülesandeid. Juhtorgani liikme hindamisel võetakse arvesse AS-i SEB Pank tegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning ametikohaga kaasnevaid kohustusi. Komitee hindab juhtorgani liikme kandidaadi reputatsiooni, tema ametikohale vastavaid teadmisi, oskusi ja kogemusi, samuti sõltumatust ja ametiülesannete täitmisele pühendatavat aega. Hindamine ja selle tulemused dokumenteeritakse.

Juhatuse ja nõukogu liikmete kandidaatide esitamisel tuleb komiteel tagada juhtorgani liikmete kandidaatide teadmiste, oskuste ja kogemuste tasakaal ning juhtorganite koosseisu mitmekesisuse põhimõtete rakendamine.

Juhatuse liikmete värbamise ja sobivuse hindamise protsessi koordineerib Personali- ja koolituse divisjon.

Mitmekesisuspoliitika

AS SEB Pank on seisukohal, et töötajaskonna mitmekesisus rikastab äritegevust. AS SEB Pank pakub võrdseid võimalusi ja võrdseid õigusi kõigile, sõltumata soost, rahvusest, etnilisest päritolust, vanusest, seksuaalsest orientatsioonist, soolisest identiteedist või usutunnitusest. Mitmekesisuse üldpõhimõtted kehtivad sealhulgas juhtorgani liikmete valikul.

Panga juhatuse ja nõukogu liikmete valimise tulemusena peab nõukogu ja juhatuse liikmete koosseis olema panga juhtimiseks piisavalt mitmekesine, mis võimaldab erinevate kogemuste ja teadmiste laialdasemat integreerimist juhtorganite töösse. Panga juhatuse ja nõukogu moodustamisel pöörab AS SEB Pank tähelepanu, et selle koosseis oleks lisaks teadmistele ja kogemustele piisavalt laiaesinduslik ka lähtuvalt vanusest, soost, geograafilisest päritolust, haridusest ja töökogemusest.

Riskikomitee

Panga nõukogu moodustas riskikomitee 2015.a. alguses. Riskikomitee koosolekud toimuvad neli korda aastas.

Ettevõtte audiitor on grupile 2018. aasta jooksul osutanud muid kindlustandvaid teenuseid, mille läbiviimise kohustus tuleneb vastavalt krediitiasutuste seadusest, väärtpaberituru seadusest ning investeerimisfondide seadusest ja muid nõustamisteenuseid, mis on lubatud vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale audiitortegevuse seadusele.

1.4. Strateegia ja organisatsioon

AS-i SEB Pank sajaprotsendiline omanik on börsil noteeritud emaettevõtte Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), mis on tähelepanuväärse ajalooa Põhjamaade finantsteenuste pakkuja SEB Grupi emaettevõtte. SEB Grupp on juhtiv Põhjamaade finantsteenuste grupp. Kliendisuhetele keskenduva pangana pakub SEB Rootsisis ja Baltimaades finantsnõustamist ning laia valikut finantsteenuseid. Taanis, Soomes, Norras, Saksamaal ja Ühendkuningriigis keskendub pank peamiselt korporatiiv- ja investeerimispangandusele, osutades täisteenust nii äriühingutele kui ka institutsionaalsetele klientidele. SEB äritegevuse rahvusvahelist iseloomu kinnitab tõsiasi, et pangal on esindused 20 riigis üle maailma. SEB Grupil on 15 300 töötajat.

AS SEB Pank on SEB Grupi koosseisu kuuluv Eesti finantsgrupp, mis teenindab eraisikuid, ettevõtteid ja avalikku sektorit. Usume, et ettevõtlikkus ja uuendusmeelsed ettevõtted aitavad luua parema maailma. Aitame neil saavutada nende eesmärged ja edu nii headel kui ka halbadel aegadel. Meie eesmärk on pakkuda oma klientidele maailmatasemel teenust. Püüdleme selle poole, et meie kliendid näeksid meid pangana, kes jagab teadmisi, tunneb hästi nende vajadusi, on ennetav ning muudab nende elu lihtsamaks.

SEB Pank Grupil on enam kui 674 000 klienti, keda teenindab 1 023 töötajat. Klientidega tegeletakse läbi mitmete eri kanalite nagu 18 harukontori, 239 sularahaautomaadi ja 9 736 POS-terminali. Kasutusel on üle 525 700 deebet- ja krediitkaardi. Peale selle kasutab üle 77% klientidest internetipanga teenuseid.

2. Olulised sündmused

Ärikliendid

2018. aastal mõjutas laenuvõtmist kaks tegurit. Esiteks, **Eesti suurettevõtete üldine tugev kindlustunne**, mis avaldus nende investeerimistevõtmistes pangapoolse rahastamise vajaduse näol. Teiseks, Eesti konsolideeruva pangandussektori tõttu otsisid paljud teiste pankade ärikliendid uut kodupanka, avades SEB-le uute kliendisuhete loomise võimalusi.

Rahastati erinevates sektorites tegutsevaid suurettevõtteid. 2018. aasta kõige märkimisväärsemad näited on **SEB Eesti aegade suurim laenuvõtmine**, mille käigus kaasrahastati taastuenergia tootjat Enefit Greeni 200 miljoni euroga, ning osalemine rahvusvahelise infrastruktuurifondi poolt kaugkütteevõtte Utilitas omandamise rahastamises.

Kokkuvõttes **suurenes** SEB suurettevõtete finantseerimisportfell **märkimisväärselt** – 11% võrreldes 2017. aastaga; deposiidid kasvasid 29%.

SEB jätkas traditsiooni, korraldades viiendat aastat järjest suurettevõtete finantsjuhtidele mõeldud **CFO Foorumi** (kuues selline üritus). Peale selle viidi Balti suurettevõtete finantsjuhtide seas läbi iga-aastane uuring, et välja selgitada nende äritegevuse strateegilised fookusvaldkonnad, aga ka järgmisel aasta väljakutsed.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

Kliendid kasutavad üha aktiivsemalt panga digiteenuseid. Hea näitena suurenes 2018. aastal väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kontode avamine kaugkanalis 72%. Ärikliendid saavad suhelda oma kliendihalduritega videokohtumiste teel.

Üha rohkem SEB äriklientide siseneb internetipanka nutiseadmete kaudu, mistõttu hakkas pank **äriklientidele** pakkuma **mobiilirakenduse** kasutamise võimalust. SEB jaepanganduse juhi Ainar Leppäneni sõnustis saavad kliendid uuendatud rakenduses näha eurokontode saldoid ja väljavõtteid, samuti teha mobiilirakenduse abil euroülekandeid, kinnitada makseid ja leida teavet pangakontorite või -automaatide kohta.

Toimusid kolmas ja neljas Kasvuprogramm; aasta jooksul **töötati SEB innovatsioonikeskuses välja 48 ideed**. SEB juhatuse esimees Allan Parik sõnul on innovatsioonikeskus üks neid ettevõtmisi, millega SEB on võtnud endale aktiivse liidri rolli Eesti majanduselu arendamisel ja toetamisel. Tallinnas innovatsioonikeskuse avamise peamine põhjus oli soov aidata äriklientidel oma tegevust edasi arendada, parandada konkurentsivõimet ja seeläbi anda oma panus Eesti

majanduskasvu. Pariku sõnusi ei tohi kindlasti alahinnata innovatsioonikeskuse kiiresti populaarsust kogunud üritusi ja koolitusi, mille sihtrühm on erakliendid ja üliõpilased.

SEB robot paneb ettevõtteid kasvama. Growby on tehisintellektil ja masinõppel põhinev lahendus, mis õpib ettevõtete kogemusest ning oskab kogutud teadmisi omakorda edasi anda teistele ettevõtetele. Masinõppe abil koondab robot endas nii kõige uuenduslikumate ja kiiremini kasvavate ettevõtete kogemused kui ka kogemused, mis on omandatud SEB Kasvuprogrammi käigus, kus kokku osales 36 Eesti ettevõtet eri valdkondadest.

SEB uus teenus annab tõuke **uuenduslike finantslahenduste loomiseks**. SEB on esimene Balti pank, kes pakub kontoandmete ja makse algatamise teenuseid, mis peaks aitama kaasa uute ja uuenduslike finantsteenuste tekkimisele. SEB hakkab rakendama makseteenuste direktiivi nõudeid, mis lubavad anda kliendi nõusolekul kolmandatele pooltele ligipääsu kontole ja makseteenustele.

Rohkem kui aasta tagasi avas SEB **e-õppe programmi e-Akadeemia** aadressil <http://eakadeemia.seb.ee/>, mis panustab alustavate ja väikeste ettevõtete kiiremasse kasvu. See on SEB suurim idufirmadele suunatud projekt Baltimaades.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetest klientidele on korraldatud mitmeid üritusi, nagu näiteks majanduse ja finantsturgude hommik; makro hommikuseminar väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele; eAkadeemia *live*-seminarid; korteriühistute seminarid.

Detsembris korraldati kolmes Balti riigis väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete seas uuring „**Baltimaade ettevõtlusbaromeeter**” (Baltic Business Outlook). Uuringus osales rohkem kui 5000 vastajat ning SEB tutvustab Eesti, Läti ja Leedu tulemusi 2019. aasta esimeses kvartalis.

SEB ja **EveryPay allkirjastasid koostöölepingu**, et pakkuda panga äriklientidele täiesti uuel tasemel **kaardimaksete vastuvõtmist internetis**. SEB korporatiivpanganduse juhi Artjom Sokolovi sõnul on SEB-l rõõm teha koostööd Eesti ettevõttega, kes aitab pangal pakkuda oma äriklientidele moodsat lahendust klientide teenendamiseks kogu maailmas.

Järgmise viie aasta jooksul **investeerib SEB 10–20 Balti idufirmasse**, ühte ettevõttesse tehtava investeeringu suurus on 50 000 – 200 000 eurot. SEB rahastab nii finantsteenuste valdkonna idufirmasid, aga ka ettevõtteid, kelle ideedel on potentsiaali finantssektoris ja kes pakuvad näiteks automatiseerimise, masinõppe või tehisintellektiga seotud lahendusi.

SEB ja Garage48 korraldatav järgmise põlvkonna panganduse häkaton tõi Tallinna kokku rohkem kui 100 osalejat, sealhulgas finantstehnoloogilisi ettevõtteid ja entusiaste Eestist, Lätist, USAst ja Ühendkuningriigist. Kolmepäevasele programmeerimismaratonile registreerus 108 osalejat ja 50 ettevõtet, et testida ja arendada järgmise põlvkonna finantsteenuseid.

Erakliendid

2018. aasta üks suurimaid saavutusi Eesti erakliendisegmendis on **SEB-d kodupangaks valinud klientide arvu suurenemine** – aasta jooksul rohkem kui 3700 klienti. Stabiilse majanduskasvu ja rahvastiku sissetuleku suurenemise taustal tegi SEB Eesti head tööd uute klientide leidmisel, teenuste isikupärastamisel ja Eesti turul parimate tootepakkumiste arendamisel.

2019. aasta veebruariks on SEB Eesti **lõpetanud koodikaartide kasutuselt kõrvaldamise** kooskõlas Euroopa Komisjoni ette nähtud tähtaegadega, millega pannakse punkt selles vallas 2018. aastal tehtud suurele tööle. Viimase kahe aasta jooksul korraldas pank laiaulatusliku teavituskampaania, et suunata oma kliente kasutama turvalisemaid ja uuemaid autentimislahendusi. Eestis pakuti kliendile nelja võimalust, kuid ülemineku lõpuks olid kõige populaarsemad lahendused ID-kaart (peaaegu 40% kasutajatest) ning SEB, Swedbanki ja Telia loodud Smart-ID (25% kõigist klientidest). 2018. aasta lõpuks kasutas vähem kui 3% panga klientidest peamise autentimisvahendina koodikaarte.

SEB uued lahendused, nagu näiteks **mobiilirakendus, välmaksed, Smart-ID ja videokohtumised** koguvad klientide hulgas populaarsust. Eelmisel aastal ka äriklientidele pakkuma hakatud mobiilirakendusele lisati uued klientide poolt soovitud funktsioonid. Mitme konto vaade, näotuvastus ning laenude ja liisingu vaade meelitavad tulevikus ligi veelgi rohkem kasutajaid.

Aasta teisel poolel toetas digiteenuste hoogustumist **2018. aasta suurim turundus- ja suhtekorralduskampaania „bank@home”**. Kampaania põhisõnum oli näidata klientidele suuremat vabadust pakkuvate SEB digiteenuste arengut. Eraisikute tähelepanu tõmbamiseks antud teemale, käivitas SEB 30-päevase digiväljakutse/vlogi, milles osalesid kaks Eesti teletähte. Väljakutse jõudis sotsiaalmeedias umbes kolme miljoni inimeseni ning sellest tehti sotsiaalvõrgustikus 150 000 postitust.

Tarbimisläenuturu stabiilse kasvu kindlustamiseks tutvustas SEB Eesti kevadel **uuendatud laenuportfelli**, mis ühendas finantstooted kliendi isiklike eesmärkide ja väljakutsetega. Hakati pakkuma auto- ja remondilaene ning seda automatiseeritud otsuste abil. Peale selle toetas SEB Eesti turgu isikupärastatud pakkumiste ning muude sihipäraste suhtekorraldus- ja turundusalgatustega.

2018. aasta suvel käivitati uus **SEB suvine praktikantide programm Youth LAB**. Programm põhines uuenduslikul *start-up*-töökultuuril, samas oli praktikantide eesmärk luua neile sobiv pangandus. Üks suvel SEB-s toimetanud praktikantide rühm pidas videoblogi, mida toetas kommunikatsioonikampaania, et suurendada projekti toetavat teavitustegevust ja tõmmata sellele tähelepanu. Suve jooksul vaadati meie noorte kolleegide blogi umbes 100 000 korda ja see jõudis rohkem kui viie miljoni inimeseni.

Väga palju tähelepanu sai **investeerimisvaldkond**. Kevadel käivitas SEB meediaformaadi – „Investeerimisminutid”, et reklaamida oma investeerimisalast asjatundlikkust ja tõmmata avalikkuse tähelepanu SEB vaadetele valdkonna kohta. Kevadel ja sügisel korraldati panga klientidele kümneid investeerimisseminare, pöörates samal ajal erilist tähelepanu maapiirkondadele. SEB kavatseb seda algatust edasi arendada.

2017. aastal algatas **SEB** koostöös Eesti oma lastebrändi, multifilmi ja Lottemaa teemapargiga **laste leiutamisvõistluse**. 2018. aastal jätkas pank lastele suunatud kommunikatsiooniga. Uue Lotte multifilmiga seoses korraldati 2018. aastal teine võistlus, mis tõi kaasa suurendatud tähelepanu mõlema brändi vastu.

SEB pöörab palju tähelepanu **finantskirjaoskuse levitamisele**. 2018. aasta kevadel toetas pank Eesti Pangaliitu, pakkudes vabatahtlikke õpetajaid, kes andsid tunde üle kogu Eesti. Sügisel toimus SEB oma kampaania, mille käigus anti koolides üle Eesti kokku umbes 150 tundi.

Organisatsioon

2018. aastal sai AS SEB Pank mitu auhinda ja tunnustust:

- Vastustundliku ettevõtluse indeks: kuldtaseme kvaliteedimärgis;
- Global Finance: parim väärtpaberite haldusteenuse pakkuja;
- Targa Töö Ühing: Kaugtöö Tegija märgis;
- Eesti Inimõiguste Keskus: erinevuste austamise kvaliteedimärgis;
- Eesti TOP 4 „Unistuste tööandja” tiitel;
- Kultuuriministeerium: Kultuurisõbra tiitel;
- Global Finance: parim digitaalne pank;
- Euromoney: parim kinnisvaratoodete ja -teenuste pakkuja.

Sotsiaalne vastutus ja sponsorlus

SEB-d tunnustati vastutustundliku ettevõtluse auhinnagalal **kuldtaseme kvaliteedimärgisega**. SEB-l oli au võtta kuldmärgis vastu esimest korda.

AS SEB Pank on seadnud endale eesmärgiks saada **parimaks nõustmispangaks** Baltimaades, mis klientide jaoks tähendab nõustamist ja finantsteadmiste jagamist. Selle eesmärgi saavutamiseks viidi 2018. aastal ellu mitmed algatused.

SEB on mitmeid aastaid investeerinud aega ja energiat **finantshariduse põhitõdede jagamise kohalikes koolides**. Algatuses osales 45 töötajat, kes andsid 150 finantspõhimõtteid tutvustavat tundi üle Eesti. SEB leidis inspiratsiooni rahvusvahelistest e-õppe algatustest (Mass Open Online Course), pakkudes oma kümnest loengust koosnevat rahatarkuse e-kursust kõikidele Eesti koolidele kaasates oma parimad kõneisikud. Iga teema kohta on test, ülesanne klassiga koos lahendamiseks ja loetelu soovitatavast kirjandusest või videotest. Kursust on võimalik läbida eesti ja vene keeles (<https://www.seb.ee/rahatarkus>).

2018. aasta veebruarist korraldab SEB finantskirjaoskuse edendamiseks üritusi Eesti õpetajatele, et jagada nendega värskemaid teavet majanduse, finantsteadmiste, küberturvalisuse, kaasaegses ühiskonnas sotsiaalvõrgustikes suhtlemise ja koostöömodelite kohta. Kuna SEB on kaasaegsete arengusuundade ja uuenduste esirinnas, jagame hea meelega oma teadmisi.

Lisaks teadmiste jagamisele arendab SEB ka tooteid ja teenuseid, mis aitavad klientidel igapäevaste rahaasjadega toime tulla ja rohkem säästa. Hea näide on **Digikassa**, mis on klientide säästmisharjumusi oluliselt parandanud. 2018. aastal oli Digikassal 100 000 klienti, kusjuures iga klient on suutnud aasta jooksul säästa umbes 250 eurot.

SEB jaoks on oluline vastutustundlik ettevõtlus. Korraldame **äriklientide ja tarnijatega kohtumisi vastutustundliku ettevõtluse teemal**. Klientide nõustamine pakub neile lisaväärtust, kuidas tegutseda turul vastutustundlikult.

SEB Grupp koostab SEB vastutustundliku ettevõtluse aruannet, mis on avaldatud nende veebilehel <http://www.sebgroup.com>. AS SEB Pank Grupp annab SEB Grupi liikmena oma sisendi selle aruande koostamisse. AS SEB Pank Grupi vastutustundliku ettevõtluse käsitlusega saab tutvuda veebilehel <http://www.seb.ee>.

SEB korraldab seminar-töötoa **Innovatsioonilabor väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele**, kes on huvitatud uutele turgudele laienemisest ja käibe kasvatamisest innovatsiooni abil.

SEB osales nutiseadmete turvalisuse projektis Nutikaitse 2018, andes nõu, kuidas **nutiseadmetes pangateenuseid** turvaliselt kasutada.

SEB korraldas SEB innovatsioonikeskuses seminare **alustavatele ja sotsiaalsetele ettevõtetele**.

SEB koostab **regulaarselt majandusülevaateid** majanduslaste teadmiste levitamiseks: Põhjamaade majandusanalüüs, pensionivalmiduse uuring, Baltimaade ettevõtlusbaromeeter, finantsjuhtide uuring, SEB investeerimise väljavaade.

Jätkusuutliku panuse andmine kogukonnale:

- SEB on Eesti Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi juhatuse liige;
- SEB on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Ettevõtlikkuse edendamise nõukoja ja koostöövõrgustiku liige;
- SEB on Eesti mitmekesisuse kokkuleppe liige.

AS SEB Pank andis panuse ühiskonda:

- AS SEB Pank panustas Eesti **noorte tennisistide arengusse**, toetades Eesti Tenniseliitu ja SEB Tallink Tennis Teami.
- **Rahvusoper Estonia** kuldsponsorina toetas AS SEB Pank 2018. aastal ooperitraditsiooni tulevikku, andes välja kuuenda publikupreemia nii ühele nais- kui ka meessolistile, kelle valisid välja ooperikülastajad. Hääletuses osales 3000 inimest.

SEB tegevused on suunatud jätkusuutlikule ühiskonnaarengule ja panga eesmärk on kujundada tulevikku toetades lapsi, ettevõtlusõpet, sporti ja kultuuri.

SEB toetas 2018. aastal ettevõtluskonkursi **Ajujaht** ja **Junior Achievementi** tegevusi.

SEB toetab Eesti juhtivat ettevõtluskonkurssi „Ajujaht”, mille eesmärk on aidata kaasa uute teadmispõhiste ettevõtete tekkele ja parandada noorte ettevõtjate ärialaseid oskusi. Teist aastat järjest andis SEB „Ajujahil” eriauhinna parima sotsiaalse ettevõtte tiitli pälvinud ettevõttele.

Koostöös Junior Achievement Eestiga andis SEB oma panuse ettevõtluse arendamisse Eesti noorte hulgas. SEB toetas õpilasfirmade ja miniettevõtete programme Eesti põhikoolides ja gümnaasiumides.

2018. aastal toetas AS SEB Pank **MTÜ SEB Heategevusfondi** tegevust, mille eesmärk on parandada vanemliku hoolitsuseta laste heaolu. 2018. aastal **anti välja mitmeid stipendiume**, näiteks õpestipendium, noore ema stipendium ja hobistipendium. Lisaks korraldati jõulupuu projekt, mille raames sai jõulukungituse 800 lastekodulast. 2018. aasta jooksul korraldati rohkem kui 30 eriüritust, millel osales üle tuhande lapse.

3. Tasustamise põhimõtted ja nende elluviimine SEB Panga Grupis

SEB Panga Grupil on kinnitatud töötasupoliitika, mis on kooskõlas AS-i SEB Pank aktsionäri Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) töötasupoliitikaga.

SEB Panga Grupi visioon on osutada oma klientidele maailmatasemel teenust. Selleks on oluline kaasata, hoida, arendada ja premeerida õigeid inimesi. SEB Panga Grupi töötasupoliitika on raamistik pikaajalise väärtuse loomise hüvitamiseks kooskõlas aktsionäride huvidega. See tugineb tõhusal tulemustele orienteeritud töökultuuril koos kvaliteetse riskijuhtimisega, arvestades kapitali piisavust ja vajalikku likviidsust. SEB Panga Grupp usub ja soodustab püsivat ja dünaamilist tulemustele orienteeritud töökultuuri kui pikaajalise edu saavutamise vahendit ja stimuleerib tulemuste saavutamist ning õiget käitumist. Lisaks aitab töötasupoliitika vältida riski, et töötasumudelid ajendavad võtma liigseid riske või tekitavad huvide konflikte, mis kahjustavad SEB Panga Grupi klientide parimaid huve. Tulemusjuhtimise protsess – selgete ja ühiste eesmärkidele suunatud tulemusmõõdikute seadmine, eesmärkide täitmise pidev jälgimine ja tulemustele vastava tasusüsteemi loomine – on pangas kehtiva tulemusjuhtimise kultuuri alus.

Teave töötasupoliitika kehtestamise otsustusprotsessi kohta, sealhulgas teave töötasukomitee kohta (koosseis ja volitused)

AS-i SEB Pank nõukogu kinnitas Töötasupoliitika 19.12.2017. Kõik SEB Panga Grupi ettevõtted on töötasupoliitika nõuded rakendanud. Töötasupoliitika väljatöötamisse ei kaasatud väliseid nõustajaid.

Kord aastas vaatab personali- ja koolitusdivisjoni juht töötasupoliitika üle ja teeb vajadusel ettepaneku poliitika muutmiseks konsulteerides panga kontrollifunktsioonide juhtidega. Personali- ja koolitusdivisjoni juht esitab poliitika muutmise ettepaneku töötasukomiteele ja juhatusele, kes esitab poliitika nõukogule kinnitamiseks.

Töötasukomitee (31. detsember 2018)

SEB Grupi töötasukomitee vastutab töötasupoliitika ja -tavade jälgimise eest SEB Grupis, kuhu kuulub ka SEB Panga Grupp.

AS-is SEB Pank on moodustatud töötasukomitee. Töötasukomitee vastutab tasustamist puudutavate otsuste ettevalmistamise eest ja hindab nende otsuste mõju riskijuhtimise nõuete täitmisele. Tasustamist puudutavate otsuste ettevalmistamisel arvestab töötasukomitee aktsionäride, investorite ja krediidiasutuse teiste huvirühmade pikaajalisi huve. Töötasukomitee esimehel ja liikmetel ei ole SEB Panga Grupis täidesaatvaid ülesandeid.

Töötasukomitee liikmed on kinnitatud AS SEB Pank nõukogu poolt. Töötasukomitee esimees või liikmed ei või olla töösuhetes AS-iga SEB Pank või tema tütarettevõtjatega. Lisaks ei või AS-i SEB Pank juhatuse liikmeid valida töötasukomitee esimeheks ega liikmeteks.

Ühelgi töötasukomitee liikmel ei ole AS SEB Panga aktsiaid.

Töötasukomitee liikmed on:

Mats Torstendahl

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Ettevõtete ja eraklientide panganduse juht.

Riho Unt

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Balti Divisjoni juht.

Juha Kotajoki

AS SEB Pank sõltumatu nõukogu liige.

Töötasu ja töötulemuste hindamise omavaheline tasakaal

SEB Panga Grupis mõõdetakse finantstulemusi grupi, divisjoni ja äriüksuse tasandil. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on kehtestanud mudeli riskikapitali arvutamiseks ja jaotamiseks äripoolele. Riskikapitali jaotamine peegeldab iga ärivaldkonna riski. Finantstulemuste riski korrigeerimine tugineb antud jaotusmudelil, lisaks võetakse arvesse olemasolevat konkurentsi ja eeldatavaid olemasolevaid ja tulevaseid riske. Samuti on töötasumudelil olulisteks parameetriteks individuaalne tulemus ja käitumine. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on kehtestanud grupiülese protsessi iga töötaja tulemuste ja käitumise hindamiseks ja kajastamiseks, kus olulisel kohal on nii kvalitatiivsete kui kvantitatiivsete isiklike eesmärkide püstitamine ja hindamine.

Individuaalset sooritust hinnatakse SEB Panga Grupi äriplaani tulenevate sihtvaldkondade finants- ja mittefinantsnäitajate ning eesmärgi põhjal pakkuda meie klientidele tipptasemel teenuseid. Töötaja individuaalset käitumist hinnatakse SEB Panga Grupi põhiväärtustele, kui lähtekohale, vastavuse alusel.

Töötasu struktuuri kõige olulisemad elemendid, sealhulgas teave töötulemuste mõõtmiseks ja korrigeerimiseks kasutatavate kriteeriumite, väljamaksete edasilükkamise korra ning hoidmiskriteeriumite kohta

SEB Panga Grupi töötasu struktuur sisaldab kolme elementi:

- põhitasu (kindlaks määratud kuine tasu);
- tulemustasu:
  - All Employee Programm;
  - lühiajaline rahaline tulemustasu (STI);
  - ühekordsed preemiad;
- tööandjapension ja muud soodustused.

Lisaks SEB Panga Grupi tulemustasudele ja soodustustele võivad töötajad olla kaasatud Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) poolt pakutavatesse tulemustasu programmidesse vastavalt nende programmide tingimustele (näiteks pikaajalised aktsiatel põhinevad tulemustasu programmid LTI).

Põhitasu – töölepingus kindlaks määratud kuine tasu.

Tulemustasu – eesmärgiks on stimuleerida ja premeerida sooritust ning käitumist, et luua lühi- ja pikaajalist omanikuväärtust, samuti on see oluline viis paindliku töötasukulu saavutamiseks. SEB Panga Grupis on tulemustasu väljamaksete määrajaks nii tegevuse tulemus kui riskid.

All Employee Programm (AEP) on kogu SEB Grupis kasutatav ühine kasumiosalusprogramm, mis soodustab SEB kui terviku vaadet ja omab tugevat seost pikaajalise soorituse ja aktsionäride huvidega. Kui AEP kasumiosaluse maksmine on otsustatud, siis on selles võimalus osaleda kõigil SEB Panga Grupi töötajatel vastavalt kehtivatele AEP tingimustele. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) kehtestab igal aastal riikide lõikes AEP tingimused konkreetse majandusaasta kohta AEP kasumiosaluse makse tase otsustatakse SEB Panga töötasukomitee poolt, võttes aluseks Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) aktsionäride üldkoosoleku ja Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) töötasukomitee otsused.

Tööandjapension ja muud soodustused – SEB Panga Grupi muud soodustused on vahendiks, mille eesmärgiks on teha SEBst atraktiivne tööandja ja tagada töötajate pikaajaline pühendumus. Muud soodustused on rahalised ja mitterahalised.

Töötasupoliitika näeb ette, et tulemustasu määramise ja väljamaksmise põhimõtted riskivõtjatele peavad vastama SEB Panga Grupi pikaajalistele jätkuvatele ärihuvidele, äristrateegiale, eesmärkidele, väärtustele ning peavad soodustama usaldusväärset ja tõhusat riskijuhtimist ning töötajaid ei julgustata võtma üleliigseid ja SEB Panga Grupi jaoks vastuvõetamatuid riske.

Tulemustasu SEB Panga Grupi töötajatele, kelle ametialasel tegevusel ja/või otsustel võib olla oluline mõju SEB Panga Grupi võetavatele riskidele, kehtestatakse vastavalt sellele, milline on nende otsuste mõju riskile. Vastavalt seadusele on AS SEB Pank defineerinud n-õ "erandina käsitletavat töötajat":

- tippjuhtkond (sh juhatuse liikmed);
- kontrollifunktsioonide vastutavad isikud;
- riskivõtjad, st töötajad, kellel on oluline mõju krediidiasutuse riskiprofiilile (teevad otsuseid, mis mõjutavad panga krediidiriskile avatud positsioone), sh riskijuhid;

- ametikohad, kelle tasu on võrdne või ületab vastava ettevõtte juhatuse liikmete madalaimat töötasu.

Tulemustasu maksmise erinõuded, mida kohaldatakse Grupi erandina käsitlevatele töötajatele, on sätestatud töötasupoliitikas.

Erandina käsitletavate töötajate tulemustasust teatud osa väljamaksmine jaotatakse kolme kuni viie aasta peale selleks, et hinnata nii tulemustasu määramisel kasutatud tegevussooritust kui ka selle jätkusuutlikkust ja sellega seonduvaid võimalikke riske. Edasilükatud väljamakse osa jaotatakse kogu edasilükatud perioodi peale ja selle väljamakse algab mitte varem kui ühe aasta pärast alates töötaja soorituse hindamisest ja makstakse välja mitte sagedamini kui kord aastas.

AS-i SEB Pank nõukogu kinnitab erandina käsitletavate töötajate nimekirja kaks korda aastas vastavalt juhatuse ettepanekule. Muudatusi nimekirja tehakse tihedamini juhul, kui muutuvad töötajad või SEB grupi ettevõtte organisatsiooniline ülesehitus. Erandina käsitletavate töötajate nimekirja koostatakse enne kinnitamist riskikontrolli ja Compliance (vastavuskontrolli) osakonnaga.

Tuginedes KAS § 57' lg 2, arvestades panga tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet, tulemustasude osakaalu töötajate kogutulust ning asjaolu, et praktilistel kaalutlustel ei ole peetud võimalikuks luua programmi AS-i SEB Pank, mille 100% aktsiate omanik on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), aktsiate emiteerimiseks AS-i SEB Pank töötajatele, on SEB Panga Grupp otsustanud mitte rakendada tulemustasude makset krediitiasutuse aktsiate, aktsiaoptsoonide või muude sarnaste õiguste vormis ja kehtestada tulemustasude väljamaksmisele alljärgnev kord:

Edasi lükatakse nende erandina käsitletavate töötajate kategooriasse kuuluvate töötajate tulemustasu maksmine, kelle aastane tulemustasu on:

a) 10 000 eurot või rohkem ja;

b) ületab 40% töötaja kogu hüvitisest aastas (tingimust ei kohaldata töötajatele, kes on kantud SEB erandina käsitletavate töötajate nimekirja vastavalt Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) töötasu poliitikale), edasilükatud tulemustasu osa on vähemalt 40%. AS SEB Pank on defineerinud 70 töötajat erandina käsitletavate töötajatena, sealhulgas juhatuse liikmed.

SEB Grupis kehtiv pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasude süsteem on SEB Grupi ülene Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) aktsiatel põhinev programm ning see laieneb valitud juhtidele ja võtmetöötajatele. Võtmetöötajate ringi otsustab AS SEB Pank juhatuse ja kinnitab töötasukomitee.

Tulemustasu maksimaalsed tasemed

SEB Panga Grupp kehtestab mõistliku tasakaalu fikseeritud ja muutuva tasu vahel, kaaludes tasu väljamakse hetke riskide tekkida võimise hetkega. See tähendab, et erandina käsitlevatele töötajatele kehtivad tasustamisel teatud kindlad ülempiirid ja edasilükkamistähtjad. Tulemustasu ei tohi ületada 100% aastasest põhitasust.

Teave tulemuslikkuse näitajate kohta, mis on aluseks õigusele saada aktsiaid, optsoone või muid tulemustasu komponente

SEB Panga Grupp jätab endale õiguse tulemustasu maksmisest kas osaliselt või täielikult loobuda või selle suurus vähendada või nõuda makstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist pärast aruandeaasta majandustulemuste hindamist juhul, kui SEB Panga Grupi tulemused ei vasta kinnitatud ärilistele eesmärkidele.

SEB Panga Grupp usub tugevate tulemuste, soovitud käitumiste ja tasakaalustatud riskivõtmise soodustamisse. Tulemustasu eesmärgiks on stimuleerida ja premeerida sooritust ning käitumist, et luua lühi- ja pikaajalist omanikuväärtust, samuti on see oluline viis paindliku töötasukulu saavutamiseks. SEB Panga Grupis on tulemustasu väljamaksete määraks nii tegevuse tulem kui riskid.

Kõik väljamaksed kuuluvad riskiga korrigeerimisele, mis võib vähendada edasilükatud summa lõplikku väljamakset. SEB Panga Grupi kehtivad eeskirjad töötasu muutuvate komponentide riskiga korrigeerimise kohta sätestavad, et edasilükatud summa võib välja maksta arvestades järgmisi tingimusi:

- AS SEB Panga ja/või SEB Panga Grupi finantsseisundi jätkusuutlikkust;
- töötaja aastaeesmärkide täitmist, samuti sisemiste õigusaktide nõuetest kinnipidamist.

Ülaltoodud tingimusi hinnatakse enne tulemustasu iga edasilükatud osa väljamaksmist.

Üldine informatsioon 2018.a. töötasustamise kohta

Kommentaariid ja mõisted allolevates tabelites:

- Kõik summad on esitatud ilma tööandja maksudeta
- Töötajate arv on seisuga 31.12.2018
- Tabel 1, Tasustamine - Üldine kvantitatiivne teave tasudest (põhitasu, tulemustasu, edasilükatud osa, lahkumishüvitised jne) SEB Panga Grupi töötajatele, jaotatud juhatuse liikmete, erandina käsitletavate töötajate kaupa
- Tabel 2, Tasustamine divisjonides - Üldine kvantitatiivne teave tasudest SEB Panga Grupis valdkonna järgi

Tasustamine

(miljonites eurodes)

2018	Tasu				Töötajate arv					
	Juhatu- sus*	Erandina käsitle- tavatad		Teised töötajad	Kokku	Juhatu- sus*	Erandina käsitle- tavatad		Teised töötajad	Kokku
		töötajad	töötajad				töötajad	töötajad		
Põhitasu	0.9	3.8	20.9	25.6	13	70	1021	1104 **		
Tulemustasu	0.3	0.5	2.2	3.0	8	61	974	1043		
<i>sisaldab:</i>										
<i>Lühiajaline rahaline tulemustasu (k.a. AEP)****</i>	<i>0.0</i>	<i>0.3</i>	<i>2.0</i>	<i>2.3</i>						
<i>Pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasu</i>	<i>0.3</i>	<i>0.2</i>	<i>0.2</i>	<i>0.7</i>						
Tulemustasu ja põhitasu suhe	32%	14%	11%	12%						
<i>Tulemustasu edasilükatav osa</i>	<i>0.3</i>	<i>0.4</i>	<i>1.2</i>	<i>1.9</i>						
<i>Ühekordsed preemiad</i>	<i>1.2</i>	<i>4.5</i>	<i>24.2</i>	<i>29.9</i>						
Väljamaksmata edasilükatud töötasu suurus – nõudeõigus tekkinud*****	0.1	0.1	0.0	0.2						
Väljamaksmata edasilükatud töötasu suurus – nõudeõigus veel tekkimata*****	0.1	0.2	0.2	0.5						
Koondamishüvitis ***				0.2					19	
Kokku lepitud kuid seni väljamaksmata koondamishüvitis				-						

* panga ja tütarettevõtjate juhatuste liikmed

** Sealhulgas mitte aktiivseid töötajaid oli 81

*** Suurim koondamishüvitis oli 11 592 eurot

**** AEP = All Employee Program

***** Ainult LTI

2017	Tasu				Töötajate arv					
	Juhatu- sus*	Erandina käsitle- tavatad		Teised töötajad	Kokku	Juhatu- sus*	Erandina käsitle- tavatad		Teised töötajad	Kokku
		töötajad	töötajad				töötajad	töötajad		
Põhitasu	0.8	2.9	19.8	23.5	12	70	1064	1146 **		
Tulemustasu	0.3	0.6	2.6	3.5	7	68	972	1047		
<i>sisaldab:</i>										
<i>Lühiajaline rahaline tulemustasu (k.a. AEP)****</i>	<i>0.1</i>	<i>0.4</i>	<i>2.4</i>	<i>2.9</i>						
<i>Pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasu</i>	<i>0.2</i>	<i>0.2</i>	<i>0.2</i>	<i>0.6</i>						
Tulemustasu ja põhitasu suhe	39%	21%	13%	14%						
<i>Tulemustasu edasilükatav osa</i>	<i>0.3</i>	<i>0.3</i>	<i>1.1</i>	<i>1.7</i>						
<i>Ühekordsed preemiad</i>	<i>1.1</i>	<i>3.7</i>	<i>24.1</i>	<i>28.9</i>						
Väljamaksmata edasilükatud töötasu suurus – nõudeõigus tekkinud*****	0.0	0.1	0.0	0.1						
Väljamaksmata edasilükatud töötasu suurus – nõudeõigus veel tekkimata*****	0.2	0.2	0.1	0.5						
Koondamishüvitis ***				0.1					20	
Kokku lepitud kuid seni väljamaksmata koondamishüvitis				-						

* panga ja tütarettevõtjate juhatuste liikmed

** Sealhulgas mitte aktiivseid töötajaid oli 105.

*** Suurim koondamishüvitis oli 11 712 eurot

**** AEP = All Employee Program

***** Ainult LTI

Tasustamine divisjonides**2018**

	Põhitasu		Tulemustasu		Tulemustasu ja põhitasu suhe
	Tasustamine	Töötajad*	Tasustamine	Töötajad	
Korporatiivpanganduse divisjon	2.6	77	0.3	68	11%
Jaepanganduse divisjon	9.1	514	0.9	452	10%
Muud	13.9	513	1.8	523	13%
Kokku	25.6	1 104	3.0	1 043	12%

2017

	Põhitasu		Tulemustasu		Tulemustasu ja põhitasu suhe
	Tasustamine	Töötajad	Tasustamine	Töötajad	
Korporatiivpanganduse divisjon	2.4	82	0.4	86	17%
Jaepanganduse divisjon	7.9	542	1.3	593	16%
Muud	14.0	522	1.8	368	13%
Kokku	24.3	1 146	3.5	1 047	14%

* Täistööajaga töötajad

4. Kapitali juhtimine

AS SEB Pank Grupi kapitalipoliitika määratleb, kuidas peaks kapitali juhtimine toetama ärilisi eesmärke. Aktsionäride tulu nõuet tuleks tasakaalustada järelevalveorganite poolse kapitalinõudega ja omakapitaliga, mis on vajalik Grupi äritegevuse läbiviimiseks.

Aktivite ja Passivate Juhtimise Komitee (APJK) ja finantsjuht vastutavad üldise ärilise planeerimisega seotud protsessi eest, hindamaks kapitali vajadusi seoses Grupi riskiprofiiliga ja soovitud kapitalitasemete hoidmise strateegia esitamise eest. Grupi kapitaliseeritus peab olema riskipõhine ja põhinema kõikide riskide, mis Grupi tegevusega kaasnevad, hindamisel. See peab olema tulevikku vaatav ja vastavuses lühi- ja pikaajaliste äriplaanidega, samuti oodatavate makromajanduslike arengutega. Sisemist kapitali adekvaatsuse tagamise protsessi (ICAAP) juhib *Treasury*.

Koos kapitali adekvaatsuse pideva jälgimise ja aruandlusega juhatusele kindlustatakse sellega omakapitali, ICAAP-i ja järelevalvealaste nõuete vahelise seose juhtimine sellisel viisil, et Grupp ei seaks ohtu äritegevuse kasumlikkust ja Grupi finantsstabiilsust.

Kapitalisuhtarvud on kapitali tugevuse näitamise peamiseks vahendiks. Vaatamata heale riskijuhtimisele peab Grupp hoidma kapitalipuhvreid ootamatute kahjude katteks. SEB Grupis juhitakse kapitali keskselt, olles vastavuses ka kohalike seadusandliku ja sisemise kapitali nõuetega. Vastavalt SEB grupi kapitalipoliitikale korraldab emaettevõtja koheselt täiendava kapitali kaasamise, kui AS SEB Pank vajab kapitalisüste otsustatud kapitali taseme hoidmiseks.

Kapitali adekvaatus

(miljonites eurodes)

KAPITALIBAAS	31.12.18	31.12.17
OMAVAHENDID	956.7	958.6
1. ESIMISE TASEME OMAVAHENDID (TIER 1 KAPITAL)	956.7	958.6
1.1. ESIMISE TASEME PÕHIOMAVAHENDID (CET1)	956.7	958.6
1.1.1. Esimese taseme põhiomavahenditena (CET1) aktsepteeritavad kapitaliinstrumendid	128.8	128.8
<i>Sissemakstud kapitaliinstrumendid</i>	42.5	42.5
<i>Ülekurs</i>	86.3	86.3
1.1.2. Jaotamata kasum *	822.4	822.7
1.1.3. Muu akumulieeritud koondkasum	0.0	1.6
1.1.4. Muud reservid	19.4	19.4
1.1.5. Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) korrigeerimine seoses usaldatavusfiltritega	-0.1	-0.1
1.1.6. (-) Muu immateriaalne vara	-4.9	-3.9
(-) Sisereitingute meetodil põhinev krediidiriskiga korrigeerimiste		
1.1.7. puudujääk võrreldes oodatava kahjuga	-8.9	-9.8
1.1.8. Muud üleminekusätetest tulenevad esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimised	0.0	-0.1
2. TEISE TASEME OMAVAHENDID	0.0	0.0
RISKIGA KAALUTUD VARA (RWA)	31.12.18	31.12.17
KOGURISKIPOSITSIOON	2 616.8	2 484.1
1. RISKIGA KAALUTUD VARA KREDIIDIRISKI, VASTASPOOLE KREDIIDIRISKI JA LAHJENDUSRISKI NING REGULEERIMATA VÄÄRTPABERIÜLEKANNETE PUHUL	2 450.2	2 325.0
1.1. Standardmeetod	338.8	309.4
Keskvalitsused ja keskpangad	16.6	16.8
Regionaal- ja kohalikud omavalitsused	16	13.8
Avaliku sektori asutused	43.0	29.1
Äriühingud	10.5	0.0
Jaenõuded	220.6	198.2
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid	0.2	0.0
Viivituses nõuded	0.5	1.3
Investeeringufondide aktsiad ja osakud	4.4	4.2
Omakapitali investeeringud	6.6	4.1
Muud varad	20.4	41.9
1.2. Sisereitingute meetod (IRB)	2 111.4	2 015.6
Sisereitingute meetodid, kui ei kasutata makseviitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite		
1.2.1. sisehinnanguid	1 808.1	1 701.6
Krediidiasutused ja investimisühingud	69.7	55.6
Äriühingud - VKEd	719.5	947.6
Äriühingud - eriotstarbelised nõuded	17.1	43.8
Äriühingud - muud	1 001.8	654.6
1.2.2. Sisereitingute meetodid, kui kasutatakse makseviitusest tingitud kahjumäära ja/või ümberhindlustegurite sisehinnanguid	303.3	314.0
Jaenõuded - VKE-de kinnisvaraga tagatud	8.7	9.7
Jaenõuded - tagatud muu kinnisvara kui VKEd kinnisvaraga	201.7	217.5
Jaenõuded - muud jaenõuded VKEdele	17.7	16.5
Jaenõuded - muud jaenõuded, mis ei ole nõuded VKEdele	75.2	70.3
2. KOKKU VÄLISVALUUTARISKI, KAUBARISKI JA KAUPLEMISPORTFELLI POSITSIOONIRISKI SUMMAD	25.7	24.0
3. KOKKU OPERATSIOONIRISKI SUMMA (AMA)	140.8	134.9
4. KOGURISKIPOSITSIOON KREDIIDIVÄÄRTUSE KORRIGEERIMISE (CVA) PUHUL	0.1	0.2

* Prognoseeritud dividendid on jaotamata kasumist maha arvatud.

KAPITALI SUHTARVUD

	31.12.18	31.12.17
OMAVAHENDID	956.7	958.6
KOGURISKIPOSITSIOON Basel III (ilma täiendava Basel I kapitalinõuetest tuleneva kapitalinõudeta)	2 616.8	2 484.1
Omakapitali nõue (8%)	209.3	198.7
Koguomavahendite suhtarv	36.6%	38.6%
Esimese taseme omavahendite Tier 1 suhtarv	36.6%	38.6%
Esimese taseme põhiomavahendite CET1 suhtarv	36.6%	38.6%
Teise taseme omavahendite Tier 2 suhtarv	0.0%	0.0%

KONSOLIDEERIMISGRUPI LIIKMED, KES ON KAPITALI ADEKVAATSUSE ARVUTAMISEL KAASATUD

AS SEB Pank
AS SEB Liising Grupp
AS SEB Varahaldus

KAPITALINÕUDED JA PUHVRIID

	31.12.18			31.12.17		
	Kogu kapital	Tier 1 kapital	CET1 kapital	Kogu kapital	Tier 1 kapital	CET1 kapital
OMAVAHENDID						
Omavahendite summa	956.7	956.7	956.7	958.6	958.6	958.6
Koguriskipositsiooni summa *	2 616.8	2 616.8	2 616.8	2 484.1	2 484.1	2 484.1
Kapitali adekvaatsus	36.6%	36.6%	36.6%	38.6%	38.6%	38.6%
Kapitalinõuded kokku, k.a. puhvrid	423.9	371.6	332.3	387.5	337.8	300.6
	16.2%	14.2%	12.7%	15.6%	13.6%	12.1%
sealhulgas:						
Omavahendite baasnõuded	209.3	157.0	117.8	198.7	149.0	111.8
	8%	6%	4.5%	8%	6%	4.5%
Kapitali säilitamise puhver	65.4	65.4	65.4	62.1	62.1	62.1
	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%
Süsteemse riski puhver	26.2	26.2	26.2	24.8	24.8	24.8
	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Muu süsteemselt olulise institutsiooni puhver	52.3	52.3	52.3	49.7	49.7	49.7
	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Omavahendite ülejääk(+) kapitalinõuetest kokku, k.a. puhvrid	532.7	585.1	624.3	571.1	620.8	658.0

* Koguriskipositsioon ilma täiendava Basel I kapitalinõuetest tuleneva kapitalinõudeta

FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄR

	31.12.18	31.12.17
Kogu riskipositsiooni näitaja finantsvõimenduse arvutuseks	7 148.6	6 683.7
sellest bilansilised kirjed	6 543.5	6 108.5
sellest bilansivälised kirjed	605.1	575.2
Finantsvõimenduse määr	13.4%	14.3%

Võrdlusperioodi aastaruandes arvutati finantsvõimenduse suhtarvu igakuiste finantsvõimenduse suhtarvude tavalise aritmeetilise keskmisena kvartali lõikes. Käesolevas aruandes on see arvutatud perioodi lõpu seisuga.

5. Suhtarvud

(miljonites eurodes)

	31.12.18	31.12.17
Puhaskasum	63.7	85.3
Keskmine omakapital	1 036.5	1 014.2
Omakapitali tulukus (ROE), %	6.15	8.41
Varad, keskmine	6 339.6	5 949.8
Vara tootlus (ROA), %	1.00	1.43
Neto intressitulu	99.7	90.3
Intressitootvad varad, keskmine	6 228.2	5 827.1
Puhas intressimarginaal (NIM), %	1.60	1.55
Laenukahjumitega korrigeeritud neto intressitulu	98.8	95.3
Intressitootvad varad, keskmine	6 228.2	5 827.1
Laenukahjumitega korrigeeritud netointressimarginaal, %	1.59	1.64
Intressitulu	108.8	99.8
Intressitootvad varad, keskmine	6 228.2	5 827.1
Intressitootvate varade intressitootlus, %	1.75	1.71
Intressikulu	9.1	9.5
Intressikandvad kohustused, keskmine	5 191.2	4 820.1
Võõrkapitali hind, %	0.18	0.20
Hinnavahe (Spread), %	1.57	1.51
Kulude ja tulude suhe, %	36.9	39.7

Selgitused

Omakapitali tulukus (ROE) = Puhaskasum/Keskmine omakapital * 100

Keskmine omakapital = (Aruandeaasta omakapital + Eelmise aasta omakapital)/2

Vara tootlus (ROA) = Puhaskasum/Varad, keskmine * 100

Varad, keskmine = (Aruandeaasta varad + Eelmise aasta varad)/2

Puhas intressimarginaal (NIM) = Neto intressitulu/Intressimäära riskiga varad, keskmine * 100

Intressitootvate varade intressitootlus = Intressitulu/Intressimäära riskiga varad, keskmine * 100

Võõrkapitali hind = Intressikulu/Intressimäära riskiga kohustused, keskmine * 100

Hinnavahe (Spread) = Intressitootvate varade intressitootlus - Võõrkapitali hind

Kulude ja tulude suhe = Tegevuskulud kokku/Tulud kokku * 100

Intressimäär riskiga varad:

Nõuded keskpangale
 Laenud krediitiasutustele
 Laenud klientidele
 Võlaväärtpaberid
 (kõik ilma kogunenud intressideta)

Intressimäär riskiga kohustused:

Keskpankade ja krediitiasutuste hoiused
 Klientide hoiused ja laenud
 (kõik ilma kogunenud intressideta)

Tegevuskulud kokku:

Personalikulud
 Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus
 Muud tegevuskulud

Tulud kokku:

Neto intressitulu
 Neto teenustasutulu
 Neto finantstulu
 Tulu investeerimistegevusest (neto)
 Dividenditulu
 Kasum kapitaliosalusest
 Muud tegevustulud

Varade kvaliteet

(miljonites eurodes)

	31.12.18	31.12.17
Koguvarad	6 558.2	6 124.2
Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud	27.5	24.4
Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud / Koguvarad, %	0.42	0.40
Laenude ja nõuete allahindlus	24.1	19.7

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne**1. Konsolideeritud kasumiaruanne**

(miljonites eurodes)

	Lisa	2018	2017
<i>Intressitulu</i>	3	108.8	99.8
<i> sealhulgas efektiivse intressimääraga intressitulu</i>	3	90.6	82.7
<i>Intressikulu</i>	4	-9.1	-9.5
Neto intressitulu		99.7	90.3
<i>Komisjoni- ja teenustasu tulu</i>	5	67.6	64.0
<i>Komisjoni- ja teenustasu kulu</i>	6	-19.1	-16.3
Neto teenustasutulu		48.5	47.7
Neto finantstulu	7	5.8	6.0
Tulu investeerimistegevusest (neto)		1.2	0.3
Dividenditulu		0.0	0.1
Kasum kapitaliosalusest		0.3	0.2
Muud tegevustulud	8	0.7	1.3
Neto muu tulu		2.2	1.9
Tulud kokku		156.2	145.9
Personalikulud	9	-39.7	-38.0
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus		-3.5	-4.4
Muud tegevuskulud	10	-14.3	-15.7
Kulud kokku		-57.5	-58.1
Kasum enne laenukahjumeid		98.7	87.8
Eeldatavad krediitkahjumid, neto*	11	-0.9	-
Kasum laenukahjumi tühistamisest**	11	-	5.0
Kasum enne tulumaksu		97.8	92.8
Tulumaks	12	-34.1	-7.5
Puhaskasum		63.7	85.3
Ainuaktsionärile kuuluv kasumi osa		63.7	85.3

2. Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(miljonites eurodes)

	2018	2017
Puhaskasum	63.7	85.3
Muu koondkasum		
Kirjed, mida edaspidi võidakse kasumiaruandesse ümber klassifitseerida: Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus	-	0.7
Kokku muu koondkasum	-	0.7
Kokku koondkasum	63.7	86.0
Emaettevõtja ainuaktsionär (kokku)	63.7	86.0
Kokku koondkasum jätkuvalt tegevuselt	63.7	86.0

* Tulenevalt IFRS9 eeldatavate laenukahjumite mudelist

** Tulenevalt IAS 39 laenukahjumite mudelist

Aastaruande lisad lehekülgedel 22 - 89 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3. Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)

	Lisa	31.12.18	31.12.17
VARAD			
Raha ja nõuded keskpangale	13	1 156.9	1 051.2
Laenud krediidiasutustele	14	80.4	172.2
Laenud klientidele	15	5 153.3	4 734.1
Võlaväärtpaberid	16	109.7	89.2
Tuletisinstrumendid	16	6.6	23.6
Omakapitali instrumendid	16	9.9	7.3
Investeeringud sidusettevõtjatesse	17	1.4	1.0
Immateriaalne põhivara	18	4.9	3.9
Materiaalne põhivara	19	9.8	9.7
Muud finantsvarad	20	12.3	17.0
Muud mittefinantsvarad	21	13.0	15.0
Varad kokku		6 558.2	6 124.2
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Kohustused			
Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	22	1 022.0	1 214.5
Klientide hoiused ja laenud	23	4 399.9	3 747.2
Tuletisinstrumendid	24	6.2	23.2
Tulumaksukohustus	12	10.5	-
Eraldised	25	5.8	0.0
Muud finantskohustused	26	66.0	78.7
Muud mittefinantskohustused	27	14.2	18.1
Kohustused kokku		5 524.6	5 081.7
Omakapital			
Aktiivkapital	28	42.5	42.5
Aažio		86.3	86.3
Reservid	30	19.4	21.0
Jaotamata kasum		885.4	892.7
Omakapital kokku		1 033.6	1 042.5
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		6 558.2	6 124.2

Aastaruande lisad lehekülgedel 22 - 89 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

4. Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne
(miljonites eurodes)

	Aktsia- kapital (lisa 28)	Üle- kurs (aazio)	Reservid (lisa 30)	Jaota- mata kasum	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 1.01.17	42,5	86,3	20,3	836,8	985,9
Puhaskasum	-	-	-	85,3	85,3
Muu koondkasum					
Müügijootel finantsvarade väärtuse muutus	-	-	0,7	-	0,7
Kokku muu koondkasum	-	-	0,7	85,3	86,0
Dividenditulu	-	-	-	-30,0	-30,0
Muud	-	-	-	0,6	0,6
Saldo seisuga 31.12.17	42,5	86,3	21,0	892,7	1042,5
Saldo seisuga 31.12.17	42,5	86,3	21,0	892,7	1042,5
*IFRS 9 kohaldamise mõju	-	-	-1,6	-1,6	-3,2
Saldo seisuga 1.01.18	42,5	86,3	19,4	891,1	1039,3
Puhaskasum	-	-	-	63,7	63,7
Kokku muu koondkasum	-	-	-	63,7	63,7
Dividenditulu	-	-	-	-70,0	-70,0
Muud	-	-	-	0,6	0,6
Saldo seisuga 31.12.18	42,5	86,3	19,4	885,4	1033,6

*IFRS 9 Finantsinstrumendid on kohaldatud alates 1.01.2018

Aastaruande lisad lehekülgedel 22 - 89 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

5. Konsolideeritud rahavoo aruanne

(miljonites eurodes)

	Lisa	2018	2017
I. Rahavoog äritegevusest			
Saadud intressid		108.1	99.9
Makstud intressid		-7.8	-9.6
Saadud dividendid		0.0	0.1
Saadud teenustasu	5	67.6	64.0
Makstud teenustasu	6	-19.1	-16.3
Neto väärtpaberitulud ja muud tegevustulud		6.2	7.3
Personalikulud ja muud tegevuskulud		-53.2	-52.9
Makstud tulumaks		-34.1	-7.5
Rahavoog äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		67.7	85.0
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Laenuid krediitiasutustele ja kohustuslik reserv keskpangas		-13.7	20.0
Laenuid klientidele		-423.0	-391.7
Muud varad		18.7	1.5
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:			
Keskpankade ja krediitiasutuste hoiused		-205.1	233.5
Klientide hoiused ja laenuid		652.1	60.7
Muud kohustused		-5.4	-1.9
Rahavoog äritegevusest		91.3	7.1
II. Rahavoog investeerimistegevusest			
Laekumised / väljaminekud investeerimisportfelli väärtpaberitest (+/-)		-1.2	3.2
Materiaalse ja immateriaalse vara ost	18, 19	-4.6	-6.3
Rahavoog investeerimistegevusest		-5.8	-3.1
III. Rahavoog finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid		-70.0	-30.0
Rahavoog finantseerimistegevusest		-70.0	-30.0
Neto raha ja selle ekvivalentide muutus		15.5	-26.0
Raha ja selle ekvivalentid perioodi alguses		1 244.9	1 270.9
Välisvaluuta kursimuutuste mõju rahale ja selle ekvivalentidele		-	-
Raha ja selle ekvivalentid perioodi lõpus		1 260.4	1 244.9
Raha ja selle ekvivalentide jääk koosneb:		31.12.18	31.12.17
Kassa		35.9	41.3
Nõuded keskpangale ilma kohustusliku reservita		1 076.8	965.8
Likviidsed hoiused teistes krediitiasutustes		37.9	148.5
Likviidsed võlakirjad		109.8	89.3
		1 260.4	1 244.9

Aastaaruande lisad lehekülgedel 22 - 89 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Lisad konsolideeritud finantsaruannetele**Ettevõtja teave**

AS SEB Pank (pank) on Tallinnas (Eestis), Tornimäe 2 registreeritud krediidiasutus. Panga registrikood on 10004252. Panga ja tema tütarettevõtjate (grupp) tegevusala on pangandus ja finantsteenused. Seisuga 31.12.2018 on pangal osalus järgmistes tütarettevõtjates:

Ärinimi	Registri number	Registree-rimis-kuupäev	Aadress	Põhitegevusala	Osalus (%) ***	Soetusmaksu- muses (milj. EUR)
AS SEB Liising	10281767	03.10.97	Tallinn, Tornimäe 2	Liising	100.0%	1.8
AS Rentacar*	10303546	20.10.97	Haapsalu, Posti 41	Liising	100.0%	0.0
AS SEB Varahaldus	10035169	22.05.96	Tallinn, Tornimäe 2	Varahaldus ja fondijuhtimine	100.0%	2.7
SK ID Solutions AS**	10747013	27.03.01	Tallinn, Pärnu mnt 141	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenused	25.0%	1.0
						5.5

Panga ainuaktsionär on Rootsis registreeritud Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (SEB Grupp), kes on ka lõplikku kontrolli teostav osapool (lisa 28).

31.12.2018 lõppenud aasta konsolideeritud majandusaasta aruande kiitis AS-i SEB Pank juhatus heaks 12.03.2019 ja see esitatakse kinnitamiseks ainuaktsionäreile.

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted**1.1 Vastavuse kinnitus**

Käesolev SEB Panga Grupi (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS – International Financial Reporting Standards).

1.2 Koostamise alused

Raamatupidamisaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud teatud finantsvarade ja -kohustuste (sh tuletisinstrumentide) puhul, mida mõõdetakse õiglases väärtuses. 31.12.2018 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud järjepidevalt samasid raamatupidamisarvestuse põhimõtteid, mis 31.12.2017 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel, välja arvatud raamatupidamisarvestuse põhimõtted, mis tulenevad 1.01.2018 kehtima hakanud uutest standarditest IFRS 9 ja IFRS 15.

Muudatusi on tehtud finantsaruannete esitusviisi osas. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes on ühendatud „Sularaha kassas“ ja „Nõuded keskpangale“ reaks „Raha ja nõuded keskpangale“. Konsolideeritud kasumiaruandes on „Netotulu valuutahingutelt“ ja „Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt“ ühendatud „Neto finantstulu“ reale.

Kasutajate mugavuse huvides on konsolideeritud raamatupidamisaruanne esitatud miljonites eurodes, kui ei ole näidatud teisiti.

1.3. Konsolideerimine

Konsolideeritud tütarettevõtjad on toodud üleval (vt tabel). Emaettevõtja eraldiseisvates finantsaruannetes (vt lisa 34) kajastatakse investeeringud tütarettevõtjate ja sidusettevõtjate aktsiatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud allahindlused vara väärtuse langusest ja esialgu võetakse arvele soetusmaksumuse meetodil.

1.3.1. Tütarettevõtjad

Raamatupidamisaruanne sisaldab emaettevõtja ja tema tütarettevõtjate raamatupidamisaruanded. Tütarettevõtjad on ettevõtjad, mille üle Grupp omab kontrolli. Seega kontroll eksisteerib, kui emaettevõtjal on (i) õigus juhtida investeerimisobjekti neid tegevusi, mis oluliselt mõjutavad nende tulu, (ii) on risk seoses või õigused muutuvale tulule oma

osaluselt investeerimisobjektis ja (iii) on õigus teostada investeerimisobjekti üle oma mõjuvõimu, et mõjutada investorite tulu suurust.

Emaettevõtja ja konsolideeritud tütaretevõtjate raamatupidamisaruanded on koostatud sama perioodi kohta ning need on koostatud vastavalt emaettevõtja raamatupidamisarvestuse põhimõtetele. Tütaretevõtja konsolideeritakse alates hetkest, mil emaettevõtjal tekib kontroll tütaretevõtja üle. Tütaretevõtja konsolideeritakse kuni kontrolli lõppemiseni.

Äriühendused kajastatakse ostumeetodil. Tütaretevõtte omandamisel üleantud tasu mõõdetakse antud varade, emiteeritud omakapitali instrumentide ja tekkinud või võetud kohustuste õiglasest väärtusest. Äriühenduses omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest omandamise kuupäeval, sõltumata mistahes vähemusosaluse olemasolust ja suurusest. Omavahelised tehingud, saldod ja realiseerimata kasum ja kahjum grupi ettevõtete vahelistelt tehingutelt elimineeritakse.

1.3.2. Sidusettevõtjad

Konsolideeritud raamatupidamisaruanded sisaldavad ka sidusettevõtjaid, mis on ettevõtjad, mille üle grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Oluline mõju tähendab, et grupp saab osaleda ettevõtja finants- ja tegevuspoliitikat puudutavate otsuste langetamisel, kuid samas ei saa ta määrata ega kontrollida selliseid finants- ja tegevuspoliitikaid. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui grupp omab ettevõtjas 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Vastavalt üldpõhimõttele kajastatakse sidusettevõtjaid kapitaliosaluse meetodil. See tähendab, et investering võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Seejärel kajastatakse sidusettevõtjaid väärtuses, mis vastav grupi osalusele investeerimisobjekti netovaras.

1.4. Tehingud välisvaluutas

Emaettevõtja ja tütaretevõtjate arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Tehingud välisvaluutas hinnatakse ümber arvestusvaluutasse tehingu päeval kehtivate Euroopa Keskpanga vahetuskursside alusel. Järgnevatel bilansipäevadel hinnatakse välisvaluutas olevad rahalised varad ja kohustused ümber kasutades sulgemiskurssi. Mitterahalised välisvaluutas varad ja kohustused, mida mõõdetakse soetusmaksumuses, hinnatakse ümber kasutades tehingupäeva valuutakurssi. Mitterahalised välisvaluutas varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglasest väärtusest, hinnatakse ümber kasutades Euroopa Keskpanga vahetuskurssi, mis kehtis õiglase väärtuse määramise kuupäeval.

Rahaliste varade ja kohustuste arveldamise või ümberhindamise kursivahedest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate mitterahaliste varade ja kohustuste ümberhindamise erinevused kajastatakse nende varade ja kohustuste õiglase väärtuse muutuses.

1.5. Raha ja selle ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena rahavoogude aruandes kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiseid keskpangas, nõudmiseni hoiseid teistes krediidiasutustes ning lühiajalisi likviidseid ja kauplemise eesmärgil soetatud väärtpapereid, mida saab koheselt konverteerida teadaoleva suurusega rahasummadeks ja mille väärtuse muutumise risk on väike.

1.6. Finantsvarad

Finantsvarad kajastatakse finantsseisundi aruandes kui Grupist saab instrumendi lepinguline osapool ja need kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasest väärtusest. Esmasel arvele võtmisel liidetakse tehingukulud õiglasele väärtusele, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande, mille puhul tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused varadest saadavatele rahavoogudele on lõppenud või kui grupp on kõik riskid ja hüved sisuliselt üle andnud või oluliste muudatuste ilmnemisel. Finantsvarad võetakse arvele tehingupäeval, v.a laenu, mis võetakse arvele arvelduspäeval. Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad võetakse arvele arvelduspäeval.

Grupp klassifitseerib ja mõõdab finantsvarasid seejärel järgmistes kategooriates:

- finantsinstrumendid õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande (FVPL);
- korrigeeritud soetusmaksumuses (AC).

Klassifikatsioon sõltub sellest, kas finantsvara on võlainstrument, omakapitaliinstrument või tuletisinstrument ning ärimudeli hinnangust.

1.6.1. Võlainstrumendid (laenu ja võlakirjad)

Klassifitseerimise aluseks on kombinatsioon finantsvarade juhtimise ärimudeli hindamisest ja sellest, kas lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimaksetest (APIM). Ärimudeli hindamist teostatakse homogeensete portfelli suhtes, mis määratakse kindlaks selle alusel, kuidas juhitakse äritegevust grupi divisjonides. Hindamise aluseks on põhjendatud stsenaariumid, mis arvestavad seda, kuidas portfelli hinnatakse ja sellest juhtkonnale raporteeritakse;

millised riskid mõjutavad portfelli tulemuslikkust ja kuidas neid riske juhitakse; kuidas juhte tasustatakse; ning müükide sagedust, väärtust ja ajastatust, sh müükide põhjuseid. Hindamiseks, kas rahavood koosnevad ainult põhiosa ja intressimaksetest, on põhiosa määratletud kui võlainstrumenti õiglase väärtus esmasel kajastamisel, mis võib instrumendi eluajal muutuda, kui toimuvad tagasimaksed või intresside kapitaliseerimine. Intressi rahavood tulenevad tavapärasest laenuandmise komponentidest, sh tasu raha ajaväärtuse, krediidiriski, likviidsusriski ning ka halduskulude ja kasumimarginaali eest. Kui on muid lepingulisi tingimusi, mistõttu on avatus muudele riskidele või volatiilsusele, siis ei ole täidetud ainult põhiosa- ja intressimaksete tingimused. Võlainstrumendid kajastatakse finantsseisundi aruande kirjetel „Raha ja nõuded keskpangale“, „Nõuded krediidiasutustele“, „Nõuded klientidele“ ja „Võlaväärtpaberid“, ning need sisaldavad instrumente, mis kuuluvad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Võlainstrumendid klassifitseeritakse siia kategooriasse, kui nad ei vasta korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kajastamise nõuetele. Nii on see juhul, kui ärimudeliks on „hoitakse kauplemiseesmärgil“, kus finantsvarasid loetakse kauplemiseesmärgil hoitavaateks, kui neid hoitakse kavatsusega neid lühiajalises perspektiivis kasumi teenimise eesmärgil müüa. Võlainstrumente on kohustuslik kajastada õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui varasid juhitakse ja hinnatakse õiglases väärtuses või kui varasid hoitakse kavatsusega need müüa, juhul kui rahavood ei koosne ainult põhiosa- ja intressimaksetest. Siia kategoorise kuuluvad ka võlainstrumendid, mis muidu klassifitseeritakse kui õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi või korrigeeritud soetusmaksumuses, kui nende esialgsel arvelevõtmisel on need määratletud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (õiglase väärtuse võimalus). Õiglase väärtuse võimalust saab kohaldada ainult sellistes olukordades, kus selline määratlus vähendab mõõtmisest tulenevaid erinevusi.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Võlainstrumendid klassifitseeritakse siia kategooriasse, kui mõlemad nõuded on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid lepingujärgsete rahavoogude kogumiseks ja (b) lepingujärgse rahavoo tunnused hõlmavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Nende varade bilansilist brutojääkmaksumust mõõdetakse kasutades efektiivset intressimäära meetodit ja korrigeeritakse eeldatavate krediidikahjumitega.

1.6.2. Omakapitaliinstrumendid

Omakapitaliinstrumente klassifitseeritakse vaikimisi õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantsvaradeks. Esialgsel arvelevõtmisel võib omakapitaliinstrumendid (need, mida ei hoita kauplemiseesmärgil) klassifitseerida tagasivõtmatuks kui õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kajastatavad finantsvarad.

1.6.3. Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (hoitakse kauplemiseesmärgil).

1.6.4. Muutmine

Grupp võib laentingimused uuesti läbi rääkida ja lepingu tingimusi muuta. Kui uued tingimused on algsetest tingimustest sisuliselt erinevad, lõpetab grupp algse finantsvara kajastamise ja võtab arvele uue finantsvara. Grupp hindab ka seda, kas finantsvaral on esialgsel arvelevõtmisel väärtuse languse tunnuseid. Kui tingimused oluliselt ei erine, ei ole muudatuse tulemuseks kajastamise lõpetamine ja grupp arvutab bilansilise brutojääkmaksumuse ümber finantsvara uue rahavoo alusel kasutades finantsvara algset efektiivset intressimäära ja kajastab muudatusest tuleneva kasumi või kahjumina.

1.6.5. Ümberklassifitseerimine

Harvadel erandjuhtudel võib võlainstrumendid (finantsvarad), v.a need, mis on esialgsel arvelevõtmisel määratletud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, ümber klassifitseerida, kui on toimunud muutus ärimudelil finantsvara juhtimiseks.

1.6.6. Mahakandmised

Grupp kannab finantsvara osaliselt või täielikult finantsseisundi aruandest välja, kui võla sissenõudmine laenusaja ei ole tõenäoline ja seda ei saa tagasi tagatise müügist. Mahakandmine tähendab vara kajastamise lõpetamist ja see hõlmab summasid, mis tulenevad nii otse kasumi või kahjumina kajastatud finantsvara bilansilise väärtuse vähendamisest kui ka finantsvara allahindluse summade vähendamisest.

Grupp võib maha kanda finantsvara, mille suhtes rakendatakse ikka veel sundtäitmist. Selliste 31.12.2018 lõppenud aasta jooksul maha kantud varade tasumata lepingujärgsed summad moodustasid 0.6 miljonit eurot. Grupp püüab talle õiguslikult kuuluvad, kuid põhjendatud ootuseta täieliku tagasisaamise suhtes, osaliselt maha kantud summad siiski täielikult tagasi saada.

1.7. Finantsgarantiid

Finantsgarantiid on lepingud, mis nõuavad grupilt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makset tähtaegselt, vastavalt võlakohustuse tingimustele. Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, mis enamasti võrdub saadud garantiitasuga. Algne õiglane väärtus amortiseeritakse finantsgarantii eluea jooksul. Seejärel kajastatakse garantiikohustust kas amortiseeritud summa või parima hinnangu alusel kulutuste kohta, mis on vajalikud bilansikuupäeva seisuga tekkinud finantskohustuse tasumiseks, sõltuvalt sellest, kumb neist on kõrgem. Eeldatava krediidikahju jaoks moodustatud eraldised ja muutused eraldistes kajastatakse kasumiaruandes real „Eeldatavad krediidikahjumid, neto“. Finantsgarantiide lepingulisi summasid ei kajastata bilansis, vaid bilansivälise kohustustena.

1.8. Eeldatav krediidikahjum

1.8.1. Mõõtmine

Allahindluse nõuded tuginevad eeldatava krediidikahju mudelil (ECL). Eeldatava krediidikahju mudeli peamine põhimõte on kajastada finantsinstrumentide krediidikvaliteedi üldise halvenemise või paranemise mustrit. Kõik finantsvarad, mida mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui ka liisingunõuded, finantsgarantiide lepingud ja teatud laenukohustused kuuluvad eeldatava krediidikahju rakendusulatusse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade ja liisingnõuete eeldatavat krediidikahjumit kajastatakse allahindlusena, st nende varade koosseisus finantsseisundi aruandes. Allahindlus vähendab bilansilist bruto jääkmaksumust. Laenukohustuste ja finantsgarantiide lepingute eeldatav krediidikahjum kajastatakse eraldistena ehk kohustusena finantsseisundi aruandes. Laenude allahindluse ja eraldiste korrigeerimised tingituna eeldatava krediidikahju muutustest kajastatakse kasumiaruandes real „Eeldatavad krediidikahjumid, neto“.

Krediidiriski hindamine ja eeldatava krediidikahju hinnang peab olema erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning hõlmama kogu saadaolevat ja hindamiseks asjakohast teavet, sealhulgas teavet toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustes aruandekuupäeva seisuga. SEB Grupp kasutab eeldatava krediidikahju arvutamiseks nii mudeleid kui ekspertkrediidi hinnangut (ECJ).

Eeldatava krediidikahju mudelil on kolmetasemeline lähenemisviis, mis tugineb krediidiriski muutustel. Kõikide kirjete suhtes kohaldatakse 12-kuu eeldatava krediidikahju (1. tase) mudelit, v.a kui alates esialgselt arvelevõtmisest on toimunud krediidiriski oluline suurenemine. Kirjete puhul, kus on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (2. tase) või maksejõuetud (3. tase), kohaldatakse kogu eluea eeldatavat krediidikahju.

1.8.2 Krediidiriski oluline suurenemine

Iga aruandeperioodi lõpus hindab grupp, kas krediidirisk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud või mitte. Hinnang selle kohta, kas krediidirisk on oluliselt muutunud, tugineb kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel näitajatel. Hindamisel kasutatakse nii ajaloolist kui tulevikku vaatavat teavet.

Kokkulepete puhul, mille alguskuupäev on alates 1.01.2018, on peamine näitaja vara eluea maksejõuetuse tõenäosuse (PD) muutus stsenaariumiga kaalutud eluea maksejõuetuse tõenäosuses aruandlukuupäeva seisuga võrreldes stsenaariumiga kaalutud eluea maksejõuetuse tõenäosusega esmasel kajastamisel. Kokkulepete puhul, mille alguskuupäev on enne 1.01.2018, kasutatakse peamise näitajana muutusi grupi ja panga sisemistes riskiklassifikaatorites alates esmasest kajastamisest.

Kvantitatiivsetest näitajast sõltumata on toimunud oluline krediidiriski tõus, kui ilmnevad järgmistes olukordades (back-stop) tunnused:

- üle 30, kuid ja alla 90 päeva hilinenud maksed; või
- finantsvarad, mis on klassifitseeritud pideva järelevalve alla kuuluvateks (riskiklass 13-15), või
- leevendatud finantsvarad (kus laenude lepingulisi tingimusi on kliendi rahalistest raskustest tingituna muudetud).

Nimetatud olulise krediidiriski suurenemise tunnused ühtivad üldjuhul kvantitatiivsete oluliste krediidiriski suurenemise tunnustega.

Juhul, kui alates vara esialgselt arvelevõtmisest on toimunud krediidiriski oluline suurenemine, kajastatakse vara eluea eeldatav krediidikahjum (ECL) ja finantsinstrument liigub tasemele 2. See meetod on sümmeetriline, mis tähendab, et kui finantsinstrumendi vara krediidikvaliteet järgmistel aruandlusperioodidel paraneb sellisel määral, et krediidirisk ei ole vara esialgselt arvelevõtmisest enam oluliselt tõusnud, viiakse finantsvara tagasi tasemele 1.

Juhul, kui finantsinstrumendi krediidikvaliteet veelgi halveneb, viiakse finantsinstrument tasemele 3. Vara viimise ajendiks tasemele 3 on järgmised asjaolud:

- maksed on hilinenud rohkem kui 90 päeva;

- finantsinstrument on maksejõuetuse staadiumis (maksejõuetuse tõenäosus = 100%).

1.8.3. Maksejõuetuse definitsioon

Maksejõuetuks hinnatud finantsinstrumendid on tasemel 3. Grupp kohaldab maksejõuetuse mõistet raamatupidamislikul eesmärgil, mis vastab sellele, kuidas seda määratletakse kapitalinõuete regulatsiooni otstarbel, mis hõlmab finantsvarasid, mille tagasimaksud on hilinenud üle 90 päeva. Kõikide 3. taseme finantsvarade puhul esinevad vara väärtuse languse tunnused.

1.8.4. Modelleerimine

Eeldatavat krediidikahju arvutatakse funktsioonina maksejõuetuse tõenäosusest (PD), krediidiriskile avatud positsioonist võlgniku maksejõuetuse hetkel (EAD) ja maksejõuetusest tingitud kahjumäärast (LGD) kui ka kahjumi ajastusest. Grupi IFRS 9 meetodika aluseks eeldatava krediidikahju mõõtmisel on olemasolevad sisereitingute meetoditel (IRB) põhinevad riskimudelid IFRS 9 kohaselt lubatud ulatuses. Et nende raamistike eesmärgid on erinevad, siis on ka eeldatavate krediidikahjumite arvutamise viis erinev ja seetõttu tehakse IFRS 9 nõuetele vastavuse tagamiseks IRB parameetritesse vastavad korrigeerimised. Korrigeerimised hõlmavad kohandamist through-the-cycle ja downturn parameetritelt, mida kasutatakse IRB mudelites, IFRS 9 alusel kasutatavatele point-in-time parameetritele, mis arvestab tulevikku vaatavat teavet. Maksejõuetuse tõenäosus on tõenäosus, et laenu ei tagastata ja maksejõuetus tekib kas 12-kuu või elueapõhisel horisondil. Iga üksiku instrumendi eeldatav maksejõuetuse tõenäosus hõlmab varasemate sündmuste, kehtivate turutingimuste ja tulevaste majandustingimuste kohta mõistliku ning põhjendatud teabe arvesse võtmist. Grupp kasutab IFRS 9-le omaseid maksejõuetuse tõenäosuse mudeleid. Mudelite kalibreerimise aluseks on kombinatsioon geograafilisest asukohast, varaklassist ja tootetüübist. Krediidiriskile avatud positsiooni väärtus võlgniku maksejõuetuse korral kujutab endast hinnangulist tasumata summat võlgniku maksejõuetuse tekkimise hetkel. Bilansivälise ja välja maksmata summade puhul sisaldab krediidiriskile avatud positsiooni väärtus võlgniku maksejõuetuse korral täiendavaid hinnangulisi summasid, mis viivituse tekkimise hetkeks on välja makstud. IFRS 9 puhul korrigeeritakse EAD mudeleid 12-kuulise või elueapõhise horisondi suhtes. Maksejõuetusest tingitud kahjumäär (LGD) on summa, mida maksejõuetuse korral ei pruugita tagasi saada. Maksejõuetusest tingitud kahjumäär arvestab iga saadud tagatise summat ja kvaliteeti kui ka paranemise võimalust, kus laenusaaaja tagastab kõik oma viivituses oleva laenu üle tähtaja kohustused ja alustab uuesti lepingujärgsete maksetega. Grupp kasutab olemasolevaid LGD mudeleid kohandatuna, et järgida IFRS 9 nõudeid.

Eeldatava krediidikahju mõõtmisel kasutab grupp maksimaalset lepingujärgset perioodi, mille jooksul grupil on krediidiriskile avatud positsioon. Eeldatava eluea määramisel arvestatakse kõiki lepingutingimusi, sealhulgas ettemaksu ja tähtaja ning võla pikendamise võimalusi. Uuenevate liimitide puhul, nagu krediitkaardid ja eraisikute hüpoteeklaenu, modelleeritakse eeldatavat eluiga ajaloolise käitumise põhjal. Selliste kohustuste eeldatav järelejäänud käitumuslik eluiga tugineb ajalooliselt jälgitaval üleelamise kõveral ja seda mõjutab aeg alates kokkuleppe algusest.

1.8.5. Tulevikku vaatav teave

SEB Grupp kasutab eeldatava krediidikahju mõõtmistesse kaasatava tulevikku vaatava teabe alusena pangasiseselt väljatöötatud makromajanduslike prognoose. Et kindlustada krediidikahjumite erapooletu hindamine IFRS 9 alusel kasutatakse vähemalt kolme stsenaariumit. Üheks stsenaariumiks on põhistsenaarium, mis peegeldab kõige tõenäolisemat tulemust, mida rakendatakse ka finantsplaneerimise ja eelarveprotsessis, samas kui teised stsenaariumid peegeldavad kas positiivsemat või negatiivsemat tulemust.

Tulevikku vaatavaid stsenaariume koostab SEB Grupi majandusuuringute osakond. Stsenaariumid kinnitab SEB Grupi riskikomitee. Stsenaarium koosneb makromajandusliku arengu kvalitatiivsest kirjeldusest ja kvantitatiivsest osast, mis sisaldab peamiste makromajanduslike muutujate prognoosi kolmeks järgneva aastaks kui ka nende esinemise tõenäosust (stsenaariumi osakaal).

Stsenaariumid vaadatakse üle ja uuendatakse kvartaalselt. Oluliste muutuste esinemisel makromajanduslikus keskkonnas ja väljavaates uuendatakse stsenaariume sagedamini. Põhistsenaariumi muutujaid võrreldakse erinevate väliste sarnaste tulevikku vaatavate stsenaariumite allikatega, näiteks OECD, IMF, EL ja riiklikud statistikaametid.

1.8.6. Ekspertkrediidihinnang

Grupp kasutab eeldatava krediidikahju määramiseks nii mudeleid kui ekspertkrediidihinnangut. Hinnangu ulatus, mis on vajalik eeldatava krediidikahju hindamiseks, sõltub mudeli tulemusest, olulisusest ja üksikasjaliku teabe olemasolust. Mudel annab suunised ja selguse selles osas, kuidas võivad majandussündmused finantsvarade väärtuse langust mõjutada. Ekspertkrediidihinnangut võib rakendada modelleeritud tulemuse suhtes, et kaasata mudeli poolt hõlmamata tegurite eeldatavat mõju. Selliseid hinnangutel põhinevaid kohandusi mudelite abil genereeritud eeldatavate krediidikahjude korrigeerimiseks võib rakendada olulistele krediidiriski positsioonidele vastaspoole tasandil. Korrigeerimised otsustab vastav krediidikomitee kasutades suunisenähtavaid eeldatavaid krediidikahjusid. Lisaks võib vaja minna korrigeerimisi ka portfelli tasandil, mille otsustab SEB Grupi riskikomitee ja kinnitab SEB Panga Krediidikomitee.

1.9. Finantskohustused

Finantskohustused võetakse arvele õiglasel väärtusel. Kui finantskohustusi kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande, siis kajastatakse finantskohustuse omandamise või väljaandmisega otseselt seotud tehingukulud kasumiaruandes.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse kohustuse kustumisel, ehk kui kohustus täidetakse, tühistatakse või aegub.

Finantskohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande

Finantskohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavatena. Kauplemiseesmärgil hoitavad finantskohustused on tuletisinstrumendid, mida ei määratleta riskimaandusinstrumentidena.

Muud finantskohustused

Muude finantskohustuste kategooria sisaldab eeskätt grupi lühiajalisi ja pikaajalisi laene. Pärast esmast kajastamist mõõdetakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Sellesse kategooriasse kuuluvad finantsseisundi aruandes kirjed „Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused“ ning „Klientide hoiused ja laenud“.

1.10. Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtuse mõõtmise eesmärk on leida hind, millega mõõtmispäeval toimuks turuosaliste vahel tavapärane tehing turutingimustel. Parim tunnistus õiglasest väärtusest on mõõdetava instrumendi noteeritud hind aktiivsel turul. Kui finantsinstrumendil puudub aktiivne turg, leitakse õiglane väärtus kasutades kehtestatud hindamismeetodeid. Need hindamismeetodid hõlmavad suures osas hinnanguid, mis sõltuvad instrumendi keerukusest ja turupõhiste andmete kättesaadavusest. Õiglasel väärtusel finantskohustuste hindamisel kajastub grupi enda krediidikvaliteet. Arvestades õiglasel väärtusel mõõdetavate finantskohustuste hindamise ebamäärasust ja subjektiivsust, on võimalik, et järgmise majandusaasta tulemused võivad kasutatud eeldustest erineda.

Mõne grupi finantsvara ja -kohustuse puhul, eriti teatud tuletisinstrumentide puhul, ei ole noteeritud hinnad kättesaadavad, mistõttu kasutatakse õiglase väärtuse prognoosimisel hindamismudeleid. Õiglase väärtuse hindamise osana tehakse tuletisinstrumentide hindamisel väärtuse korrigeerimise, et kaasata vastaspoole ja enda krediidiriski. Väärtuse korrigeerimise hindamise meetodid vaadatakse üle jooksvalt, kui toimuvad muutused turutavades vastusena muudatustele reguleerivates poliitikates ja raamatupidamis põhimõtetes, kui ka üldistes turuarengutes.

1.11. Netoarvestused

Finantsvarade ja -kohustuste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse bilansis juhul, kui selleks on seadusest tulenev õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

1.12. Materiaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, tagastamisele mittekuuluvatest maksudest ja muudest, otseselt vara kasutusse võtmisega seotud kuludest. Seejärel kajastatakse materiaalseid põhivarasid soetusmaksumuses ning amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku eluea jooksul. Hoonete amortiseerimisperiood on kuni 50 aastat, teiste varade puhul 2-10 aastat. Edasised kulud kaasatakse vara bilansilisse maksumusse või kajastatakse vajadusel eraldi varana vaid juhul, kui on tõenäoline, et selle varaga seotud tulevane majanduslik kasu tuleb üksusele ja vara kulu on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud remondi- ja hoolduskulud kajastatakse selle arvestusperioodi kasumiaruandes, mil need tekkisid. Vara müügist saadav kasum ja kahjum määratakse kindlaks võrreldes müügitulu bilansilise maksumusega ning kajastatakse kasumiaruandes. Materiaalse põhivara väärtuse langust kontrollitakse alati, kui ilmnevad väärtuse langusele viitavad asjaolud.

1.13. Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalsed varad on tuvastatavad mitterahalised varad ilma füüsilise olemuseta. Immateriaalse vara kajastamiseks peab üksus suutma näidata, et ta omab kontrolli antud immateriaalse vara üle, mis viitab sellele, et sellest tekib majanduslik kasu tuleb edaspidi grupile. Immateriaalsed põhivarad, v.a. firmaväärtus, kajastatakse bilansis ainult siis, kui on tõenäoline, et vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses ja seejärel kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha lahutatud akumulieeritud kulum ja võimalik väärtuse langusest tulenev kahjum.

Kasuliku elueaga immateriaalsed varad, st kõik immateriaalsed varad v.a firmaväärtus, amortiseeritakse kasutades lineaarset amortisatsioonimeetodit nende eluea jooksul (3 aastat) ning nende väärtuse langust kontrollitakse kord aastas ja siis, kui sündmused või muutused asjaoludes viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav. Ettevõttesiseselt loodud immateriaalsed varad, nt tarkvaraarendus, amortiseeritakse 8 aasta jooksul.

Immateriaalse vara kaetav väärtuse määratakse juhul, kui on viiteid vara väärtuse langusele. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse juhul, kui vara bilansiline väärtus ületab selle kaetava väärtuse.

1.14. Vara (v.a. finantsvarad) väärtuse langus

Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille puhul on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, v.a. finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.15. Rendilepingud

Kapitalirent on rent, mille puhul kõik vara omandiga seotud olulised riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud liigitatakse kasutusrendiks.

1.15.1. Grupp ja Pank kui rendileandjad

Kapitalirendilepingutest tulenevad nõuded kajastatakse nende rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed ja millele on liidetud garanteerimata jääkväärtus lepingu lõppedes. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad teenustasud võetakse arvesse rendi efektiivse intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel. Rendilepinguga kaasnevad otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, on sisemise intressimäära osa ning kajastatakse renditulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinimummäärgiga bilansi vastaval real.

Nõue kliendi vastu kajastatakse bilansis alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel tarnimisaja pikkuse tõttu kohale jõudnud ja üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad bilansis kohustuste poolel ostjate ettemaksetena real „Muud mittefinantskohustused“. Liisingettevõtja poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse bilansis varade poolel real „Muud mittefinantsvarad“.

1.15.2. Grupp ja pank kui rentnikud

Kapitalirenti kajastatakse bilansis rendilepingu jõustumise kuupäeval vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama (efektiivse intressimäära meetod). Kapitalirendi tingimustel renditud materiaalsed pikaajalised varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud varaga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Muud tegevuskulud“.

1.16. Eraldised

Eraldisena kajastatakse tõenäolisi kohustusi, mis on tekkinud minevikus toimunud sündmustest, kui majandusliku kasu üleandmine kohustuse tasumisel on tõenäolisem kui selle mitte üleandmine ja seda on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Eraldisi kajastatakse tulevaste eeldatavate rahavoogude diskonteerimisega maksueelses määras, mis kajastab hetke turuhinnanguid raha ajaväärtusele ja kus kohane, kohustusele iseloomulikke riske.

Eraldised moodustatakse siduvatele laenukohustustele ja sarnastele laenukohustustele, kui on tõenäoline, et laenu võtab välja rahalistes raskustes olev võlgnik.

Eraldisi hinnatakse ja korrigeeritakse vajadusel igal bilansipäeval.

1.17. Tegevustulud

1.17.1. Intressitulu- ja kulu

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustuste intressitulu ja -kulu kajastamiseks kasumiaruandes rakendatakse efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara bilansilise brutojääkmaksumuse või finantskohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsinstrumendi bilansilise jääkväärtuseni. Tulevaste maksete arvutamisel võetakse arvesse kõiki lepingute tingimustes sisalduvaid makseid, näiteks ettemakseid. Efektiivse intressimäära arvestus hõlmab makstavaid ja saadavaid tasusid, mis moodustavad efektiivse intressimäära lahutamatu osa. Samas, eeldatavaid krediidikahjumeid arvesse ei võeta.

Kui finantsvara seejärel krediidi tõttu alla hinnatakse arvutatakse intressitulu rakendades efektiivset intressimäära finantsvara amortiseeritud soetusmaksumusele, st bilansilist brutoväärtust korrigeeritakse kahjumieraldisega. Kui finantsvara on esialgsel arvelevõtmisel krediidi tõttu allahinnatud väärtusega, kaasatakse eeldatav krediidikahjum oodatavatesse rahavoogudesse, et arvutada krediidiga korrigeeritud efektiivne intressimäär, mida seejärel kasutatakse intressitulu kajastamiseks.

1.17.2. Komisjoni- ja teenustasutulu

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted alates 1.01.2018

Tulu kliendilepingutest kajastatakse komisjoni- ja teenustasutuluna. See ei kehti tulu kajastamise suhtes liisinglepingutest või finantsinstrumentidest ja muudest IFRS 9, Finantsinstrumendid, rakendusalasasse kuuluvatest lepingulistest kohustustest.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide efektiivse intressimäära arvestusse kaasatud teenustasud, näiteks laenu väljastamistasud, jaotatakse instrumendi eeldatava tähtaja peale kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse kasumiaruande real „Neto intressitulu“.

Komisjoni- ja teenustasutulu kajastatakse eesmärgiga näidata klientidele lubatud teenuste osutamist summas, mis peegeldab tasu, millele SEB-l enda hinnangul teenuse eest õigus on. Teenustasude peamised liigid on kirjeldatud allpool.

Teenustasutulu klientide varade hoidmise ja haldamise eest kajastatakse perioodi kohta, millisel teenused osutati. Tootlusega seotud tasud kajastatakse siis, kui on väga tõenäoline, et kajastatud tulu olulist tuludest tagasitoomist ei toimu, mis kõige sagedamini juhtub siis, kui tootluse näitajad on täidetud.

Tasud sündikaatlaenuidelt, mille korraldaja on SEB, kajastatakse tuluna kui sündikaat on lõppenud ja grupile ei ole jäänud mingit osa laenust või grupile on jäänud osa laenust teiste osalejatega sama efektiivse intressimääraga. Vahendus-, komisjoni- ja teenustasud, mis tulenevad tehingute läbirääkimistest kolmandate osapoolte heaks, näiteks ettevõtete ülevõtmine, ost või müük, kajastatakse tehingu lõpuleviimisel.

Kulud, mis on otseselt seotud komisjoni- ja teenustasu tulu teenimisega, kajastatakse „Komisjoni- ja teenustasukulude“ real.

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted, mis olid kehtivad kuni 31.12.2017 ja on asendatud IFRS 15-ga

Tulud kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Teenustasu tulu ja komisjonitasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel (nt. pangakaartide teenustelt). Laenude/liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Portfellihalduse ja muud nõustamistasud, kui ka varahalduse ja väärtapaberihalduse tasud kajastatakse vastavate teenuselepingute alusel, tavaliselt tekkepõhiselt. Investeeringufondidega seotud valitsemistasud kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul. Tulemusega seotud tasud või tasu koostisosad (nt. edukustasud) kajastatakse siis, kui vastavad tulukuse näitajad on täidetud.

Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

1.17.3. Neto finantstulu

Õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtuse muutustest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse jooksvalt kasumiaruandes „Neto finantstulu“ real.

1.17.4. Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes siis, kui grupil on tekkinud õigus dividende saada.

1.18. Hüvitised töötajatele

1.18.1. Lühiajalised hüvitised

Palgaga seotud kohustused, sealhulgas mitterahalised hüvitised, puhkusetasud ja kogunenud haigustasud, mis kuuluvad maksmisele 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötajad osutavad hüvitiste maksmise aluseks olevaid

teenuseid, kajastatakse arvestades töötajate pakutud teenuseid aruandeperioodi lõpuni ja neid mõõdetakse summas, mis eelduste kohaselt tuleb välja maksta kohustuste täitmisel. Kohustused kajastatakse finantsseisundi aruandes „Muude finantskohustuste“ real.

1.18.2. Lahkumishüvitised

Lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele, kui töötaja töösuhe lõpetatakse enne tavapärast pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Grupp võtab lahkumishüvitised arvele, kui ta on selgelt kohustunud kas töösuhte olemasolevate töötajatega lõpetama vastavalt üksikasjalikule ametlikule kavale, millest tal ei ole võimalik taganeda või maksta lahkumishüvitist juhul, kui ta on teinud pakkumise eesmärgiga soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist.

1.18.3. Kindlaksmääratud sissemaksetega skeemid või kindlustuslepingud

Grupp teeb sissemakseid kindlaksmääratud sissemaksetega skeemidesse, pensionifondidesse või elukindlustuslepingutesse oma töötajate nimel. Kindlaksmääratud sissemaksetega skeem on pensioniskeem, mille alusel grupp teeb sissemakse AS-i Pensionikeskus arvelduskontole, kui töötaja pensionivarasid kogutakse SEB Varahalduse hallatava pensionifondi osakute soetamise teel, ja kus pärast sissemakse tegemist edaspidiseid kohustusi enam ei ole. Kindlaksmääratud sissemaksetega pensioniskeemide ja elukindlustuslepingute maksete pensionikulud kajastatakse kuluna perioodil, mil töötajad pakuvad oma teenuseid, mis antud maksega seotud on.

1.19. Aktsiapõhised maksed

Grupil on mitmeid aktsiapõhiseid motivatsiooniprogramme, mis põhinevad Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) aktsiatel, mille alusel töötajatele pakutakse SEB omakapitaliinstrumente. Nendes programmides saavad osaleda ainult võtmetöötajad. Sellisteks programmideks on aktsiate edasilükkamise programm Share Deferral Program (SDP) ja aktsiavahetusprogramm Share Matching Program (SMP). Omakapitalil põhinevad aktsiapõhised programmid annavad töötajatele õiguse saada SEB omakapitaliinstrumente. Rahas arveldatavad aktsiapõhised programmid annavad töötajatele õiguse saada raha vastavalt SEB omakapitaliinstrumentide hinnale või väärtusele. Nende õiguste õiglase väärtus määratakse kindlaks kasutades vastavaid hindamismudeleid, arvestades preemia tingimusi ja grupi hinnangut õiguste koguarvu kohta, mille grupp lõpuks rakendab, mis hinnatakse ümber igal aruandekuupäeval. Sotsiaalmaksukulu (kus kohane), arvestatakse rakendamisperioodi kohta ja sotsiaalmaksukulude eraldis hinnatakse ümber igal aruandekuupäeval veendumaks, et eraldise aluseks on õiguste õiglase väärtuse aruandekuupäeval. Nende programmide osas, mille kvalifikatsiooniperiood endiselt kestab, jätkub ka kulude kirjendamine seni, kuni programm lõppeb.

Omakapitalil põhinevate aktsiapõhiste programmide kulu mõõdetakse omakapitaliinstrumentide andmise päeval eraldatud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse alusel ja kajastatakse kuluna lineaarselt kogu rakendamisperioodi vältel suurendades vastavalt omakapitali. Rakendamisperiood on ajavahemik, mil töötajad peavad jääma SEB teenistusse, et nende õigused säiliks. Rahas arveldatavate aktsiapõhiste programmide puhul mõõdetakse saadud teenuseid ja tekkinud kohustusi kohustuse õiglases väärtuses ja kajastatakse kuluna kogu rakendamisperioodi vältel, mille jooksul töötajad teenuseid osutavad. Kuni arveldamiseni toimub kohustuse õiglase väärtuse ümberhindamine, mis kajastatakse õiglase väärtuse muutustena kasumiaruandes.

1.20. Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtjate jooksvat kasumit üldiselt ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Jooksva kasumi asemel maksustatakse Eestis kasumi jaotamine maksumääraga 20/80 dividendidena väljamakstud summalt. Kasumi jagamisel dividendi väljamaksmisega kaasnevad ettevõtja tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Maksukulu kajastatakse ainult juhul kui maksustatavad sündmused (kasumi jaotamine dividendina või muud omakapitali vähendavad väljamaksed) aset leiavad. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäär 14/86. Seda soodsamat maksumäärat saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud kuni 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Alates 1.04.2018 kehtib krediidasutuste kvartalikasumile ettevõtte tulumaks määras 14%. Maks tuleb tasuda järgmise kvartali kolmanda kuu 10. päevaks. Kasumi jaotamisel tuleb tasuda täiendav tulumaks määras kuni 6%, mis teeb kogu maksumääraks kuni 20%. Täiendava maksu määr sõltub dividendide maksmise korrapärasusest. Kui dividendide ei maksta, siis avansilist tulumaksu ei tagastata. Avansilist tulumaksu rakendati panga kasumile esmakordselt 2018. aasta II kvartalis.

1.21. Varahaldusteenused

Grupp tegutseb varahaldusteenuste pakkumise ja fondide juhtimisega. Selliseid varasid, mille on grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja neist tekkivat tulu, ei võeta pangagrupi kasumiaruandes arvele, sest tegemist ei ole Grupi varadega. Varahaldusteenustelt saadud komisjonitasu näidatakse komisjoni- ja teenustasutulu hulgas.

1.22. Aktsiakapital ja dividendid

Lihtaktsiad klassifitseeritakse omakapitaliks. Uute aktsiate emiteerimisega vahetult seotud lisanduvad kulud näidatakse omakapitalis tulude vähendusena netosummas pärast tulumaksu. Mis tahes tasu õiglasest väärtusest ülejääv osa, mis on saadud üle emiteeritud aktsiate nominaalhinnaga, kajastatakse ülekursina omakapitalis. Dividendid kajastatakse omakapitalis sellel perioodil, millal nad välja kuulutatakse. Kõik dividendid, mis kuulutatakse välja pärast aruandeperioodi, kuid enne finantsaruannete avaldamiseks heakskiitmist, avaldatakse bilansipäevajärgsete sündmuste lisas.

1.23. Raamatupidamisarvestuse põhimõtted, mis olid kehtivad kuni 31.12.2017 ja on asendatud IFRS 9-ga.

1.23.1. Finantsvarad

SEB Pank Grupp klassifitseerib oma finantsvarasid ja -kohustusi vastavalt nende omadustele ning nende kohta avaldatavale informatsioonile. Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria (defineeritud IAS 39 järgi)		Klass (määratletud Grupis)		
Finantsvarad	Laenu ja nõuded	Laenu ja nõuded krediidasutustele		
		Laenu ja nõuded klientidele	Laenu eraisikutele	Eluasemelaenu
				Muud eraisikulaenu
			Laenu ettevõtetele	Laenu ettevõtetele
			Laenu avalikule sektorile	
	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtapaberid	Võlakirjad	
			Aktsiad	
		Tuletisväärtapaberid – välja arvatud riskimaandamisarvestus		
		Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtapaberid	Võlakirjad	
	Aktsiad			
Müügiootel finantsvarad	Investeeringuväärtapaberid – võlakirjad	Noteeritud		
		Noteerimata		
	Investeeringuväärtapaberid – aktsiad	Noteeritud		
		Noteerimata		

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõtjalt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõtjaga finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtja aktsiateks. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui kõik rahavoogude saamise õigused on lõppenud või kui Grupp on kõik riskid ja hüved sisuliselt üle andnud.

Juhtkond määrab investeringute klassifikatsiooni nende esialgsel arvele võtmisel. Grupp ei ole klassifitseerinud aruandeperioodil ühtegi finantsvara kategooriasse „Lõpptähtajani hoitavad“.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumendid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Need tekivad siis, kui SEB Pank Grupp annab raha, kaupu või teenuseid võlgnikule, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda.

Laenud võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglasel väärtuses, koos tehingukuludega väärtuspäeval, kui raha laenusaja välja makstakse või kui on tekkinud makse nõudeõigus ning kajastatakse kuni nende tagasi maksamiseni, üleviimiseni või mahakandmiseni, vaatamata sellele, et osa nendest võib olla kantud läbi laenu allahindluse kuludesse. Tähtajaks tasumata e. tähtaega ületanud laen on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtajaks laekunud. Laenude allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Laenud on finantsseisundi aruandes kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Tekkepõhiselt arvestatud ja laekumata laenuintressid kajastatakse finantsseisundi aruandes vastaval varakirjel. Arvelduslaenu ja krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus. Kasutamata krediidilimiit on kajastatud tingimusliku kohustusena.

Liisingnõuded

Kapitalirendinõuete hulka kuuluvad kapitalirendi- ning järelmaksutehingud ja arvete tasumise kokkulepped. Kapitalirenditehinguteks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepinguist tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksud pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel.

Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel tarnimisaja pikkuse tõttu kohale jõudnud ja üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustuste poolel ostjate ettemaksetena real „Muud mittefinantskohustused“. Liisingettevõtja poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolel real „Muud mittefinantsvarad“.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringutehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingfirma finantseerib oma koostööpartnereist müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Liisingfirma soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostumüügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas.

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringulepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Juhul kui liisingettevõtja ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (s.t. nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisingettevõtjale nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglasel väärtuses ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Faktooringu nõuete ja kohustuste kajastamise lõpetamisel järgitakse IAS 39 nõudeid ja hindamine tehakse iga spetsiifilise lepingu tüübi ja seisundi põhjal.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistingeid, mille korral liisingfirma finantseerib oma koostööpartnereid andes neile laenu panditud laovarude tagatisel. Faktooringu ja laofinantseeringu nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed. Nõuete allahindlus näidatakse miinusemärgiga vastaval varakirjel. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktoormise ehk nõude soetamise hetkest.

Laenude ja nõuete hindamine

Grupp hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud. Finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahju on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid halvenemisest ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esialgset arvelevõtmist („kahjujuhtum”) ja sellel kahjujuhtumil on mõju finantsvara või finantsvarade rühma tuleviku eeldatavatele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Näited objektiivsetest tõenditest selle kohta, et on toimunud üks või rohkem sündmusi, mis võivad tulevasi rahavoogusid mõjutada:

- laenajal/emitendil on olulised finantsraskused,
- pank teeb laenajale/emitendile (võlakirjade puhul) järeleandmisi, mida pank tavapuhkudel ei teeks,
- lepingu rikkumine, nt intressi või põhiosamakse tasumata jätmine,
- tõenäosus, et laenaja/emitent läheb pankrotti või läbib mõne muu majandusliku ümberkorralduse,
- tagatise väärtus langeb

Laenude hindamisel on konservatiivselt arvestatud mitmesuguste riskidega. Ettevõtulaenude hindamisel on AS-is SEB Pank kasutusel kliendinõuete klassifitseerimise süsteem. Nõuete hindamise aluseks on juriidilisest isikust ettevõtja majanduslik seisund, majandusharu olukord, laenuvõtja usaldusväärsus, tema juhtkonna kompetents, laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsus ning muud tegurid, mis kõik kokku aitavad hinnata laenuvõtja väärtust ja laenuportfellis tekkinud kahju summat. Füüsilisest isikust laenusajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet ja tagatise, vanust, haridust, tööstaži, säästmisharjumusi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Esmalt hindab Grupp, kas on olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis individuaalselt on olulised ja individuaalselt või ühiselt nende finantsvarade suhtes, mis ei ole individuaalselt olulised. Kui Grupp teeb kindlaks, et individuaalselt hinnatud (olulise või mitteolulise) finantsvara suhtes ei ole olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta, kaasab ta vara sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade rühma ja hindab nende allahindlust grupipõhiselt. Varasid, mis on individuaalselt hinnatud ja mille allahindlusest tulenev kahju tuleb jätkuvalt kajastada, ei kaasata grupipõhisesse hindamisse. Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal (s.t. Grupi hindamisprotsessi alusel, mis võtab arvesse varade liiki, majandusharu, tagatise liiki, maksepraktikat ja muid asjakohaseid tegureid). Nimetatud tunnused on olulised selliste varagruppide tuleviku rahavoo hindamiseks.

Grupipõhiselt hinnatud laenugruppide tuleviku rahavoogu hinnatakse varade lepinguliste rahavoogude põhjal Grupis ja nende varade ajalooliste kahjumite põhjal, mille krediidiriski tunnused sarnanevad Grupis olemasolevatele varadele. Ajaloolisi laenukahjumite korrigeeritakse kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mis hetkel ei esine. Grupp vaatab regulaarselt üle tuleviku rahavoogude hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Hinnanguliste laenukahjumite arvestamiseks on hinnatud laenude ja intressinõuete laekumise tõenäosust järgnevatel perioodidel ning eeldatavate laekumiste diskonteeritud nüüdisväärtust, mis on diskonteeritud finantsvara esialgselt kehtinud intressimääraga ning samuti diskonteeritud eeldatavaid laekumisi tagatiste realiseerimisest (v.a. tulevased laenukahjumid, mis ei ole realiseerunud), mis kõik koos aitavad hinnata tekkinud laenukahjumi suurust. Kahjumi suurust mõõdetakse kui vahet vara bilansilise maksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoo nüüdisväärtuse vahel (hüvitatav summa). Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluskonto abil ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes. Eri- ja ühisallahindlused (riskiklassipõhiselt grupeeritud laenude hindamise põhjal leitud hinnanguline tekkinud kahjum)

moodustatakse individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhised allahindlused homogeensetele laenugruppidele.

Juhul kui järgmisel perioodil allahinnatud kahjumi summa väheneb ja vähenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nagu laenusaaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Kasum laenukahjumi tühistamisest” tuluna.

Kui laen on ebatõenäoliselt laekuv, kantakse see maha laenu vastava allahindluse arvelt. Sellised laenud kantakse maha pärast kõikide nõutavate protseduuride läbiviimist ja kahjusumma kindlakstegemist. Laenud, mida hinnatakse ühiselt või individuaalselt ja mille tähtaega on pikendatud, ei loeta enam tähtaja ületanud laenudeks, vaid tavalisteks laenudeks.

Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu”.

Laenud, mille väärtus on langenud

Laen tuleb klassifitseerida laenuks, mille väärtus on langenud, kui on oht, et lepingujärgseid makseid ei tehta ja oodatavad laekumised, mis võidakse saada tagatise realiseerimisest, ei kata rahuldavas ulatuses ei laenu põhiosa ega kogunenud intressi sh viiviseid, st eeldatavatest tuleviku rahavoogudest (sealhulgas tagatise realiseerimisest) hüvitatav summa, mis on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga (kui laen on ujuva intressimääraga, siis kasutatakse hetkel kehtivat intressimäära, mis on korrigeeritud periodiseeritud teenustasudega), on väiksem kui vastav bilansiline maksumus. Sellistel juhtudel loetakse kogu laenusaaaja kohustust panga ees ebatõenäoliseks, välja arvatud juhul, kui ei ole muid põhjuseid, mis viitaksid teistsugusele hinnangule.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad hõlmavad:

- kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid
- soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid

Kauplemisväärtpaberid

See rühm hõlmab väärtpabereid, mis on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa iseseisvast finantsinstrumentide portfelist, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest, ja tuletisväärtpabereid.

Väärtpaberid, mis on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus

See rühm hõlmab aktsiaid ja võlakirju, mis on soetatud kauplemise eesmärgil. Kauplemisväärtpaberid võetakse tehingupäeval algselt arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukulusid. Edaspidi kajastatakse neid õiglasest väärtuses.

Aktiivsel turul noteeritud kauplemisväärtpaberid hinnatakse õiglasest väärtuses, kusjuures aluseks võetakse antud päeval keskmine noteering, kuna kauplemisportfelliga võimaldatakse kauplemist eesmärgiga toetada klienditehinguid ning varad ja kohustused tasakaalustavad tururiski.

Parim tunnistus õiglasest väärtusest on samaväärsete varade või kohustuste noteeritud hinnad aktiivsel turul. Noteeritud hindu ei saa ilma tõenditeta tähelepanuta jätta. Samas tuleb harvadel juhtudel turuhindu ka korrigeerida, kui see mõõtmispäeval õiglast väärtust ei kajasta.

Aktiivsel turul noteerimata aktsiad/võlakirjad hinnatakse ümber õiglasest väärtusesse tunnustatud turuosalise poolt antud viimase noteeringu alusel eeldusel, et aktsiaid/võlakirjad on regulaarselt noteeritud ja hindade volatiilsus on olnud sarnastele instrumentidele kehtivas tavapärasel vahemikus. Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud pole piisavalt regulaarsed või instrumentide hinnanoteeringud ei jää tavapärasesse vahemikku, siis hinnatakse aktsiaid/võlakirjad ümber õiglasest väärtusesse, võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni emitendi kohta, et hinnata finantsinstrumendi hinda õiglase väärtuse määramiseks sarnaste turul saadaolevate instrumentide hinnaga.

Aktiivsel turul noteerimata kauplemisvõlakirjade puhul diskonteeritakse rahavood turu intressimääradega, millele on lisatud emitendi risk. Fondiosakute puhasväärtuse ostukurssi kasutatakse õiglase väärtuse hindamiseks.

Igal juhul, kui konkreetsetel finantsinstrumendil puudub aktiivne turg, leiab Grupp sellele õiglase väärtuse kasutades hindamise meetodeid. Nendeks võivad olla viimased sõltumatute osapoolte vahelised turutingimustel tehtud tehingud, diskonteeritud rahavoo analüüs, võrdlus teise, sarnaste omadustega tootega, viide hiljutistele tehingutele seni, kuni majandustingimustes olulisi muutusi ei ole toimunud või teised turuosalejate poolt tavapäraselt kasutatavad hindamise meetodid.

Kauplemisväärtpaberite realiseerumata ja realiseerunud tulek kajastatakse kasumiaruandes real „Neto finantstulu“.

Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud kauplemisväärtpaberiteks, kajastatakse kasumiaruandes real „Dividenditulu“ siis, kui ettevõtjal on tekkinud õigus dividende saada.

Tuletisväärtpaberid

Tuletisinstrumentid (forward-, swap- ja optioonitehingud) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid, tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamise meetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Finantsseisundi aruandes varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuuta forwardid, valuuta ja intressi swapid hinnatakse tuleviku rahavoogude diskonteerimisega, kasutades efektiivset intressimäära. Vastav intressitulu ning realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Neto finantstulu“.

Aktiivse turu olemasolul hinnatakse valuuta- ja aktsioptionitehingud ümber turuväärtusele, kasutades turuhinda. Kui usaldusväärset turuhinda ei ole, baseerub optioonide õiglase väärtus Black-Scholes'i mudelil.

Õiglase väärtuse hindamise osana tehakse tuletisinstrumentide hindamisel väärtuse korrigeeringuid, et kaasata vastaspoole ja oma krediidiriski. Väärtuse korrigeerimise hindamise meetodid vaadatakse üle jooksvalt, kui toimuvad muutused turutavades vastusena muudatustele reguleerivates poliitikates ja raamatupidamispoliitikes, kui ka üldistes turuarengutes.

Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid määratakse siia kategooriasse lõplikult nende esmasel arvelevõtmisel. Juhtkond määrab väärtpaberid siia kategooriasse seetõttu, et finantsvarade rühma hallatakse ja nende tulemust hinnatakse õiglases väärtuses vastavalt kehtestatud riskijuhtimise ja investeerimisstrateegiale.

Aruandeperioodil on see väärtpaberite klass kaasatud likviidsete võlakirjade portfelli. Investeeringu eesmärk on hoida kohalikke likviidseid reserve likviidsetes väärtpaberites, mida saab rahalise likviidsuse loomiseks keskpangas pantida. Selle finantsvarade rühma kajastamine ja mõõtmine toimub järjepidevalt vastavalt eespool nimetatud kauplemisväärtpaberite poliitikale.

Intressitulud laenulehtidelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu“. Nende väärtpaberite ümberhindamisest saadud realiseeritud ja realiseerimata tulek kajastatakse kasumiaruande real „Neto finantstulu“.

Müügijootel finantsvarad

Väärtpaberid on klassifitseeritud kui müügijootel finantsvarad kui nad ei kuulu ühte eespool nimetatud kategooriatest: kauplemiseesmärgil soetatud või muud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid. Müügijootel finantsvara on mõeldud määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele või muutustele intressimäärades, valutavahetuskurssides või aktsiahindades või nad on mõeldud strateegilisel eesmärgil pikaajaliseks hoidmiseks.

Nimetatud väärtpaberid võetakse tehingupäeval arvele õiglasel väärtuses. Edaspidi kajastatakse neid Grupi aruannetes õiglasel väärtuses. Juhul kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse need väärtpaberid soetusmaksumuses. Müügiotel väärtpaberite õiglasel väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu/kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real "Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus".

Grupp hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid, et müügiotel finantsvara väärtus on langenud. Müügiotel aktsiainvesteeringute puhul loetakse väärtpaberi õiglasel väärtuse olulist või pikaajalist langust alla tema soetusmaksumuse vara väärtuse langust määravaks teguriks. Võlainstrumendi väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Sellise tõendi esinemisel müügiotel vara kohta eemaldatakse kumulatiivne kahju – mõõdetuna kui vahe soetusmaksumuse ja hetke õiglasel väärtuse vahe, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev kahju selle finantsvara kohta, mis eelnevalt on kajastatud kasumi või kahjumina – koondkasumiaruandest ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahju, mis on kajastatud kasumiaruandes, ei kanta tagasi läbi kasumiaruande. Kui järgmisel perioodil müügiotel oleval klassifitseeritud võlainstrumendi õiglane väärtus tõuseb ja tõusu võib objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast väärtuse langusest tingitud kahju kajastamist kasumis või kahjumis, kantakse väärtuse langusest taastamine tagasi läbi kasumiaruande.

Varade müügist saadav kasum/kahjum kajastatakse koondkasumi vähenemisena ulatuses, mille võrra on varasemalt kajastatud väärtuse tõus samalt instrumendilt ja ülejäänud osa kasumiaruandes.

Müügiotel finantsvarade efektiivse intressi meetodiga arvestatud intress ja valuutakursi muutusest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Dividendid müügiotel omakapitaliinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes, kui grupil on tekkinud õigus dividende saada.

1.23.2. Finantskohustused

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria (defineeritud IAS 39 järgi)		Klass (määratletud Grupis)	
Finantskohustused	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused	Keskpankade ja krediidasutuste hoiused	
		Klientide hoiused ja laenud	Ettevõtted
			Avalik sektor
		Kodumajapidamised	
		Emiteeritud väärtpaberid	
	Allutatud laenud		
Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid (ei rakendata riskimaandamisarvestust)		
	Soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid – emiteeritud võlakirjad		
Tingimuslikud kohustused	Tingimuslikud laenukohustused		
	Garantiid ja muud finantskohustused		

Krediidasutuste ja klientide deposiidid

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse ridadel „Keskpankade ja krediidasutuste hoiused“ ja „Klientide hoiused ja laenud“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse kohustuse kustumisel, ehk kui kohustus täidetakse, tühistatakse või aegub.

Võetud laenud, võlakirjad ja emiteeritud väärtpaberid

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene ja emiteeritud võlakirju kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära.

Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, siis kajastatakse seda tingimusliku varana.

1.24. Uued või muudetud standardid ja tõlgendused

Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee tõlgenduste rakendamine

1.24.1. Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.01.2018 alanud aruandeaastal või hiljem, on eeldatavasti mõju Grupile.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid (APIM). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelligi, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikast tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust. Grupp ei rakenda riskimaandamisarvestust.

Grupp ei ole rakendanud standardit IFRS 9 varasematel aruandlusperioodidel. IFRS 9 rakendamine allahindlusele (väärtuse langusele) toob kaasa laenu allahindluste suurenemise summas 3.2 miljonit eurot ja jaotamata kasumi vähendamise samas summas.

Klassifitseerimise ja mõõtmise muutmise tulemusena on Grupp viinud varasemalt IAS 39 kohaselt müügiotel finantsvaradena kajastatud omakapitaliinstrumentid kategooriasse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Klassifitseerimise ja mõõtmisega seotud mõju seisneb selles, et positiivne turuväärtusele ümberhindluse summa 1,6 miljonit eurot on viidud muudest reservidest jaotamata kasumisse. Kõikide muude varade ärimudeliks on „hoida ja mitte müüa“ ja neid varasid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, välja arvatud väärtapabereid (võlakirjad), mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Neid võlakirju kajastatakse õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande tuginedes faktile, et portfelli juhitakse ja hinnatakse õiglase väärtuse baasil.

Grupi finantsaruannetes toimunud muudatuste selgitamiseks on koostatud üleminekutabelid seisuga 1.01.2018. Need muudatused hõlmavad põhiliselt bilansi uut esitlusviisi, et paremini kajastada uusi IFRS 9 nõudeid ja IAS 39-lt IFRS 9-le ülemineku efekti seisuga 1.01.2018.

Ülemineku avalikustamine – detailne ülevaade mõõtmiskategooriate ja eeldatavate krediidikahjumite mõõtmise muudatustest seoses IAS 39-lt üleminekul IFRS 9-le

	Mõõtmiskategooria		IFRS 9-le ülemineku efekt			
	IAS 39	IFRS 9	IAS 39 Bilansiline väärtus 31.12.17	Ümberklassi- fitseerimine Kohustuslik	Mõõtmise muudatus Eeldatavad krediidikah- jumid	IFRS 9 Bilansiline väärtus 1.01.18
Raha ja nõuded keskpangale	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	1 051.2	-	-	1 051.2
Laenud krediidiasutustele	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	172.2	-	-	172.2
Laenud klientidele	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	4 734.1	-	-2.9	4 731.2
Võlaväärtapaberid	Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kohustuslikult õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	89.2	-	-	89.2
Tuletisinstrumentid	Kauplemise eesmärgil soetatud	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad kauplemise eesmärgil soetatud	23.6	-	-	23.6
Omakapitali instrumentid	Müügiotel	Kohustuslikult õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	7.3	-	-	7.3
Investeeringud sidusettevõtjatesse	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	1.0	-	-	1.0
Muud finantsvarad	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	17.0	-	-	17.0

	Mõõtmiskategooria		IFRS 9-le ülemineku efekt			
	IAS 39	IFRS 9	IAS 39 Bilansiline väärtus 31.12.17	Ümberklassi- fitseerimine Kohustuslik	Mõõtmise muudatus Eeldatavad krediidika- jumid	IFRS 9 Bilansiline väärtus 1.01.18
Kohustused						
Keskpankade ja krediitiasutuste hoiused	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	1 214.5	-	-	1 214.5
Klientide hoiused ja laenud	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	3 747.2	-	-	3 747.2
Tuletisinstrumendid	Kauplemise eesmärgil soetatud	Õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad kauplemise eesmärgil soetatud	23.2	-	-	23.2
Eraldised	Muud	Muud	0.0	-	0.3	0.3
Muud finantskohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	78.7	-	-	78.7
Omakapital						
Reservid	Muud	Muud	21.0	-1.6	-	19.4
Jaotamata kasum	Muud	Muud	892.7	1.6	-3.2	891.1

Tabel annab täieliku ülevaate üleminekust IAS 39 mõõtmiskategooriatelt ja bilansilistelt väärtustelt seisuga 31.12.2017 IFRS 9 kohastele mõõtmiskategooriatele ja bilansilistele väärtustele alates 1.01.2018. Üleminekule järgnev muudatus bilansilistes väärtustes on uute, IFRS 9 kohaste finantsvarade ja -kohustuste mõõtmiskategooriate ja korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade ja bilansiväliste kohustuste eeldatava krediidikahjumi allahindluste (ECL) tulemus.

Alates 1.01.2018 ei kohalda grupp enam teatud osale oma võlainstrumentidest õiglasest väärtuse võimalust. Neid instrumente hallatakse ja hinnatakse õiglasest väärtuses ning mõõdetakse seetõttu IFRS 9 kohaselt õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande.

IFRS 9 kohaselt kajastatakse omakapitaliinstrumendid kohustuslikult õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Akumuleeritud muu koondkasum nendelt omakapitali instrumentidelt seisuga 31.12.2017 oli 1.6 miljonit eurot ja see summa on kajastatud seisuga 1.01.2018 jaotamata kasumis.

Ülemineku avalikustamine – allahindlused IAS 39 ja IFRS 9

Finantsvarad	Allahindlused IAS 39	Ümberklassifit- seerimine	Muudatus krediidikahju- mites	Eeldatavad krediidikahju- mid IFRS 9
	31.12.17		1.01.18	
Laenud klientidele	-19.7	-	-2.9	-22.6
Finantsgarantiid ja väljamaksmata laenud	-	-	-0.3	-0.3

Tabelis on viidud vastavusse sulgemisperioodi väärtuse langusest tingitud allahindlused, mida IAS 39 kohaselt mõõdeti tekkinud kahju mudeliga ning välja maksmata laenukohustused ja finantsgarantii lepingud uue, väärtuse langusest tingitud allahindlusega, mida IFRS 9 kohaselt mõõdetakse alates 1.01.2018 eeldatava krediidikahjumi mudeliga.

Iga varaklassi puhul võrreldakse IFRS 9 mõõtmiskategooriat varasema, IAS 39 kohase mõõtmiskategooriaga ja näidatakse ära allahindluste muutus IAS 39 ja IFRS 9 vahel. Allahindluste suurenemine on tingitud kolmest peamisest tegurist: Esiteks, kõikidele kohaldamisalas olevatele kirjetele määratakse allahindlusreserv. Teiseks, bilansiväliste

kohustuste allahindlused suurenevad peamiselt eraisikute portfelliges. Kolmandaks kaasatakse eeldatava krediitkahju arvutusse makromajanduse arengu tulevikku suunatud vaade (kolme erineva stsenaariumi põhjal, mis kajastab SEB vaadet makromajanduslikule arengule).

Ülemineku avalikustamine – allahindlused, IAS 39 ja IFRS 9, eeldatavad krediitkahjumid tasemete kaupa

Algbilanss 1.01.2018	Bilansilised brutoväärtused / nominaal- väärtused	Eeldatavad krediitkahju mid	Bilansilised väärtused / netosummad	Eeldatava krediitkahjumi kattekoraja, %
Tase 1 (12 kuud eeldatav krediitkahjum)				
Laenud klientidele	4 203.8	-1.3	4 202.4	
Finantsgarantiid ja väljamaksmata laenud	1 116.7	-0.2	1 116.5	
Kokku Tase 1	5 320.5	-1.6	5 318.9	0.03
Tase 1 osakaal eeldatavast krediitkahjumist		0.1		
Tase 2 (kogu eluea jooksul eeldatav krediitkahjum)				
Laenud klientidele	491.9	-3.0	488.9	
Finantsgarantiid ja väljamaksmata laenud	138.5	-0.1	138.4	
Kokku Tase 2	630.4	-3.1	627.3	0.49
Tase 2 osakaal eeldatavast krediitkahjumist		0.1		
Tase 3 (kogu eluea jooksul eeldatav krediitkahjum)				
Laenud klientidele	58.0	-18.3	39.8	
Finantsgarantiid ja väljamaksmata laenud	0.0	0.0	0.0	
Kokku Tase 3	58.0	-18.3	39.8	31.47
Tase 3 osakaal eeldatavast krediitkahjumist		0.8		
Kokku				
Laenud klientidele	4 753.8	-22.6	4 731.2	
Finantsgarantiid ja väljamaksmata laenud	1 255.2	-0.3	1 254.9	
Kokku	6 008.9	-22.9	5 986.0	0.38

Tabel näitab bilansiliste kohustuste bilansilisi brutoväärtusi ja bilansivälise kohustuste nominaalsummasid tasemete kaupa, kui vahendit, mis asetab eeldatava krediitkahjumi allahindlused üldisesse riskitasemete konteksti.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdnud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusi. Grupp rakendas IFRS 15 "Müügitulu lepingutelt klientidega" ülemineku kuupäevaga 1. jaanuar 2018. Grupp on otsustanud rakendada standardit tagasiulatvalt iga varasema aruandlusperioodi kohta. Grupil ei olnud üleminekust tulenevat mõju finantsaruannetele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitule põhiosutaja (principal) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkimise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusi ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel. Grupp on otsustanud rakendada standardit IFRS 15 tagasiulatvalt iga varasema aruandlusperioodi kohta. Seetõttu tuleb sellest

tulenevat mõju kajastada jaotamata kasumi vähendusena seisuga 1.01.2017. Grupil ei olnud muudatustest tulenevat mõju aasta finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.01.2018 alanud aruandeaastal või hiljem, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

1.24.2. Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1.01.2019 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud.

IFRS 16 "Rendilepingud" (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

IFRS 16 "Rendilepingud" rakendamise üldine mõju.

Üleminekul IFRS-ile 16 on Grupp otsustanud rakendada muudetud tagasiulatuvat lähenemisviisi. Muudetud tagasiulatuvat lähenemisviisi rakendamiseks rentidele on Grupp otsustanud mõõta iga rendilepingu puhul eraldi kasutamissoiguse esemeks olevat vara (i) summaga, nagu Grupp oleks rakendanud IFRS-i 16 alates rendilepingu alguskuupäevast kasutades alternatiivset laenuintressimäära esmase rakendamise kuupäeval või (ii) summaga, mis võrdub rendikohustusega. Lisaks on Grupp otsustanud rakendada praktilist abinõud kasutades tagantjärele tarkust rendi tähtaja hindamisel ja mitte kajastada kasutamissoiguse esemeks olevat vara või rendikohustust rendilepingute puhul, mille tähtaeg lõpeb 12 kuu jooksul alates esialgse rakendamise kuupäevast ja mitte kaasata madala väärtusega vara.

Peamine mõju Grupi raamatupidamisaruannetele tuleneb kinnisvara rendilepingute arvestusest. Grupp kajastab seisuga 1.01.2019 ülemineku mõju IFRS-ile 16 järgmiselt:

Grupp	miljonites eurodes
Vara kasutussoigus	21.8
Allrendi nõuded	4.2
Liisingkohustused	30.3
Provisjon	-2.3
Omakapitali efekt	-2.0

Kasutamissoiguse esemeks oleva vara ja rendikohustuse vahe kajastatakse jaotamata kasumis. IAS 17 kohaselt nõutud kahjulike rendilepingute eraldise kajastamine summas 2.3 miljonit eurot lõpetatakse. Oluline mõju kasumiaruandele puudub alates 2019, kuigi esitamine kasumiaruandes muutub, sest muud kulud asenduvad kasutamissoiguse esemeks oleva vara amortisatsiooniga ja intressikuludega rendikohustustelt. Olulist mõju riskikontsentratsioonile ja kapitaliadekvaatsusele ei ole.

Uus standard kehtestab uued hinnangud, mis mõjutavad rendikohustuste mõõtmist. SEB mõeldab rendikohustust selle tekkimisel vastavalt juhtkonna hinnangutele lõpetamise või erandi tegemise võimaluse kohta ja edaspidi võib olla vajalik seda muuta, nt hinnang, kas optsoon on piisavalt kindel, et seda kasutada. See suurendab raamatupidamisaruande volatiilsust, kontrollib ja jälgib Grupp seda pidevalt.

„**Muudatused IFRS-ides 2015-2017**“ (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Standardid IAS 23 Laenukasutuse kulutused, IAS 12 Tulumaks, IFRS 3 Äriühendused ja IFRS 11 Ühised ettevõtmised on muudetud. Grupp hindab, et ei ole olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Grupp hindab, et ei ole olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

„**Olulisuse mõiste**“ – **IAS 1 ja IAS 8 muudatused** (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Grupp hindab, et ei ole olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

1.25 Olulised hinnangud raamatupidamisarvestuse põhimõtete rakendamisel

1.25.1. Eeldatava krediidikahju mudel

Eeldatava krediidikahju arvutamisel on mitmeid põhikontseptsioone, mis nõuavad kõrgemal tasemel hinnangu andmist. Eeldatava krediidikahju hindamine on oma loomult ebakindel ja nende hinnangute täpsus sõltub paljudest teguritest, nagu näiteks makromajanduse prognoosid ja hõlmab kompleksset modelleerimist ja hinnangute andmist. Krediidiriski olulise suurenemise hinnang on uus kontseptsioon standardis IFRS 9 finantsinstrumendid ja nõuab olulist hinnangut. Iga aruandlusperioodi lõpus hindab grupp, kas krediidirisk on alates esialgsest arvelevõtmisest oluliselt suurenenud, arvestades finantsinstrumendi järelejäänud tähtaja jooksul maksejõuetuse riskis toimuvat muutust, kasutades riski võtmenäitajaid, mida kasutatakse grupi praeguses riskijuhtimisprotsessis. Teine olulist hinnangut nõudev valdkond on tulevikku vaatava teabe kaasamine ja makromajanduslikud stsenaariumid. IFRS 9 nõuab erapooletut ja tõenäosusega kaalutud krediidikahjumite näitajat, hinnates erinevaid võimalikke tulemusi, mis hõlmavad tulevaste majandustingimuste prognoose. SEB Grupp kasutab eeldatava krediidikahju mõõtmistes tulevikku vaatava teabe alusena pangasiseselt väljatöötatud makromajanduslikke prognoose. SEB Grupp kasutab eeldatava krediidikahju määramiseks nii mudeleid kui ekspertkrediidi hinnangut. Ekspertkrediidi hinnangu kasutamise eesmärk on kaasata modelleeritud eeldatava krediidikahju puhul arvestamata jäetud tegurite hinnangulist mõju. Hinnangu ulatus, mis on vajalik eeldatava krediidikahju hindamiseks, sõltub arvutuste tulemustest, olulisusest ja üksikasjaliku teabe olemasolust. Mudeleid, hinnanguid ja eeldusi vaatab regulaarselt üle SEB Grupi riskiorganisatsioon ja need kiidab heaks SEB Grupi riskikomitee. Täiendavat informatsiooni on võimalik leida lehekülgedel 51-52.

2. Riskipoliitika ja -juhtimine

2.1. Riskipoliitika ja -struktuur

Riskide juhtimine on panga põhitegevus ja on seetõttu aluseks pikaajalisele kasumlikkusele ja stabiilsusele. Risk on tihedalt seotud äritegevusega ja äriarendusega ning seeläbi klientide vajadustega. Erinevatest riskidest, mida SEB Panga Grupp võtab klientidele finantslahenduste ja toodete pakkumisel, on krediidirisk kõige olulisem.

Riski üldise taseme, mida SEB Panga Grupp on valmis võtma, kehtestab nõukogu. Oma üldistes riskitaluvuse seisukohavõttudes toob nõukogu välja nii pikaajalise väljavaate SEB Panga Grupi riskitaseme, üldise finantseerimisstruktuuri ja vajalike likviidsuspuhvrite kui ka kapitalieesmärkide kohta. Riskitaluvuse tasemed ja limiidid kehtestatakse Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) nõukogu riskitaluvuse seisukohavõttude alusel ja need vaatab regulaarselt üle riskiorganisatsioon, juhatus ja nõukogu riskikomitee. Riskitaluvuse raamistik vaadatakse üle kord aastas seoses äriplaneerimisega.

SEB Panga Grupi kasumlikkus sõltub otseselt võimest mõõta, juhtida ja hinnata riske, millega ta kokku puutub, hoides samal ajal adekvaatset kapitali taset ettenägematute sündmuste tarbeks. SEB Panga Grupi finantsstabiilsuse tagamiseks identifitseeritakse, jälgitakse ning juhitakse riskide ja kapitaliga seotud küsimusi varajases staadiumis. Samuti moodustavad need olulise osa pikaajalisest strateegilisest planeerimisest ja operatiivsetest äriplaneerimise protsessidest, mida viiakse läbi kogu SEB Panga Grupis.

Risk on defineeritud SEB Panga Grupis kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest. SEB Panga Grupp on avatud finantsinstrumentidest tulenevatele finantsriskidele, milleks on krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk ning operatsiooniriskile.

Riskijuhtimine koosneb kõikidest tegevustest, mis on seotud riski võtmise, riski maandamise, riskianalüüsi, riskikontrolli ja järelkontrolliga. SEB Panga Grupis kehtib kolmetasandiline riskijuhtimise süsteem. Juhatusel alluvad äriüksused ehk nn esimene kaitseliin on otseselt vastutavad enda tegevusega kaasnevate riskide juhtimise eest. Esialgsed riskihindamised kliendisuhete loomisel ja enne tehingute teostamist kindlustavad õigete otsuste langetamise. Äriüksused tagavad tehingute õige hinnastamise ja edasiste riskide juhtimise kogu tehingu eluea jooksul. Äriüksused peavad tagama, et nende tegevus oleks vastavuses kehtivate reeglitega.

Riskikontrolli ja *compliance* (vastavuskontroll) funktsioonid kuuluvad nn teise kaitseliini ja on äritegevusest sõltumatud. Siseaudi funktsioon moodustab nn kolmanda kaitseliini. Kontrollifunktsioonide täpsem kirjeldus on toodud p 2.11.

Nõukogu kohustus on kindlustada, et kehtestatud riskijuhtimissüsteemid oleksid SEB Panga Grupi profiili ja strateegiat arvestades piisavad.

Nõukogu riskikomitee eesmärk on toetada nõukogu SEB Panga Grupi tegevuse korraldamisel ja juhtimisel nii, et kõik SEB Panga Grupi tegevustes sisalduvad riskid oleksid tuvastatud ja määratletud ning samas ka mõõdetud, jälgitud ja kontrollitud vastavalt sisemistele ja välistele reeglitele ning jälgida SEB Panga Grupi riskijuhtimissüsteeme ning üldist olemasolevat ja tulevast riskitaluvust, riskivalmidust ja strateegiat ning selle strateegia elluviimist.

AS-i SEB Pank juhatus vastutab riskide juhtimise, kontrolli ja kooskõlastamise peamiste põhimõtete juurutamise eest ja otsustab üldise aktsepteeritava riski taseme. Juhatus järelevalve, selge otsustamisstruktuur, kõrgel tasemel riskiteadlikkus töötajate hulgas, ühised definitsioonid ja põhimõtted ning kontrollitud riskide võtmine kehtestatud limitide piires on SEB Panga Grupi riskide ja kapitali juhtimise nurgakivid.

Juhatusel alluvusse on loodud erinevad komiteed, kellele on antud otsustusõigus sõltuvalt riskitüübist. Aktivate ja Passivate Juhtimise Komitee (APJK) pädevusse kuulub otsuste langetamine ja nõustamine riske, kapitali ning varasid ja kohustusi puudutavate teemade osas. Komitee teostab ka järelevalvet, et kõik SEB Panga Grupi tegevustega seotud riskid on tuvastatud, mõõdetud ja kontrollitud vastavalt sisemistele ja välistele nõuetele.

Operatsiooniriskide haldamist suunab ja koordineerib operatsiooniriski komitee.

Uue toote kinnitamise komitee tegeleb uute toodete või toodete muutmise ettepanekutega seotud riskide kindlaksmääramisega ja tootealaste ettepanekute kinnitamisega, et tagada SEB Panga Grupi toodete ja teenuste kõrge kvaliteet.

Krediidikomiteed vastutavad krediiditsuste langetamise eest vastavalt nõukogu poolt kinnitatud krediidijuhistele.

2.2. Krediidirisk

Mõiste

Krediidirisk on risk saada kahjumit tulenevalt laenusaaaja ebaõnnestumisest lepinguliste kohustuste täitmisel SEB Panga Grupi ees. Mõiste hõlmab ka vastaspoole riski, mis tuleneb kauplemistegevusest, riigiriski, arveldusriski ja krediidid kontsentratsiooniriski.

Peamine risk SEB Panga Grupis on krediidirisk, mis tuleneb panga laenutegevusest ja klientide ees võetud kohustustest, kelle hulgas on ettevõtted, finants- ja riigiasutused ning eraisikud. Eeltoodut nimetatakse krediidiportfelliks. SEB Panga Grupi krediidiriskile avatud positsioon koosneb nii krediidiportfelist kui ka võlainstrumentidest.

Riskijuhtimine

Krediidipoliitika ja otsustusprotsess

SEB Panga Grupi krediidipoliitika peamine põhimõte on, et laenuandmine peab tuginema krediidianalüüsil ning olema vastavuses laenusaaaja rahavoo ja laenu tagasimaksmise võimega. Klient peab olema pangale tuntud ja laenu otstarve peab olema täielikult arusaadav. Äriüksused vastutavad krediidiriski eest kuni krediidikohustuse tagasimaksmiseni.

Krediididiotsuse tegemise aluseks on kliendi krediidivõimelisuse hindamine ja krediidiliik. Hinnatavateks teguriteks on kliendi kehtiv ja oodatav finantsseisund ja kaitse eritingimuste ning tagatiste näol. Krediididiotsuse tegemisel võetakse arvesse nii soovitud tehingut kui kliendi kogu tegevust pangas. Krediididiotsus sisaldab ka kliendi analüüsil põhinevat riskiklassifikatsiooni. Protsess sõltub kliendi tüübist (nt jaeklient, ettevõtte või institutsioon), riskitasemest ning tehingu suuruselt ja liigist. Suuremate ettevõtete puhul on sõltumatu ja professionaalne krediidianalüüs eriti oluline ning otsused tehakse enamasti krediidikomitee poolt. Eriskute ja väikeettevõtete krediididiotsus tehakse sageli krediidiskoori arvutamise mudeli põhjal. Riskivõtmise üle otsustamine toimub kollegiaalselt krediidikomiteedes või otsustamisõigust omavate isikute poolt vastavalt panga juhatuse poolt kinnitatud otsustamislimiitidele.

SEB Panga Grupi krediidipoliitika kajastavad SEB Panga Grupi seisukohti vastutustundliku ettevõtluse osas, mida kirjeldatakse vastutustundliku ettevõtluse poliitikas, keskkonnapoliitikas ja vastutustundliku ettevõtluse krediidipoliitikas. Põhiseisukohti kliimamuutuse, lapstööjõu ja puhta vee kohta ning mitmeid majandusharude poliitikaid võetakse arvesse krediidianalüüsi protsessis ja kasutatakse dialoogides klientidega. Krediidianalüüsis arvestatakse keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskidega.

Riski maandamine

Krediidiriski vähendamiseks kasutatakse mitmeid krediidiriski maandamise meetodeid. Kasutatav meetod sõltub sobivusest tootele ja kõnealusele kliendile, selle õiguslikust täitmisele pööratavusest ning SEB kogemusest ja võimest juhtida ning kontrollida konkreetset tehnikat. Kõige olulisemateks krediidiriski maandamise tehnikateks on tagatisvara pantimine ja garantiid. Kõige levinumad panditavad varad on kinnisvara, kommerts pant ning väärtpaberid. Peamisteks garantiidandjateks on riik, kohalikud omavalitsused ning krediidiasutused, kelle krediidikvaliteeti hinnatakse samade meetodite ja sagedusega, kui samadesse kliendigruppidesse kuuluvate laenusaaajate krediidikvaliteeti. Suurettevõtete krediidirisk maandatakse tihti piiravate eritingimuste kehtestamisega krediidilepingutes. Kauplemis-tehingutes kasutatakse vastaspoole avatud neto krediidiriskile avatud positsiooni maandamiseks sageli igapäevaseid tagatislepinguid.

Limiidid ja jälgimine

Üksikute klientide või kliendigruppide krediidiriski haldamiseks kehtestatakse limiit, mis kajastab maksimaalset riski, mida SEB Panga Grupp on valmis aktsepteerima.

SEB Panga Grupp jälgib oma krediidiriski kvaliteeti pidevalt. Kõik limiidid ja riskiklassid vaatab vähemalt kord aastas üle vastav krediididiotsustusorgan (krediidikomitee, mis koosneb vähemalt kahest juhatuse kinnitatud krediidijuhiste kohaselt volitatud pangatöötajast).

Eraisikute ja väikeettevõtjate – jaeportfelli – regulaarseks jälgimiseks on kasutusel käitumiskoori mudelid. Need mudelid põhinevad laenude analüüsimisel kasutatavatel taotlusskoori arvutamise mudelitel. Kliendihalduritel on kohustus väikeettevõtete finantsandmeid uuendada vähemalt 1 kord aastas. Käitumiskoor arvutatakse igakuiselt kõikidele eriskute ja väikeettevõtjate laenudele.

Kliendihalduritel on kohustus tagatisvara väärtuse hinnangud vähemalt üks kord aastas üle vaadata ja vajadusel korrigeerida. Korporatiivklientide tagatiste väärtus vaadatakse üldjuhul üle krediidikomiteede poolt iga-aastase kliendi

ülevaatuse käigus. Eluasemete ja hoonestamata maade tagatiste väärtusi korrigeeritakse Maa-ameti hinnastatistika põhjal arvatud indeksitega.

Nõrgad või allahinnatud kohustused vaadatakse üle tihedamalt. Eesmärk on teha aegsasti kindlaks need krediitkohustused, millel kahjumirisk on kõrgem ning leida koos klientidega lahendus, mis võimaldaks neil täita oma rahalisi kohustusi ning SEB Panga Grupil vältida või piirata krediitkahjumeid. Probleemsete laenudega ning bilansist välja kantud nõuete tagasi saamisega tegeleb kõrgendatud äririski divisjon, kasutades selleks erinevaid meetodeid: läbirääkimised klientidega, saneerimine, täite- ja pankrotimenetlus. Kõrgendatud äririski divisjoni spetsialistid kaasatakse probleemsete laenudega (või potentsiaalsete probleemsete laenudega) tegelemisse juba varajases staadiumis tagamaks võimalikult positiivset lõpptulemust nii klientidele kui pangale.

Eeldatava krediitkahju eraldised tehakse raamatupidamisstandardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kohaldamisalasse kuuluvatele finantsinstrumentidele. Eeldatava krediitkahju mudeli peamine põhimõte on kajastada varade krediitkvaliteedi üldise halvenemise või paranemise trendi. Kuni 31.12.2017 kasutas SEB Panga Grupp vastavalt IAS 39-le allahindluste tegemisel tekkinud kahju mudelit.

Laene, mille lepingulisi tingimusi on finantsraskuste tõttu kliendi kasuks muudetud, nimetatakse leevendatud laenudeks. Leevendusmeetmed ulatuvad laenu maksepuhkusest (kõige tavalisem meede) laenu refinantseerimiseni uutel tingimustel ja võla kustutamiseni. Leevendusmeetmed ja laenu leevendamiseks klassifitseerimise otsustab vastav krediitotsustusorgan.

Krediitportfelli analüüs ja stressi-testid

Riskiorganisatsioon vaatab regulaarselt üle ja hindab kogu krediitportfelli majandusharu, geograafilise jaotuse, riskiklassi, toote liigi, suuruse ja muude parameetrite alusel. Riskide kontsentreerumist nii riikidesse ja majandusharudesse kui ka suurtesse üksikutesse kliendigruppidesse analüüsitakse põhjalikult nii otseste kui kaudsete krediidiriskile avatud positsioonide osas ja tagatiste, garantiide ning tuletistehingute vormis.

SEB Panga Grupi iga-aastase sisemise kapitaliadekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) osana viiakse regulaarselt läbi krediitportfelli stressiteste, sh pöördstressiteste. Konkreetsete sektorite või alamportfellide erianalüüsi ja stressiteste viiakse läbi vastavalt vajadusele.

Riski mõõtmine

Krediidiriski mõõdetakse kõikidele krediidiriskile avatud positsioonidele nii panga- kui kauplemisportfellis.

AS SEB Pank jagab laenuportfelli kahte suurde segmenti:

A) korporatiivportfell hõlmab laene juriidilistele isikutele, kes kuuluvad kliendigruppi, mille suhtes on SEB Panga Grupp võtnud krediidiriski summas üle 500 000 EUR (2017: 500 000 EUR) ja

B) jaekliendid, mis hõlmab väikeettevõtete ja eraisikute alamsegmente.

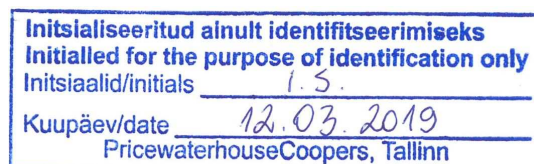
SEB Panga Grupp kasutab sisereitingute süsteemi korporatiivkliientide riski hindamiseks ning alates 2008 aasta 1. juulist ka krediidiriski katmiseks vajaliku kapitali arvutamiseks. Korporatiivkliendid krediidiriski summaga üle 500 000 EUR jagatakse kuuteistkümmesse klassi, kus 1 on parim ja 16 halvim (maksejõuetuses klientidele määratav) kvaliteediklass. Kuusteist riskiklassi jagunevad 4 äritegevuse kvaliteediklassi vahel. 2018.a. lõpu seisuga moodustas korporatiivportfell 47% kogu laenuportfelist (2017: 48%), sh nõuded krediidiasutuste vastu 2% (2017: 3%).

SEB sai 2015. aasta lõpus heakskiidu SEB AB korporatiivkliientide riskide klassifitseerimise süsteemi oluliseks muutmiseks. SEB Balti tütarettevõtjate, sh SEB Panga Grupi jaoks saadi heakskiit jaanuaris 2019 ja uued riskide klassifitseerimise mudelid plaanitakse rakendada 2019 aasta jooksul.

Vastavalt riskiklassi süsteemile ei pea riskiklassi kinnitama ettevõtjatele või ettevõtjate grupile, kelle suhtes on Grupp võtnud krediidiriski kogusummas alla 500 000 EUR ehk jaeportfelli kuuluvatele väikeettevõtetele. Nende laenusajate hindamisel kasutatakse skoori arvutamise mudelit.

Väikeettevõtete skoori arvutamise mudel võtab arvesse kliendi finantsseisu kahe viimase aastaaruande põhjal, kliendi krediitajaloo pangas ja maksehäirete registri alusel, kliendi tegevuse kogemuse. Mudeli väljundiks on krediitiskoor, mis väljendab riskitaset ja määrab otsustustaseme. Sõltuvalt skoorist jagatakse kliendid kvaliteediklassidesse A, B, C ja D, kus A on parim ja D halvim kvaliteediklass. Ebapiisava info korral skoori arvutamisel arvatakse klient halvimasse kvaliteediklassi. Väikeettevõtted moodustasid 2018.a. lõpu seisuga 5% kogu laenuportfelist (2017: 5%).

Eraisikulaenude analüüsimisel kasutatakse krediitiskoori arvutamise ja maksevõime analüüsi mudelit (maksevõime analüüs mõõdab kliendi laenu teenindamise võimet võttes arvesse tema netosissetulekut ja elamiskulusid). Mudeli väljundiks on krediitiskoor. Skoori põhjal jagatakse kliendid kvaliteediklassidesse A, B, C ja D, kus A on parim ja D halvim kvaliteediklass. 2018.a. lõpus moodustasid eraisikud 48% koguportfelist (2017: 47%).

Vastaspoole risk tuletisinstrumentide lepingutes

AS SEB Pank sõlmib tuletisinstrumentide lepingud peamiselt eesmärgiga toetada kliente nende finantskohustuste haldamisel või juhtimisel ja katab seejärel tekkinud positsioonid emattevõtjaga sõlmitavate tehingutega.

Vastaspoole krediidirisk tuletisinstrumentide lepingutes on risk, et vastaspool ei suuda täita oma lepingujärgseid kohustusi, kus AS SEB Pangal on nõue vastaspoole suhtes. Nõue vastaspoolele vastab neto positiivsele kohustusele AS SEB Panga kasuks. Et tuletisinstrumenti turuväärtus kõigub kuni selle tähtajani, siis tuleb arvestada tuleviku turutingimustest tingitud ebamäärasusega ja arvutada krediidiriski ekvivalent.

Derivaatidega seotud krediidiriski käsitletakse peatükis „2.8. Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus”. Seega keskendutakse krediidiriski peatükis (p 2.2.) eelkõige laenude ja krediidasutuste (teiste krediidasutuste) kohustustega seotud krediidiriskile.

Tuletisinstrumentide lepingutes sisalduv vastaspoole risk mõjutab ka kasumit ja kahjumit vastaspoole/oma krediidiriski korrigeerimise (CDA/DVA) kaudu, mis kajastab tuletisinstrumentide positsioonidega seotud krediidiriski. Need korrigeerimised sõltuvad sellistest tururiski teguritest nagu intressimäär, valuutakursid ja krediidiriski marginaal.

Korporatiivportfelli (bruto) jaotus kvaliteediklassidesse on näidatud alltoodud tabelis.

Riskiklass Kvaliteedi klass

1	Investeeringijärk
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	Tavaline jälgimine
9	
10	
11	
12	
13	Pideva järelevalve all
14	
15	
16	Maksejõuetus

	31.12.17	31.12.18
Investeeringijärk	13.4%	12.8%
Tavaline jälgimine	84.9%	85.4%
Pideva järelevalve all	0.7%	0.9%
Maksejõuetus	1.0%	0.9%
	100.0%	100.0%

Eelmise aasta aruandes oli korporatiivportfelli jaotus riskiklasside kaupa teistsugune. Riskiklassid 1-10 klassifitseeriti tavaliseks äritegevuseks, riskiklass 11 piiratud äritegevuseks ja riskiklass 12 kui eraldi jälgimise all. Riskiklasside määramine ise ei ole muutunud.

Jaeklientide portfelli (bruto) jaotus kvaliteediklassidesse on näidatud alltoodud tabelis.

Skoor Kvaliteedi klass

A	Tavaline jälgimine
B	
C	
D	
E	Maksejõuetus

	31.12.17	31.12.18
Tavaline jälgimine	98.6%	98.8%
Maksejõuetus	1.4%	1.2%
	100.0%	100.0%

Eelmise aasta aruandes oli jaeklientide portfelli jaotus riskiklasside kaupa teistsugune. Kohustused, mille skoor on A ja B, klassifitseeriti tavaliseks äritegevuseks, C ja D eraldi jälgimise all olevaks. Skoori arvutusi ise ei ole muudetud.

Laenu kvaliteediklasside lõikes (miljonites eurodes)

Tabelis on toodud laenu kategooriate ja kvaliteediklasside lõikes (bruto)

31.12.18	Krediidi-		Avalik sektor	Eluaseme-laenu	Muud eraisiku-laenu	Kokku
	asutused	Ettevõtted				
Investeeringisjark	80.0	136.6	172.3	-	-	388.9
Tavaline jälgimine	0.4	2 302.6	0.4	2 162.3	328.0	4 793.7
Pideva järelevalve all	-	20.5	-	-	-	20.5
Maksejõuetus	-	23.5	0.0	29.2	1.9	54.6
Kokku	80.4	2 483.2	172.7	2 191.5	329.9	5 257.7

31.12.17	Krediidi-		Avalik sektor	Eluaseme-laenu	Muud eraisiku-laenu	Kokku
	asutused	Ettevõtted				
Investeeringisjark	150.6	168.2	126.4	-	-	445.2
Tavaline jälgimine	21.6	2 107.8	0.6	1 978.3	297.4	4 405.7
Pideva järelevalve all	-	16.9	-	-	-	16.9
Maksejõuetus	-	24.6	0.0	32.0	1.6	58.2
Kokku	172.2	2 317.5	127.0	2 010.3	299.0	4 926.0

Eeldatavate krediitkajumite allahindluste muutused

(miljonites eurodes)

Bilansiliste (korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud laenu ja võlaväärtpaberid) ja bilansiväliste kohustuste (finantsgarantiid ja laenukohustused) allahindluste muutused aruandeperioodi jooksul.

31.12.18	Tase 1 (12 kuud eeldatav krediitkajum)						Tase 2 (kogu eluea jooksul eeldatav krediitkajum)						Tase 3 (kogu eluea jooksul eeldatav krediitkajum)						Kokku
	Krediidi-asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme-laenu	eraisiku-laenu	Kokku	Krediidi-asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme-laenu	eraisiku-laenu	Kokku	Krediidi-asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme-laenu	eraisiku-laenu	Kokku	
Laenu																			
Eeldatavate krediitkajumite allahindlused 1.01.18*)	0.0	0.8	0.0	0.2	0.4	1.4	0.0	1.6	0.0	0.8	0.6	3.0	-	7.8	0.0	9.9	0.5	18.2	22.6
Suurenemine seoses uute laenu väljastamisega	0.0	0.3	0.0	0.1	0.3	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	0.0	0.0	0.7
Muutused seoses kajastamise lõpetamisega	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.0	-0.2	0.0	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-	-0.9	-	-0.7	-0.2	-1.8	-2.2
Muutused, mis on tingitud krediitiriski muutusest	0.0	0.3	0.0	-0.1	-0.3	-0.1	0.0	1.8	0.0	-0.4	-0.1	1.3	-	1.0	0.0	0.3	0.4	1.7	2.9
Eeldatavate krediitkajumite allahindlused seisuga 31.12.18	0.0	1.2	0.0	0.2	0.4	1.8	0.0	3.3	0.0	0.4	0.4	4.1	-	7.9	0.0	9.5	0.7	18.1	24.0
Finantsgarantiid ja laenukohustused																			
Eeldatavate krediitkajumite allahindlused 1.01.18*)	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	-	0.0	-	0.0	0.0	0.0	0.3
Suurenemine seoses uute laenu väljastamisega	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0	-	0.0	0.0	0.0	-	0.1	-	0.0	0.0	0.1	0.3
Muutused seoses kajastamise lõpetamisega	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	0.0	0.0	-0.1
Muutused, mis on tingitud krediitiriski muutusest	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	0.0	0.0	-0.1
Eeldatavate krediitkajumite allahindlused seisuga 31.12.18	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	-	0.1	-	0.0	0.0	0.1	0.4
Kokku laenu, finantsgarantiid ja laenukohustused																			
Eeldatavate krediitkajumite allahindlused 1.01.18*)	0.0	1.0	0.0	0.2	0.4	1.6	0.0	1.7	0.0	0.8	0.6	3.1	-	7.8	0.0	9.9	0.5	18.2	22.9
Suurenemine seoses uute laenu väljastamisega	0.0	0.4	0.0	0.2	0.3	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.1	-	0.0	0.0	0.1	1.0
Muutused seoses kajastamise lõpetamisega	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.0	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-	-0.9	-	-0.7	-0.2	-1.8	-2.3
Muutused, mis on tingitud krediitiriski muutusest	0.0	0.2	0.0	-0.1	-0.3	-0.2	0.0	1.8	0.0	-0.4	-0.1	1.3	-	1.0	0.0	0.3	0.4	1.7	2.8
Eeldatavate krediitkajumite allahindlused seisuga 31.12.18	0.0	1.3	0.0	0.3	0.4	2.0	0.0	3.4	0.0	0.4	0.4	4.2	-	8.0	0.0	9.5	0.7	18.2	24.4

*) IFRS 9 kohaldamise mõju.

Krediidkohustused ja eeldatava krediidikahjumi (ECL) allahindlused tasemete ja kategooriate lõikes

(miljonites eurodes)

Tabel näitab korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate bilansiliste kohustuste bilansilisi ja bilansiväliseid kohustuse bruto jääkväärtuseid jagatuna tasemetele kui vahendit, mis asetab eeldatava krediidikahju allahindlused koguriski konteksti. Nõuete puhul kasutatakse kahjumi allahindluse arvutamiseks tähtjaks tasumata nõuete informatsioonil põhinevat lihtsustatud meetodit.

	Bilansilised ja bilansivälised bruto jääkväärtused				Eeldatava krediidikahjumi allahindlused				Bilansilised ja bilansivälised jääkväärtused			
	Tase 1 (12 kuu ECL)	Tase 2 (eluea ECL)	Tase 3 (eluea ECL)	Kokku	Tase 1 (12 kuu ECL)	Tase 2 (eluea ECL)	Tase 3 (eluea ECL)	Kokku	Tase 1 (12 kuu ECL)	Tase 2 (eluea ECL)	Tase 3 (eluea ECL)	Kokku
31.12.18												
Laenud												
Krediidiasutused	80.4	0.0	-	80.4	0.0	0.0	-	0.0	80.4	0.0	-	80.4
Ettevõtted	2 261.0	198.7	23.5	2 483.2	-1.2	-3.3	-7.9	-12.4	2 259.8	195.4	15.6	2 470.8
Avalik sektor	172.6	0.1	0.0	172.7	0.0	0.0	0.0	0.0	172.6	0.1	0.0	172.7
Eluasemelaenud	2 018.3	143.9	29.3	2 191.5	-0.2	-0.4	-9.5	-10.1	2 018.1	143.5	19.8	2 181.4
Muud eraisikulaenud	271.4	56.6	1.9	329.9	-0.4	-0.4	-0.7	-1.5	271.0	56.2	1.2	328.4
Kokku	4 803.7	399.3	54.7	5 257.7	-1.8	-4.1	-18.1	-24.0	4 801.9	395.2	36.6	5 233.7
Finantsgarantiid ja laenukohustused												
Krediidiasutused	60.9	0.0	-	60.9	0.0	0.0	-	0.0	60.9	0.0	-	60.9
Ettevõtted	943.0	48.4	0.6	992.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.3	942.9	48.3	0.5	991.7
Avalik sektor	46.8	-	0.0	46.8	0.0	-	0.0	0.0	46.8	-	0.0	46.8
Eluasemelaenud	54.8	0.1	0.1	55.0	-0.1	0.0	0.0	-0.1	54.7	0.1	0.1	54.9
Muud eraisikulaenud	20.6	37.9	0.0	58.5	0.0	0.0	0.0	0.0	20.6	37.9	0.0	58.5
Kokku	1 126.1	86.4	0.7	1 213.2	-0.2	-0.1	-0.1	-0.4	1 125.9	86.3	0.6	1 212.8
Kokku laenu, finantsgarantiid ja laenukohustused												
Krediidiasutused	141.3	0.0	-	141.3	0.0	0.0	-	0.0	141.3	0.0	-	141.3
Ettevõtted	3 204.0	247.1	24.1	3 475.2	-1.3	-3.4	-8.0	-12.7	3 202.7	243.7	16.1	3 462.5
Avalik sektor	219.4	0.1	0.0	219.5	0.0	0.0	0.0	0.0	219.4	0.1	0.0	219.5
Eluasemelaenud	2 073.1	144.0	29.4	2 246.5	-0.3	-0.4	-9.5	-10.2	2 072.8	143.6	19.9	2 236.3
Muud eraisikulaenud	292.0	94.5	1.9	388.4	-0.4	-0.4	-0.7	-1.5	291.6	94.1	1.2	386.9
Kokku	5 929.8	485.7	55.4	6 470.9	-2.0	-4.2	-18.2	-24.4	5 927.8	481.5	37.2	6 446.5
Eeldatava krediidikahjumi määr					0.03%	0.86%	32.85%	0.38%				
Eeldatava krediidikahjumi allahindluse osakaal koguallahindlusest					8.20%	17.21%	74.59%					

Tase 3 laenu / Kokku kõik laenu - bruto 1.04%

Tase 3 laenu / Kokku kõik laenu - neto 0.70%

Krediidkohustused kvaliteediklasside lõikes

(miljonites eurodes)

Tabel näitab kohustuste bilansilisi ja bilansiväliseid bruto jääkväärtuseid tasemetele ja kvaliteediklasside lõikes.

31.12.18

Kvaliteediklass	Tase 1 (12 kuu ECL)	Tase 2 (eluea ECL)	Tase 3 (eluea ECL)	Kokku
Investeeringisjätk	881.1	0.2	-	881.3
Tavaline jälgimine	5 047.2	458.5	0.8	5 506.5
Pideva järelevalve all	1.4	26.4	-	27.8
Maksejõuetus	0.1	0.6	54.6	55.3
Kokku	5 929.8	485.7	55.4	6 470.9

Tähtajaks tasumata nõuded tähtaegade lõikes

(miljonites eurodes)

Tabelis on toodud tasumata nõued, mis on üle tähtaja.

31.12.18	Krediidi-		Avalik sektor	Eluaseme-laenud	Muud eraisiku-laenud	Kogunenud saadavad intressid	Kokku
	asutused	Ettevõtted					
< 30 päeva	-	23.6	0.1	28.4	3.8	0.1	56.0
30 < 90 päeva	-	3	-	5.1	0.5	0.0	8.6
üle 90 päeva	-	14	0.0	9.1	1.1	0.1	24.3
Kokku	-	40.6	0.1	42.6	5.4	0.2	88.9

Tase 3 laenud ja tagatised kategooriate lõikes

(miljonites eurodes)

Tabel näitab taseme 3 bilansilisi bruto jääkväärtuseid, eeldatava krediidikahjumi allahindlusi ja tagatiste õiglaseid väärtuseid laenukategooriate lõikes.

31.12.18

Tase 3 (eluea ECL)	Bilansiline bruto jääkväärtus	Eeldatava krediidikahjumi allahindlused	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglase väärtus
Ettevõtted	23.5	-7.9	15.6	10.2
Avalik sektor	0.0	0.0	0.0	0.0
Eluasemelaenud	29.3	-9.5	19.8	26.9
Muud eraisikulaenud	1.9	-0.7	1.2	0.5
Kokku	54.7	-18.1	36.6	37.6

Maksimaalne krediidiriski subjektiks olev võlakohustus arvestamata hoitavaid tagatise või muid krediidikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid

(miljonites eurodes)

	31.12.18	31.12.17
Nõuded keskpangale	1 121.0	1 009.9
Laenud krediidiasutustele	80.4	172.2
Laenud klientidele	5 153.3	4 734.1
Võlaväärtpaberid	109.7	89.2
Tuletisinstrumendid	6.7	23.5
Omakapitali instrumendid	9.8	7.4
Muud finantsvarad	12.3	16.9
Muud mittefinantsvarad	13.0	15.0
	6 506.2	6 068.2
Laenudega seotud bilansivälised kohustused ja garantiid	1 213.2	1 257.6
Maksimaalne võlakohustus	7 719.4	7 330.5

Tagatisega laenud
(miljonites eurodes)**31.12.18**

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kokku
Kinnisvara	-	1 541.7	-	2 191.5	12.8	3 746.0
Väärtpaberid ja hoised	-	4.8	-	-	1.0	5.8
Riigi, keskpanga või kohaliku omavalitsuse garantii	-	-	134.1	-	25.2	159.3
Krediidiasutuse garantii	80.4	-	-	-	-	80.4
Tagatiseta laenud*	0.0	39.4	0.0	-	86.3	125.7
Faktooring (tagatiseks laekumised)	-	153.2	-	-	-	153.2
Liising (tagatiseks liisitud varad)	-	424.1	38.6	-	203.9	666.6
Muu (kommertsandid, sõidukid, käendus, muu)	-	320.0	-	-	0.7	320.7
Allahindlused	0.0	-12.4	0.0	-10.1	-1.5	-24.0
Kokku**	80.4	2 470.8	172.7	2 181.4	328.4	5 233.7

31.12.17

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kokku
Kinnisvara	-	1 517.3	-	2 009.1	13.7	3 540.1
Väärtpaberid ja hoised	-	25.0	-	-	0.5	25.5
Riigi, keskpanga või kohaliku omavalitsuse garantii	-	-	90.8	-	31.1	121.9
Krediidiasutuse garantii	172.2	-	-	-	-	172.2
Tagatiseta laenud*	0.0	23.8	0.0	-	76.0	99.8
Faktooring (tagatiseks laekumised)	-	140.1	-	-	0.0	140.1
Liising (tagatiseks liisitud varad)	-	379.0	36.1	1.2	176.5	592.8
Muu (kommertsandid, sõidukid, käendus, muu)	-	232.3	0.1	-	1.2	233.6
Allahindlused	0.0	-11.6	0.0	-6.2	-1.9	-19.7
Kokku**	172.2	2 305.9	127.0	2 004.1	297.1	4 906.3

* Sisaldab krediitkaardivõlgnevusi ja muid tagamata laene.

** Sisaldab laene klientidele ja krediidasutustele (lisad 14. 15) põhitagatise tüüpide viisi.

Grupi poliitika seoses tagatise võtmisega ei ole märkimisväärselt muutunud aruandlusperioodil ja samuti ei ole olnud märkimisväärselt muutust üldises Grupi tagatiste kvaliteedis võrreldes varasema perioodiga.

Tagatise mõju pideva järelevalve all olevate ja maksejõuetute korporatiivportfelli laenudele ja bilansivälistele kohustustele (bruto)
(miljonites eurodes)**31.12.18****Ettevõtted**

Ületagatud nõuded	6.4
Alatagatud nõuded	35.9
Tagatise õiglase väärtus	28.9

31.12.17**Ettevõtted**

Ületagatud nõuded	14.0
Alatagatud nõuded	26.8
Tagatise õiglase väärtus	17.4

Tagatise mõju ei arvestata riskiklassiga 1-12 klientide puhul, kuna eeldatakse, et need kohustused täidetakse esmasest rahavoost.

Peamiste makromajanduslike muutujate eeldused eeldatava krediidikahjumi allahindluste arvutamiseks

SEB Grupp kasutab ECLi arvutamisel tulevikku vaatava informatsiooni jaoks pangasiseselt väljatöötatud makromajanduslike prognoose. Selleks, et kindlustada krediidikahjumite erapooletu hindamine IFRS 9 alusel, kasutatakse vähemalt kolme stsenaariumi. Üks neist on baasstsenaarium, mis peegeldab kõige tõenäolisemat tulemust, mida rakedatakse ka finantsplaneerimise ja eelarve protsessis, samas kui teised stsenaariumid peegeldavad ka positiivsemat või negatiivsemat tulemust. Tõenäosuse kaalud, mida igale stsenaariumile omistatakse, määratakse kindlaks kasutades statistilise analüüsi ja ekspertkrediidihinnangu kombinatsiooni. Stsenaariumid vaadatakse üle neli korda aastas või sagedamini, kui see on asjakohane tingituna kiiretest arengutest. Kõige olulisemad, 31.12.2018 seisuga kasutatud põhistsenaariumi makromajanduslike muutujate eeldused on toodud allpool. Kasutatakse SEB koduturgude individuaalseid stsenaariume.

	2018	2019	2020	2021
SKT kasv	3.4%	3.0%	2.8%	2.8%
Ärikinnisvara hindade kasv	3.0%	2.0%	2.0%	3.0%
Töötuse määr	6.0%	6.2%	6.4%	6.4%
Leibkondade tarbimiskulutuste kasv	4.0%	4.2%	3.4%	3.0%
Elamukinnisvara hindade kasv	6.0%	3.5%	2.0%	3.0%

Kõige olulisemad eeldused, mis mõjutavad korporatiivklientide ja väikeettevõtete ning eraisikute portfelli eeldatava krediidikahju allahindluseid on järgmised:

Korporatiivklientide ja väikeettevõtete portfelliid:

- (i) SKT mõju ettevõtete tootlusele
(ii) Ärikinnisvara hindade areng mõju tagatise väärtuse hindamisele

Eraisikute portfelliid:

- (i) Töötuse määr mõju laenusaaajate võimele teha oma lepingujärgseid tagasimakseid
(ii) Leibkondade tarbimiskulutuste kasv mõju laenusaaajate võimele täita oma lepingujärgseid kohustusi
(iii) Elamukinnisvara hindade kasv mõju hüpoteegi väärtuse hindamisele

Seisuga 31.12.2018 hinnati negatiivse stsenaariumi tõenäosust 20–25%-le ja positiivse stsenaariumi tõenäosus oli 15%.

Makromajanduslike eelduste sensitiivsusanalüüs

Üldiselt suurendab prognoositud makromajanduslike muutujate väljavaate halvenemine iga stsenaariumi puhul või negatiivse stsenaariumi realiseerumise tõenäosuse suurenemine nii 1. tasemelt 2. tasemele siirduvate laenude arvu kui eeldatava krediidikahju allahindluseid. Teisest küljest on makromajanduslike muutujate väljavaate paranemisel või positiivse stsenaariumi realiseerumise tõenäosuse suurenemisel vastupidine positiivne mõju.

Juhul, kui nii positiivsetele kui negatiivsetele stsenaariumitele omistatakse 100% realiseerumise tõenäosus, väheneksid mudelipõhiselt arvutatud eeldatava krediidikahju allahindlused vastavalt 5% ja suureneksid 7% võrreldes kaalutud stsenaariumiga.

	Stsenaariumist tulenevad eeldatava krediidikahju eraldised	Erinevus tõenäosusega kaalutud eeldatava krediidikahju eraldistest, %
Negatiivne stsenaarium	26.3	8%
Positiivne stsenaarium	23.3	-5%

Peamised eeldused krediiriski olulise suurenemise vallandumiseks (SICR)

Lepingute puhul, mille alguskuupäev on alates 1.01.2018, on peamine näitaja lepingu eluea PD (maksejõuetuse tõenäosuse) muutus, mis leitakse võrreldes stsenaariumiga kaalutud eluea PD-sid lepingu sõlmimisel ja aruandluskuupäeval. Lepingute puhul, mille alguskuupäev on enne 1.01.2018, kasutatakse peamise näitajana muutusi SEB sisemises riskiklassifikatsioonis alates lepingu algusest.

Kvantitatiivsed meetmed krediiriski olulise suurenemise vallandumiseks (SICR)

	Kokkulepete puhul, mille alguskuupäev on enne 1.01.2018	Kokkulepete puhul, mille alguskuupäev on 1.01.2018 või hiljem
Pideva järelevalve all	1)	1)
Investeeringisjärguga	2-7 järku	Eluea maksejõuetuse tõenäosuse suurenemine 200% ja $\geq$ 50 bp
Tavaline jälgimine	1-2 järku	

1) Kui finantsvara läheb krediidiklassi "pideva järelevalve all", siis on see oluline krediiriski suurenemine ning sellele omistatakse automaatselt tase 2.

Olenemata kvantitatiivsetest näitajatest, on toimunud oluline krediiriski suurenemine järgmistes olukordades (*back-stop*):

- maksed on hilinevad üle 30, kuid vähem kui 90 päeva, või
- finantsvarad on klassifitseeritud leevendatud finantsvaradeks (kus laenude lepingulisi tingimusi on kliendi rahalistest raskustest tingituna muudetud ja leevendatud).

Nimetatud olulise krediiriski suurenemise tunnused üldjuhul ühtivad kvantitatiivsete oluliste krediiriski suurenemise tunnustega.

Riskide kontsentreerumine

	31.12.18		31.12.17	
	Arv / Summa	% neto-omavahenditest	Arv / Summa	% neto-omavahenditest
Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	5	-	6	-
Suure riskikontsentratsiooniga klientide võlakohustused (milj. EUR)	497.1	51.96	527.7	55.05
Juhatuse liikmete ja krediidiastutusega seotud isikute võlakohustused (milj. EUR)	0.6	0.06	0.4	0.04
	497.7	52.02	528.1	55.09
Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	956.7		958.6	

Riskikontsentratsioon sisaldab nõudeid (laenud, intressinõuded, väärtpaperinõuded) keskpangale, krediidiastutustele ja klientidele ning bilansiväliseid kohustusi keskpangale, krediidiastutustele ja klientidele, mis võivad muutuda nõueteks.

Kliendi riskikontsentratsioonist on maha arvatud:

- nõuded lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse konsolideeritud järelevalve alla kuuluvatele ema- ja tütarettevõtjatele;
- riigi tagatud õppelaenud (krediidirisk 0%);
- nõuded ja bilansivälised kohustused keskpangale, keskvalitsusele ja keskvalitsuse asutustele mis kuuluvad 0%-ga krediidiriski gruppi.

Suure riskikontsentratsiooniga võlakohustuse mõiste on määratletud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määruses nr 575/2013 ja see on ühe osapoole või omavahel seotud osapoolte võlgnevus grupi ees, mis ületab 10% grupi neto omavahenditest, s.o. seisuga 31.12.2018 95.7 miljon eurot (95.9 miljon eurot 31.12.2017), lisa 2.9. Võlakohustuste hulka kuuluvad kõik instrumendid, millega grupile kaasneb krediidirisk. Ühe osapoole või omavahel seotud osapoolte võlakohustuse limiidiks on 25%. 31.12.2018 seisuga oli grupil 5 suure riskikontsentratsiooniga võlakohustust (31.12.2017.a. 6 suure riskikontsentratsiooniga võlakohustust). Ühegi omandisuhete kaudu seotud osapoolte grupi võlgnevus ei ületanud 25% piirmäära SEB Pank Grupis.

Klientidele antud laenude informatsioon seisuga 31.12.2017 on esitatud järgnevates tabelites

Individaalselt allahinnatud laenud ja allahindlused

(miljonites eurodes)

	<u>31.12.17</u>
Individaalselt allahinnatud laenud kokku	14.8
Eriallahindlused	-6.5
Ühisallahindlused individaalselt allahinnatud laenudele	-0.2
Kollektiivsed allahindlused homogeensetele gruppidele	-9.6
Muud kollektiivsed allahindlused toimunud kuid mitte identifitseeritud kahjudele	-3.4
Allahindlused kokku	-19.7
Eriallahindluste suhe individaalselt allahinnatud laenudesse (Eriallahindlused / Individaalselt allahinnatud laenud)	44%
Allahinnatud laenude osakaal portfellis (Individaalselt allahinnatud laenud / Laenud klientidele ja krediidasutustele)	0.30%

Kõik individaalselt allahinnatud laenude vastaspooled on Eesti residendid.

Laenud ja nõuded klientidele ja krediidasutustele klasside lõikes

(miljonites eurodes)

31.12.17			Krediidasu-	Avalik	Eluaseme-	Muud	
	tused	Ettevõtted	sektor	laenud	eraisiku-	laenud	Kokku
1) Tähtaega mitte ületanud ja mitte	172.2	2 267.8	126.8	1 970.1	292.5	4 829.4	
Tavaline äritegevus	172.2	1 952.7	126.8	1 877.7	274.0	4 403.4	
Piiratud äritegevus	-	130.5	-	-	-	130.5	
Eraldi jälgimise all	-	152.1	-	81.4	18.4	251.9	
Pideva järelevalve all	-	12.4	-	-	-	12.4	
Maksejõuetus	-	5.9	0.0	11.0	0.1	17.0	
Klassifitseerimata	-	14.2	-	-	-	14.2	
2) Tähtaega ületanud aga mitte allahinnatud	-	37.3	0.2	41.3	7.1	85.9	
3) Individaalselt allahinnatud	-	14.8	0.0	-	-	14.8	
4) Kogunenud intressid	0.0	2.0	0.1	1.8	1.1	5.0	
5) Periodiseeritud teenustasud	0.0	-4.4	-0.1	-2.9	-1.7	-9.1	
Kokku bruto	172.2	2 317.5	127.0	2 010.3	299.0	4 926.0	
Eriallahindlused	-	-6.5	0.0	-	-	-6.5	
Kollektiivsed allahindlused	-	-3.6	-	-	-	-3.6	
Grupi allahindlused (homogeensed)	-	-1.5	-	-6.2	-1.9	-9.6	
Kokku neto allahindlused	172.2	2 305.9	127.0	2 004.1	297.1	4 906.3	

Laenu kvaliteet klasside lõikes
(miljonites eurodes)

31.12.17

	Krediitiasu- tused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kokku
Normaalsed laenud	172.2	2 305.1	127.0	2 011.4	299.6	4 915.3
Allahinnatud laenud	-	14.8	0.0	-	-	14.8
Kogunenud saadavad intressid	0.0	2.0	0.1	1.8	1.1	5.0
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-4.4	-0.1	-2.9	-1.7	-9.1
	172.2	2 317.5	127.0	2 010.3	299.0	4 926.0
Eriallahindlused	-	-6.5	0.0	-	-	-6.5
Kollektiivsed ja grupi allahindlused	-	-5.1	-	-6.2	-1.9	-13.2
	172.2	2 305.9	127.0	2 004.1	297.1	4 906.3

Tähtjaks tasumata nõuded ja laenu klasside lõikes
(miljonites eurodes)

31.12.17

	Krediitiasu- tused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kogunenud saadavad intressid	Kokku
< 30 päeva	-	31.4	0.2	25.5	5.3	0.0	62.4
sh. allahinnatud	-	-	-	-	-	-	0.0
30 < 60 päeva	-	1.7	0.0	3.4	0.5	0.0	5.6
sh. allahinnatud	-	0.0	-	-	-	-	0.0
üle 60 päeva	-	13.2	0.0	12.4	1.3	0.0	26.9
sh. allahinnatud	-	9.0	0.0	-	-	-	9.0
	-	46.3	0.2	41.3	7.1	0.0	94.9

Kasum laenukahjumi tühistamisest
(miljonites eurodes)

2017

Laenukahjumid

	Krediitiasu- tused	Ettevõtted	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kokku
Aruandeperioodi laenukahjumid	-	3.7	1.2	0.1	5.0
Laekunud mahakantud laenukahjumid	-	-0.1	0.0	-0.4	-0.5
Eelmiste perioodide laenukahjumite vähendam	-	0.4	0.2	0.5	1.1
Bilansiväliste kohustuste laenukahjum	-	3.4	1.0	0.0	4.4
	-	0.0	0.0	0.0	0.0
	-	3.7	1.2	0.1	5.0

Laenu ja nõuete allahindlus
(miljonites eurodes)

2017

Perioodi alguses (1. jaanuaril)

	Krediitiasu- tused	Ettevõtted	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kokku
Aruandeperioodi allahindlused	-	15.2	7.6	1.8	24.6
Eelmiste perioodide allahindluste vähendamine	-	0.1	0.0	0.4	0.5
Mahakantud laenukahjumid	-	-3.4	-1.0	0.0	-4.4
Perioodi lõpus (31. detsembril)	-	-0.2	-0.5	-0.3	-1
	-	11.7	6.1	1.9	19.7

Laekunud mahakantud laenukahjumid	-	-0.4	-0.2	-0.5	-1.1
-----------------------------------	---	------	------	------	------

2.3. Tururisk

Mõiste

Tururisk on risk saada kahju bilansilistest positsioonidest ja kohustustest, mis tulenevad turuhindade ebasoodsatest liikumistest. Tururisk võib tuleneda muutustest intressimäärades, valuutakurssides, krediidimarginaalides, toorme- ja aktsiahindades, volatiilsuses, inflatsioonis ja turu likviidsuses. Siin tehakse selget vahet kauplemistegevuse, st kauplemisportfelli riskidega seotud tururiski ja struktuurse turu- ja puhasintressitulu riskide, st pangaportfelli riskide vahel. Kusjuures kauplemisportfelli positsioone hoitakse kauplemiskavatsusega ning rakendatakse igapäevaselt õiglase väärtuse meetodit, pangaportfellis olevatel positsioonidel ei ole kauplemiskavatsust ning need kajastatakse tavaliselt korrigeeritud soetusmaksumuses.

Riskijuhtimine

Kauplemisportfelli tururiskid tulenevad panga kliendist ajendatud kauplemistegevustest. Tururisk tekib ka intressimäär riskina pangaportfellis tulenevalt bilansilistest mittevastavustest valuutades, intressi tähtaegades ja intressimäär perioodides. Üldine vastutus nende riskide juhtimise eest lasub treasury osakonnal. Treasury osakond haldab ka likviidsusportfelli, mis on osa panga likviidsuspuhvrast. Tururisk likviidsusportfellis tuleneb krediidimarginaalide ja intressimäärade riskist panditavates ja kõrge likviidsusega võlakirjades.

Nõukogu määrab, kui suur tururisk on aktsepteeritav, kehtestades üldise tururiski taluvuse, riskilimiidid ja üldised suunised. Tururiski taluvus ja limiidid määratakse nii kauplemisportfelli kui pangaportfelli jaoks.

SEB Panga Grupp hindab tururiske kasutades erinevaid riskihindamise ja -juhtimise vahendeid vastavalt riskitüübile. Oluliseks osaks riskide ennetamisel on riskiaktivate hajutamine ja positsioonide mahtude limiteerimine.

Riskiorganisatsioon mõõdab, kontrollib ja raporteerib igapäevaselt SEB Panga Grupi erinevate üksuste võetud tururiski. Riskikontrolli funktsioon jälgib nii limiitidest kinnipidamist ja turuhindu sulgemisel kui ka vastavust hindamisstandarditele ja uute toodete turule kasutuselevõttu. Tururiskide aruanne esitatakse vähemalt kord kuus aktivate ja passivate juhtimise komiteele (APJK) ning kvartaalselt nõukogu riskikomiteele.

Riski mõõtmine

Tururiski hindamisel kasutab SEB Panga Grupp meetmeid, mis võtavad arvesse kahjumeid normaalsetes ja äärmuslikes turutingimustes. Tururiski normaalsetes turutingimustes mõõdetakse "Value at Risk" (VaR) meetodikaga ja erimeetmetega, mis sobivad erinevatele riskitüüpidele. Neid meetmeid täiendatakse stressitestide ja stsenaariumianalüüsides, milles hinnatakse võimalikku kahju äärmuslikes turutingimustes. Et ükski mõõtmisviis ei saa katta kõiki riske igal ajahetkel, kasutatakse mitmeid lähenemisviise ja tulemusi hinnatakse hinnangu andmise teel ja kogemuste põhjal.

Value at Risk ja stressiolukorra Value at Risk

VaR väljendab maksimaalset võimalikku kahju, mis võib tekkida teatud tõenäosuse tasemel etteantud perioodi jooksul. SEB Panga Grupp kasutab VaR-i mõõtmiseks, piiramiseks ja raporteerimiseks ajaloolisel simulatsioonil põhinevat VaR mudelit 99% tõenäosuse taseme ja kümnapäevase ajaperioodiga. Mudel koondab kõikide riskitüüpide tururiski ja katab suurt hulka riskitegureid kõikides varaklassides. SEB Panga Grupp kasutab ka stressiolukorra VaR meetodit, kus VaR arvutatakse olemasoleva portfelli kohta, kasutades turuandmeid ajaloolisest, rahutust ajaperioodist, mis hõlmab Lehman Brothers'i pankrotti. VaR mudelit kontrollitakse järeltestimise analüüsiga.

SEB Panga Grupi VaR mudeli piiratus seisneb selles, et see kasutab ajaloolisi andmeid võimalike turumuutuste hindamiseks. Seega ei pruugi ta prognoosida kõiki tulemusi, eriti kiirelt muutuval turul. Samuti ei arvesta VaR riski vähendamiseks ettevõetud tegevusi, sest mudel eeldab, et portfell on muutumatu.

Value at Risk (10 päeva)

(miljonites eurodes)

	Miinumum	Maksimum	31.12.18	Keskmine 2018	Keskmine 2017
Kauplemisportfell	0.02	0.09	0.03	0.03	0.03
Pangaportfell	0.23	0.84	0.78	0.50	0.29

Stsenaariumianalüüs ja stressitestid

Stsenaariumianalüüs ja stressitestid on riskijuhtimise raamistiku osad, mis täiendavad VaR metoodikat. Konkreetsemalt testivad need portfelle kasutades pigem stsenaariume kui neid, mis on olemas VaR-i simulatsiooniaknas, ning hõlmavaid pikemaajalisi ajahorisonte. SEB Panga Grupp testib oma portfelle rakendades neile äärmuslikke turutegurite liikumisi, mida on minevikus täheldatud (ajaloolised stsenaariumid), kui ka äärmuslikke liikumisi, mis võiksid tulevikus ette tulla (oletatavad või tulevikku suunatud stsenaariumid). Seda liiki analüüs annab juhtkonnale pildi võimalikust mõjust, mida suured turuliikumised üksikutes riskitegurites kui ka laiemates turustsenaariumides võivad portfellele avaldada.

Spetsiifilised riskinäitajad

VaR-i ja stressiteste täiendatakse spetsiifiliste riskinäitajatega, mh intressiriski puhul Delta1%-ga ja valuutariski puhul valuutavahetusliimitidega üksikutele kui ka koondtasandil valuutadele.

Lisaks on kõikidele turuväärtuses hinnatavate finantsinstrumentide riske käsitlevatele üksustele kehtestatud vastav üleliigse kahjumi piirang. Üleliigse kahjumi piirang näitab ära maksimaalse kahjumi, mida üksus võib kanda enne, kui rakendatakse riskimaandamismeetmeid.

2.3.1. Välisvaluutarisk

Välisvaluutarisk tuleneb nii SEB Panga valuutatehingutest kui sellest, et SEB Panga Grupi tegevusi viiakse läbi erinevates valuutades. SEB Panga Grupi peamine eesmärk välisvaluutariski võtmisel on võimaldada oma klientidele sujuvat kauplemist välisvaluutadega ning juhtida efektiivselt klientide tehingutest tekkivaid rahavooge. Koos klienditehingute rahavoogudega juhib SEB Panga Grupp struktuurset välisvaluutariski, mis tuleneb bilansistruktuurist ja tuludest.

Valuutapositsioonist tulenevat tururiski mõõdetakse sisemiselt üldise VaR raamistiku abil. Täiendavalt on APJK kehtestanud valuutapositsioonidele limiidid üksikute valuutade lõikes kui ka koondtasandil pikkade või lühikeste positsioonide summana sõltuvalt sellest, kumb on absoluutväärtuses suurem. Avatud positsioonide juhtimine on markets osakonna ülesandeks, positsioonide analüüsimist ning limiitide jälgimist teostab riskiosakond.

Järgnev tabel võtab kokku SEB Panga Grupi valuutariski bilansikuupäeva seisuga.

Välisvaluuta positsioon

(miljonites eurodes)

31.12.18**VARAD**

	EUR	USD	SEK	Muud valuutad	Kokku
Raha ja nõuded keskpangale	1 152.3	1.9	1.1	1.6	1 156.9
Laenu krediidiasutustele	8.9	33.6	5.6	32.3	80.4
Laenu klientidele	5 143.7	7.0	1.0	1.6	5 153.3
Väärtpaberid	33.3	89.8	-	4.5	127.6
Muu finantsvara, muu mittefinantsvara, immateriaalne põhivara, materiaalne põhivara	34.7	1.5	2.2	1.6	40.0
Varad kokku	6 372.9	133.8	9.9	41.6	6 558.2

KOHUSTUSED

Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	1 017.2	0.1	2.5	2.2	1 022.0
Klientide hoiused ja laenu	4 156.8	183.6	19.5	40.0	4 399.9
Muud mittefinants- ja finantskohustused, tulumaksudohustus, eraldised, tuletisinstrumentid	87.8	8.3	3.2	3.4	102.7
Kohustused kokku	5 261.8	192.0	25.2	45.6	5 524.6

Neto bilansiline positsioon

	1 111.1	-58.2	-15.3	-4.0	1 033.6
FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses)	45.2	83.5	30.3	17.6	176.6
FX tuletistehingud (kohustused nimiväärtuses)	127.9	25.1	14.0	9.4	176.4
Kogu positsioon	1 028.4	0.2	1.0	4.2	1 033.8

31.12.17**VARAD**

	EUR	USD	SEK	Muud valuutad	Kokku
Raha ja nõuded keskpangale	1 047.5	1.0	1.0	1.7	1 051.2
Laenu krediidiasutustele	47.1	59.0	23.9	42.2	172.2
Laenu klientidele	4 722.9	9.8	0.5	0.9	4 734.1
Väärtpaberid	28.5	87.9	-	4.7	121.1
Muu finantsvara, muu mittefinantsvara, immateriaalne põhivara, materiaalne põhivara	41.1	1.4	1.6	1.5	45.6
Varad kokku	5 887.1	159.1	27.0	51.0	6 124.2

KOHUSTUSED

Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	1 186.1	18.3	3.6	6.5	1 214.5
Klientide hoiused ja laenu	3 564.7	136.4	13.3	32.8	3 747.2
Muud mittefinants- ja finantskohustused, tulumaksudohustus, eraldised, tuletisinstrumentid	104.8	8.2	3.8	3.2	120.0
Kohustused kokku	4 855.6	162.9	20.7	42.5	5 081.7

Neto bilansiline positsioon

	1 031.5	-3.8	6.3	8.5	1 042.5
FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses)	141.5	70.5	1.0	50.6	263.6
FX tuletistehingud (kohustused nimiväärtuses)	137.1	65.4	6.2	54.9	263.6
Kogu positsioon	1 035.9	1.3	1.1	4.2	1 042.5

FX tuletistehingud sisaldavad valuutaga seotud derivatiive ja on kajastatud lepingulises nimiväärtuses. Valuuta netopositsioon oli alla 2% neto omakapitali taseme, 19.1 miljon eurot 31.12.2018 (19.2 miljon eurot 31.12.2017).

2.3.2. Intressimäärade risk

Intressimäärade risk viitab võimalusele, et SEB Panga Grupi varade, kohustuste ja intressiga seotud tuletisinstrumentide väärtust mõjutavad negatiivselt muutused intressimäärades või muud asjakohased riskitegurid.

Suurem osa SEB Panga Grupi intressimäärade riskist on struktuurne ja tekib pangatoimingute käigus, kui varade ja kohustuste, sh tuletisinstrumentide intressi fikseerimise perioodide vahel on mittevastavus.

SEB Panga Grupp kasutab intressimäärade riskiga varade (Finantsvarade) ja intressimäärade riskiga kohustuste (Finantskohustuste) struktuurist tuleneva mittevastavuse riski hindamisel Delta 1% meetodikat. Delta 1% on defineeritud kui turuväärtuse muutus, mis tuleneb ebasoodsast intressimäärade üheprotsendilisele paralleelsele nihkumisest kõikide valutatute intressimäärade ja perioodide lõikes. Delta 1% meetod võimaldab efektiivselt hinnata intressimäärade muutuste mõju intressimäärade riskiga varadele ja kohustustele. Delta 1% tuleb hoida juhatuse poolt kehtestatud limiidi piires. Intressiriski juhtimisega tegeleb igapäevaselt *treasury* osakond ning selle mõõtmise ja analüüsimisega riskiosakond.

Aasta lõpu seisuga oli Neto Delta 1% -10.39 miljon eurot (2017.a. Neto Delta 1%: -8.21 miljon eurot). 2018 a. keskmine Neto Delta 1% oli -9.7 miljon eurot (2017.a. keskmine Neto Delta 1%: -8.5 miljon eurot). SEB Panga Grupi negatiivne Neto Delta 1% tähendab, et intressimäärade riskiga varade keskmine kestus on pikem kui intressimäärade riskiga kohustuste keskmine kestus ja SEB Panga Grupil on suurem risk intressimäärade tõusu suhtes. Suurima osa Delta 1% moodustavad varade poole pealt laenuid ja kohustuste poole pealt deposiidid ja emattevõtjalt saadud finantseering, mis tasakaalustavad laenudest tuleneva mittevastavuse. Allpoololevas tabelis „Intressimäärade riskiga varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi“ on toodud täiendavat informatsiooni intressitundlikkuse kohta. SEB Panga Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Intressimäärade riskiga varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi

(miljonites eurodes)

Tabel ei sisalda faktooringu kohustusi, laenude teenustasusid ja kogunenud intressi.

31.12.18

	Kuni 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Finants- seisundi aruanne
Finantsvarad								
Nõuded keskpangale	1 121.1	-	-	-	-	-	1 121.1	1 121.0
Laenuid krediitiasutustele	47.7	3.8	28.7	-	-	-	80.2	80.4
Laenuid klientidele	1 309.1	1 621.7	1 867.1	98.3	159.1	102.1	5 157.4	5 153.3
Finantsvarad kokku	2 477.9	1 625.5	1 895.8	98.3	159.1	102.1	6 358.7	6 354.7
Finantskohustused								
Keskpankade ja krediitiasutuste hoiused	506.9	200.5	194.0	75.0	30.3	15.0	1 021.7	1 022.0
Klientide hoiused ja laenuid	4 203.0	26.2	110.0	4.5	53.1	2.3	4 399.1	4 399.9
Finantskohustused kokku	4 709.9	226.7	304.0	79.5	83.4	17.3	5 420.8	5 421.9
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi, bilansiline positsioon	-2 232.0	1 398.8	1 591.8	18.8	75.7	84.8	937.9	932.8
Tuletisinstrumentid varad	163.3	12.5	3.2	1.2	1.7	0.5	182.4	6.6
Tuletisinstrumentid kohustused	163.2	12.8	4.2	2.2	1.8	0.5	184.7	6.2
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-2 231.9	1 398.5	1 590.8	17.8	75.6	84.8	935.6	933.2

31.12.17

	Kuni 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Finants- seisundi aruanne
Finantsvarad								
Nõuded keskpangale	1 010.0	-	-	-	-	-	1 010.0	1 009.9
Laenud krediidiasutustele	156.9	-	15.5	-	-	-	172.4	172.2
Laenud klientidele	1 258.4	1 626.6	1 515.2	55.2	184.3	98.6	4 738.3	4 734.1
Finantsvarad kokku	2 425.3	1 626.6	1 530.7	55.2	184.3	98.6	5 920.7	5 916.2
Finantskohustused								
Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	563.8	251.5	202.9	94.8	81.3	20.1	1 214.4	1 214.5
Klientide hoiused ja laenud	3 606.1	23.6	79.6	2.4	28.6	6.6	3 746.9	3 747.2
Finantskohustused kokku	4 169.9	275.1	282.5	97.2	109.9	26.7	4 961.3	4 961.7
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi, bilansiline positsioon	-1 744.6	1 351.5	1 248.2	-42.0	74.4	71.9	959.4	954.5
Tuletisinstrumendid varad	137.4	17.3	111.6	1.4	2.0	0.3	270.0	23.5
Tuletisinstrumendid kohustused	137.4	17.7	112.5	3.1	3.0	0.3	274.0	23.2
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-1 744.6	1 351.1	1 247.3	-43.7	73.4	71.9	955.4	954.8

2.3.3. Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk tekib aktsiate ja nendega seotud instrumentidega turutegemisel ja kauplemisel.

Tururiski mõõdetakse VaR mudeli abil. 2018 a. oli kümne päeva keskmine aktsiaportfelli VaR 0.004 miljonit eurot (0.001 miljonit eurot 2017 a. jooksul). Kauplemisportfelli maht on sisemiselt piiratud nominaallimiitidega ja tururiski (VaR) limiidiga.

2.4. Riskikontsentratsioon

(miljonites eurodes)

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes

31.12.18	Raha ja nõuded keskpangale, laenud krediidiasutustele				Kokku varad	Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	Klientide hoiused ja laenud	Muud kohustused	Kokku kohustused	Tingimuslikud kohustused
	Laenud klientidele	Väärt-paberid	Muud varad							
Rootsi	62.3	0.9	1.7	1.4	66.3	978.5	17.2	7.4	1 003.1	49.0
Eesti	1 157.8	5 130.8	10.8	35.6	6 335.0	17.0	4 287.0	94.2	4 398.2	1 140.1
Suurbritannia	0.5	1.7	-	0.2	2.4	1.3	10.9	0.2	12.4	0.1
Venemaa	-	0.2	-	-	0.2	-	14.4	-	14.4	-
Saksamaa	0.8	0.6	-	-	1.4	-	2.6	-	2.6	5.2
USA	0.3	0.4	5.3	1.2	7.2	0.6	1.8	-	2.4	-
Kanada	-	0.2	-	-	0.2	0.1	0.3	-	0.4	-
Jaapan	-	-	-	-	0.0	-	0.3	-	0.3	-
Soome	-	7.1	-	-	7.1	2.7	9.1	0.1	11.9	4.1
Läti	0.6	8.6	18.5	0.2	27.9	10.7	5.6	0.1	16.4	1.2
Leedu	0.3	-	91.3	0.2	91.8	10.3	3.7	0.2	14.2	0.1
Luksemburg	1.6	-	-	0.1	1.7	0.3	8.3	-	8.6	-
Holland	-	0.3	-	-	0.3	-	4.5	-	4.5	-
Muu Lääne-Euroopa	8.0	2.0	-	0.5	10.5	0.5	25.3	0.4	26.2	1.7
Muu Ida-Euroopa	4.6	-	-	-	4.6	-	3.9	-	3.9	2.0
Muud riigid	0.5	0.5	-	0.6	1.6	-	5.0	0.1	5.1	9.7
	1 237.3	5 153.3	127.6	40.0	6 558.2	1 022.0	4 399.9	102.7	5 524.6	1 213.2

31.12.17	Raha ja nõuded				Kokku varad	Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	Klientide hoiused ja laenud	Muud kohustused	Kokku kohustused	Tingimuslikud kohustused
	keskpankale, laenu krediidiasutustele	Laenud klientidele	Väärtpaberid	Muud varad						
Rootsi	92.3	0.8	2.0	1.2	96.3	1150.2	9.5	23.2	1182.9	1.0
Eesti	1051.3	4705.7	26.7	40.3	5824.0	47.8	3634.9	95.1	3777.8	1239.0
Suurbritannia	21.3	2.4	-	0.4	24.1	1.2	13.0	0.5	14.7	0.7
Venemaa	5.0	0.1	-	-	5.1	-	18.3	-	18.3	-
Saksamaa	0.2	0.6	-	0.2	1.0	-	3.8	0.2	4.0	5.2
USA	-	0.6	3.1	1.1	4.8	0.1	2.2	-	2.3	-
Kanada	-	0.1	-	-	0.1	-	0.4	-	0.4	-
Jaapan	-	-	-	-	0.0	-	0.4	-	0.4	-
Soome	0.1	5.9	-	0.1	6.1	0.7	8.7	0.1	9.5	6.6
Läti	0.4	9.1	2.1	0.1	11.7	14.1	5.0	-	19.1	0.5
Leedu	24.0	-	87.2	0.4	111.6	-	2.9	0.1	3.0	0.2
Luksemburg	0.5	-	-	-	0.5	0.1	-	0.1	0.2	-
Holland	-	0.3	-	-	0.3	-	2.1	-	2.1	-
Muu Lääne-Euroopa	5.2	8.0	-	0.3	13.5	0.3	34.7	0.3	35.3	1.7
Muu Ida-Euroopa	4.3	-	-	-	4.4	-	3.7	-	3.7	1.0
Muud riigid	18.8	0.5	-	1.4	20.7	-	7.6	0.4	8.0	1.7
	1 223.4	4 734.1	121.1	45.5	6 124.2	1 214.5	3 747.2	120.0	5 081.7	1 257.6

Siin sisaldavad tingimuslikud kohustused garantiisid ja pante, laenukohustusi, valmisolekulaene ja teisi tühistatavaid tehinguid ning need on kajastatud lepingulises summas, mille üksikasjad on toodud lisas 31. Väärtpaberid sisaldavad võlaväärtpabereid, tuletisinstrumente, omakapitali instrumente ja investeeeringuid sidusettevõtjatesse.

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine majandusharude lõikes

31.12.18	Finantsseisundi aruandes		
	Raha ja nõuded keskpankale, laenu krediidiasutustele, laenu klientidele	Väärtpaberid	Tingimuslikud kohustused
Rahandus	1 291.7	10.2	64.8
Kinnisvara	807.2	-	115.3
Hulgi- ja jaekaubandus	413.9	0.1	182.9
Tööstus	412.5	-	127.1
Põllumajandus, kalandus, metsamajandus	191.8	0.0	9.5
Veondus, laondus	173.0	0.0	75.2
Avalik haldus ja riigikaitse	136.0	109.7	32.7
Energeetika, gaasi- ja auruvarustus	122.1	-	337.3
Haldus- ja abitegevused	55.2	-	7.4
Mäetööstus	52.5	-	7.5
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	51.2	-	14.5
Majutus ja toitlustus	49.0	-	0.7
Ehitus	43.6	-	96.0
Tervishoid ja sotsiaaltöö	36.9	-	7.2
Info ja side	22.2	1.0	4.4
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	12.5	-	7.6
Kunst, meelelahutus, vaba aeg	10.3	-	1.8
Haridus	5.5	-	7.3
Muu riigi, sotsiaal- ja isikuteenindus	6.1	-	0.5
Eraisikud	2 521.4	-	113.5
Tuletisväärtpaberid	-	6.6	-
Allhindlused	-24.0	-	-
	6 390.6	127.6	1 213.2

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 12.03.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Finantsseisundi aruanne			
31.12.17	Raha ja nõuded		Tingimuslikud kohustused
	keskpangale, laenukrediitiasutustele, laenuklientidele	Väärtpaberid	
Rahandus	1 287.8	7.4	11.2
Kinnisvara	751.4	-	67.0
Hulgi- ja jaekaubandus	382.7	-	168.7
Tööstus	361.1	-	149.4
Põllumajandus, kalandus, metsamajandus	176.9	0.0	12.8
Veondus, laondus	158.1	-	75.2
Energeetika, gaasi- ja auruvarustus	127.3	-	270.7
Avalik haldus ja riigikaitse	77.6	89.2	192.9
Mäetööstus	64.1	-	52.3
Majutus ja toitlustus	54.2	0.0	0.4
Haldus- ja abitegevused	45.8	-	7.7
Ehitus	44.5	-	88.1
Tervishoid ja sotsiaaltöö	42.0	-	4.3
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	39.4	-	20.7
Info ja side	22.2	1.0	5.8
Kunst, meelelahutus, vaba aeg	11.4	-	2.1
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	7.9	-	3.5
Haridus	7.0	-	7.3
Muu riigi, sotsiaal- ja isikuteenindus	6.5	-	0.8
Eraisikud	2 309.3	-	116.7
Tuletisväärtpaberid	-	23.5	-
Allahindlused	-19.7	-	-
	5 957.5	121.1	1 257.6

2.5. Likviidsusrisk

Mõiste

Likviidsusrisk on risk, et SEB Panga Grupp ei ole võimeline refinantseerima olemasolevaid varasid või katma täiendava likviidsuse vajadust. Likviidsusrisk toob kaasa ka riski, et SEB Panga Grupp on sunnitud laenama ebasoodsate määradega või on sunnitud oma maksekohustuste täitmiseks varasid kahjudega müüma.

Likviiduse juhtimine ja riski mõõtmine

Nõukogu on kehtestanud tervikliku raamistiku SEB Panga Grupi likviidsusnõuete ja -riskide juhtimiseks lühi- ning pikaajalises perspektiivis. SEB Panga Grupi likviidsusrisi juhtimise eesmärk on kindlustada, et SEB Panga Grupp omaks kontrolli oma likviidsusrisi üle, sh omaks piisavalt likviidseid varasid oma likviidsuskohustuste täitmiseks kõikides ettenähtavates olukordades ilma olulisi kulusid kandmata.

Likviidsusrisi juhitakse nõukogu kehtestatud limiitide kaudu. *Treasury* osakonnal on üldine vastutus likviidsuse juhtimise ja rahastamise eest. Riskiosakond mõõdab igapäevaselt limiitide kasutamist erinevate turutingimuste ja stressitestide põhjal. Likviidsusrisi aruanne esitatakse vähemalt kord kuus APJK-le ning kvartaalselt nõukogu riskikomiteele. Kuigi tegelik likviidsuse juhtimine on pidev protsess, teostatakse igal aastal sisemine likviidsuse adekvaatsuse hindamine, et tuvastada võimalikud puudujäägid SEB Panga Grupi pikaajalise soovitud likviidsuse tasemes ning tagada likviidsusrisi juhtimise raamistiku piisavus.

SEB Panga Grupp juhib oma likviidsust ja struktureerib oma bilansi likviidsuse seisukohast kolme põhivaatenurga alusel: (i) struktuurse likviidsuse vaatenurk, milles stabiilne rahastamine on seotud mittelikviidsete varadega; (ii) SEB Panga Grupi vastupidavus lühiajalisele stressile hulgi- ja pankadevaheliste rahastamisturgude sulgemise tõttu (sõltuvus hulgirahastamisest); (iii) SEB Panga Grupi vastupidavus tõsisele stressile (toimetulekuperiood), kus piiratud rahastamisvõimalustele lisandub suur hoiuste väljavool.

Struktuurne likviidsusrisk

Kindla struktuurse likviidsuspositsiooni säilitamiseks peab kohustuste poole struktuur tuginema varade koosseisul. Mida pikemaajalisemad laenud ja muud mittelikviidset varad, seda rohkem stabiilseid finantseeringuid on vaja. SEB Panga Gruppis mõõdetakse seda pikaajaliste kohustuste ja likviidsete varade suhtarvuga (*Core Gap Ratio*), mis on põhimõtteliselt

samaväärne kogu stabiilse netorahastamise kordajaga (NSFR), st stabiilse rahastamise (üle 1 aastase tähtajaga) ja mittelikviidsete varade (üle 1 aastase tähtajaga) suhtarvuga. Sisemise *Core Gap Ratio* ja välise NSFR-i erinevus seisneb selles, et *Core Gap Ratio* arvutatakse üksikasjalikumal tasandil sisemise statistika põhjal, mille tulemuseks on olemasolevate stabiilsete rahaliste vahendite ja nõutavate stabiilsete rahaliste vahendite erinevad kaalud.

Sõltuvus hulgirahastamisest

SEB Panga Grupp mõõdab sõltuvust hulgirahastamisest laenude ja hoiuste suhtarvuna, mis arvutatakse jagades panga poolt väljastatud laenu klientidele klientide hoiuste kogumahuga. Alla 100%-line suhtarv tähendab seda, et klientidele antavat laenu rahastatakse täielikult sama segmendi hoiustest, s.t ei toetuta muud liiki rahastamisele (tavaliselt hulgirahastamisele).

Toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras

Tõsist stressi saab modelleerida kombineerides piiratud pankadevahelise rahaturu eeldused hoiuste väljavoolu, kohustuste kasutuselevõtmiste ja muude likviidsust nõudvate eeldustega. Tulemus kajastub järelevalveasutuse poolt määratletud likviidsuse kattekordajas (LCR), kus stressistsenaariumi puhul on modelleeritud neto väljavool 30-päevase perioodi jooksul seotud kogu likviidsete varade summaga. SEB Panga Grupp mõõdab ka aega, mis kulub likviidsete varade ammendumiseks tõsise stressistsenaariumi korral, mida väljendatakse toimetulekuperioodina likviidsuskriisi olukorras.

Likviidsusriski mõõtmise näitajad

	31.12.18	31.12.17
Core Gap suhtarv	107%	103%
Laenude-hoiuste suhe	118%	127%
Likviidsuse kattekordaja	172%	223%

SEB Panga Grupi peamiseks finantseerimisallikaks on jaeklientide hoiused, mis on oma olemuselt suures osas stabiilsed. Pikaajalise likviidsuse juhtimisel annab AS-ile SEB Pank täiendavat kindlust kuulumine rahvusvahelise pangandusgruppi. Likviidsust juhitakse koostöös SEB Grupi *Treasury'ga*. Läbi emattevõtte on AS-i SEB Pank parem juurdepääs rahvusvahelistele rahaturgudele kui iseseisvalt.

Järgnev tabel kajastab SEB Panga Grupi poolt finantskohustuste alusel tasumisele kuuluvaid rahavoogusid järelejäanud lepingulise tähtaja järgi bilansikuupäeva seisuga. Tabelis toodud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood.

Likviidsusrisk (järelejäanud tähtaegade järgi)

(miljonites eurodes)

31.12.18	Nõudmi- seni ja vähem						Kokku	Finants- seisundi aruandes
	kui 1 kuud	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta		
Keskpankade ja krediidiastutuste hoiused	56.9	0.6	195.5	725.8	31.1	15.1	1 025.0	1 022.0
Klientide hoiused ja laenud	4 194.7	26.4	111.0	4.9	54.7	11.6	4 403.3	4 399.9
Muud võõrvahendid	92.7	1.4	1.2	0.5	0.7	0.0	96.5	96.5
Tühistamatud bilansivälised kohustused	1 213.2	-	-	-	-	-	1 213.2	-
Bruto arvestusega								
Tuletisinstrumendid - sissetulek	-182.4	-17.9	-4.8	-1.4	-1.7	-0.5	-208.7	-6.6
Tuletisinstrumendid - väljaminek	182.3	18.1	5.8	2.4	1.8	0.5	210.9	6.2
	5 557.4	28.6	308.7	732.2	86.6	26.7	6 740.2	5 518.0

31.12.17	Nõudmi- seni ja vähem						Kokku	Finants- seisundi aruandes
	kui 1 kuud	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta		
Keskpankade ja krediitiasutuste hoiused	63.7	1.4	503.7	346.1	282.4	20.3	1 217.6	1 214.5
Klientide hoiused ja laenud	3 597.0	23.7	80.0	2.8	30.1	17.0	3 750.6	3 747.2
Muud võõrvahendid	93.3	1.4	1.2	0.4	0.5	0.0	96.8	96.8
Tühistamatud bilansivälised kohustused	1 257.6	-	-	-	-	-	1 257.6	-
Bruto arvestusega								
Tuletisinstrumendid - sissetulek	-149.1	-18.8	-2.4	-110.6	-2.0	-0.3	-283.2	-23.5
Tuletisinstrumendid - väljaminek	149.1	19.2	3.3	112.2	3.0	0.3	287.1	23.1
	5 011.6	26.9	585.8	350.9	314.0	37.3	6 326.5	5 058.1

Nende kohustuste täitmiseks on grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, laenud ja nõuded krediitiasutustele ning laenud ja nõuded klientidele. Tavapärase äritegevuse raames osa klientidele antud kuni üheaastase tähtajaga laene pikendatakse. SEB Panga Grupp suudab tasuda ka ootamatuid rahalisi väljaminekuid vabastades vahendeid väärtpaberite müügiga. Välisvaluutas varade ja kohustuste näitamisel on kasutatud bilansipäeva Euroopa Keskpanga kurssi.

2.6. Operatsioonirisk

Mõiste

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil (nt IT süsteemide rikked, vead, pettus, muud sisekontrolli puudused) või välistest sündmustest (loodusõnnetused, kuriteod jne). Mõiste hõlmab tegevusriski, seadustele vastavust, õiguslikku ja finantsaruandlust, info-, küber- ja füüsilist turvet ning projektiriski, kuid ei hõlma strateegilist ja maineriski.

Riskijuhtimine

Operatsioonirisk on omane kogu SEB Panga Grupi äritegevusele ja vastutus operatsiooniriskide juhtimise eest lasub kogu panga kõikidel juhtidel. SEB Panga Grupi eesmärk on säilitada tugev riskikultuur madala operatsiooniriski ja kahjude tasemega tõhusa sisekontrollikeskkonna kaudu, kindlustades riskimaandusvahendite ja -protsesside struktuurse ja järjepideva kasutamise.

Kõiki uusi või muudetud tooteid, protsesse ja/või süsteeme ning ka ümberkorraldusi hinnatakse grupiülese uute toote kinnitamise protsessiga (UTHP). Eesmärk on tuvastada võimalikud operatsiooniriskid ja kindlustada ennetavate meetmete rakendamine, et kaitsta SEB Panga Gruppi tahtmatu riskivõtmise eest, mida organisatsioon ei suuda koheselt hallata. Protsessi kasutatakse ka SEB Panga Grupi oluliste allhankelepingute iga-aastasteks ülevaatuseks.

Kõik äriüksused, kelle tegevuses sisaldub märkimisväärne risk, viivad regulaarselt läbi riski ja kontrolli enesehindamist (RCSA) vastavalt grupiülesele meetodikale. Hindamised on mõeldud oluliste operatsiooniriskide tuvastamiseks ja maandamiseks SEB Panga Grupi erinevates äri- ja tugiprotsessides. Organisatsiooni kõik äriüksused on kohustatud selles igakülgsele osalema. RCSA raamistikku kasutatakse SEB Panga Grupi operatsiooniriski profiili analüüsimiseks ja kõrge tulemuslikkuse ja tulemuste saavutamisele kaasaaitamiseks.

SEB Panga Grupp kindlustab, et organisatsioon on valmis reageerima ja toimima olulise teenuste katkemise ajal, tehes selleks kindlaks kriitilise tähtsusega tegevused ning säilitades uuendatud ja kontrollitud talitluspidavuse plaanid grupiülesele süsteemis.

Kõik töötajad on kohustatud riski sisaldavatest sündmustest järgmisele tasandile teatama ja need registreerima nii, et riske oleks võimalik nõuetekohaselt kindlaks teha, hinnata, jälgida, maandada ja nendest aru anda. SEB Panga Grupp kasutab grupiülest IT rakendust riske sisaldavate sündmuste ja muude operatsiooniriski andmete registreerimiseks ja analüüsimiseks.

SEB Panga Grupp viib regulaarselt läbi koolitusi olulistes valdkondades, sh kohustuslikud koolitused kõigile töötajatele üldise operatsiooniriski, infoturbe, pettuste ennetamise, rahapesuvastase võitluse, tunne oma klienti korra, isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) ja SEB ärireeetika koodeksi teemadel. SEB Panga Grupil on ka ametlik rikkumistest teatamise kord, mis julgustab töötajaid teatama rikkumistest ja ebaseaduslikust käitumisest.

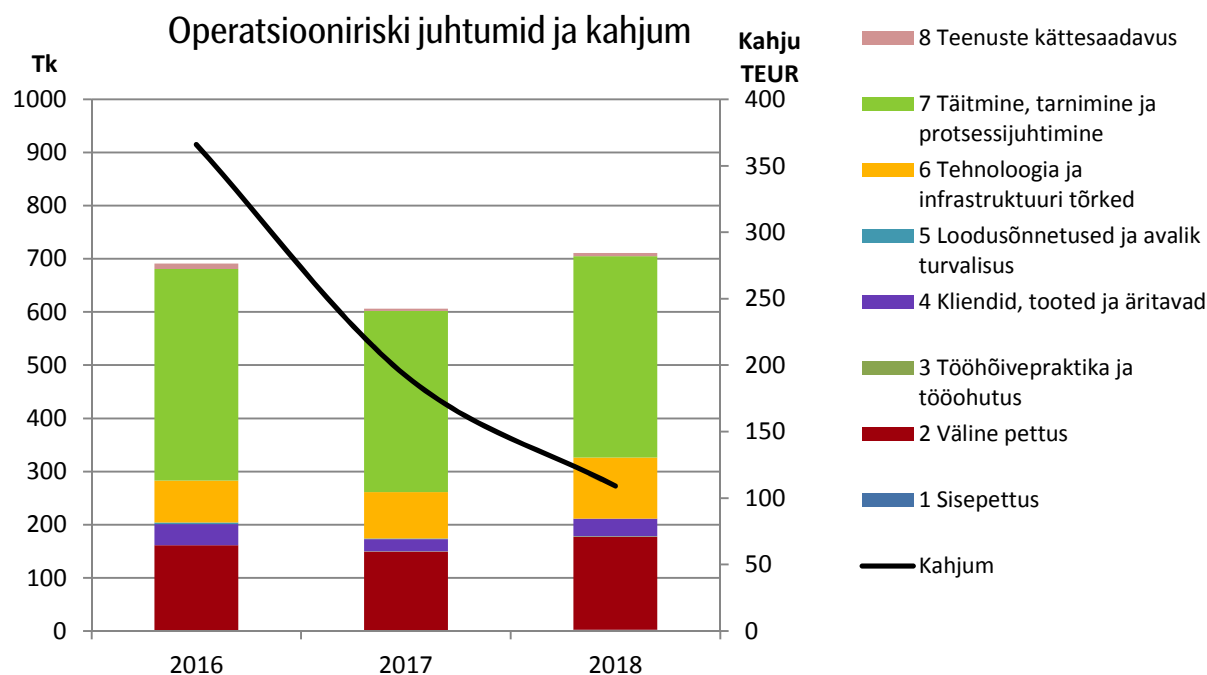

SEB Panga Grupp seab küber- ja muude julgeolekuohtude vähendamiseks esikohale tehnilise kaitse, teadlikkuse tõstmise ja pideva küberriski kultuuri suurendamise nii töötajate kui ka klientide seas. Vajalikud turvavärskendused, süsteemiuuendused ja uute funktsioonide ning turvaliste mõõtmiste rakendamised tehakse regulaarselt. SEB Panga Grupp täiustab ja parandab pidevalt oma juba väljakujunenud protsesse olemasolevate ja tulevaste küberriskide leevendamiseks, hindamiseks ja kontrolliks.

SEB Panga Grupi operatsiooniriskide mõõtmise ja neist teatamise eest vastutab riskiosakond. Olulisi operatsiooniriski sündmusi ja riskitaset analüüsitakse ning vastav aruanne esitatakse igakuiselt APJK-le ning kvartaalselt juhatusele ja nõukogu riskikomiteele. 2018. aastal moodustasid operatsiooniriskist tulenevad kahjud kokku 109 tuhat eurot (2017. aastal 192 tuhat eurot).

Riski mõõtmine

SEB Panga Grupp kasutab operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhinevat meetodit (AMA).

2.7. Äririsk

Mõiste

Äririsk on risk saada väiksemat tulu, mis on põhjustatud vähenenud mahtudest, hinnasurvest või konkurentsist. Äririsk hõlmab projektiriski (riske, mis on seotud suurte tehingutega nagu ülevõtmised, suured IT projektid, ümberkujundamised, tegevuse edasiandmine, jms). Strateegiline risk on oma olemuselt lähedane äririskile, kuid keskendub ulatuslikele või struktuurilistele riskiteguritele. Mainerisk on risk, mis tuleneb SEB Panga Grupi või pangandussektori üldisest negatiivsest tunnetusest.

Riskijuhtimine

Äri-, strateegilised ja mainega seotud riskid on oma olemuselt seotud äritegevusega. Digitaliseerimine pangandussektoris kiireneb ning tekib uut tüüpi konkurente. Ulatuslik uus reguleeriv raamistik pangandus- ja finantseerimisasutustele mõjutab oluliselt kogu majandusharu. Jätksuutlikkus mängib üha olulisemat osa ettevõtte maines. SEB Panga Grupp tegeleb järjepidevalt ning erineval viisil äri, strateegiliste ja mainealaste riskide maandamisega, nt strateegilise äriplaneerimise, ennetava kulude juhtimise, IT arenduste ärksa samm-sammulise meetodika, ambitsioonika jätkusuutlikkuse kava ning aktiivsete regulatiivküsimuste alaste dialogide abil.

2.8. Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus (miljonites eurodes)

A) Finantsvarad, mida mõõdetakse õiglasel väärtusel

31.12.18

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Tuletisinstrumentid	-	6.6	-	6.6
Võlaväärtpaberid	109.7	-	-	109.7
Omakapitali instrumentid	4.5	-	5.4	9.9
Varad kokku	114.2	6.6	5.4	126.2
Derivatives	-	6.2	-	6.2
Kohustused kokku	-	6.2	-	6.2

31.12.17

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Tuletisinstrumentid	0.1	23.5	-	23.6
Võlaväärtpaberid	89.2	-	-	89.2
Omakapitali instrumentid	4.1	-	3.2	7.3
Varad kokku	93.4	23.5	3.2	120.1
Derivatives	-	23.2	-	23.2
Kohustused kokku	-	23.2	-	23.2

Börsiväliste tuletisinstrumentide väärtuses sisalduva vastaspoole krediidiriski korrigeerimine

Muudatus tähendab vastaspoole krediidiriski korrigeerimist (Credit Value Adjustment, CVA). Korrigeerimine on asjakohane börsiväliste tuletisinstrumentide puhul, mille positiivne väärtus on klassifitseeritud õiglase väärtuse hierarhias tasemesse 2 ja 3, kus krediidirisk hinnamudelites tavaliselt ei kajastu. CVA mõjuga seotud muutused summas +0.0 miljonit eurot on kajastatud 2018.a. kasumiaruandes neto finantstuluna, (2017: +0.5 miljonit eurot).

Debit Value Adjustment, (DVA) rakendatakse tuletisinstrumentide puhul, millel on negatiivne väärtus. Finantskohustuste väärtuses sisalduva oma krediidiriski korrigeerimine kajastatakse õiglasel väärtusel et peegeldada AS-i SEB Pank enda krediitkvaliteeti (DVA), kui seda ei ole turuhindadesse või hindamismudelite sisenditesse kaasatud. Väärtuse korrigeerimine on asjakohane väärtushierarhia 2. ja 3. taseme tuletisinstrumentide puhul. DVA mõjuga seotud muutused summas 0.0 miljonit eurot on kajastatud 2018.a. kasumiaruandes neto finantstuluna, (2017: -0.2 miljonit eurot).

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad grupi oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustustele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.

2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustuse osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters. Valuuta- ja intressiderivatiivide hindamise põhimõtted on kirjeldatud punkti 1.6.3. alapunktis "Tuletisinstrumentid".

3. tase – vara või kohustuse sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See tase hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid

Taseme 3 kirjete võrdlus

	Omakapitali	
	instrumendid	Kokku
Seisuga 1.01.17	2.4	2.4
Muud koondtulud	0.7	0.7
Ostud	0.1	0.1
Seisuga 31.12.17	3.2	3.2
Seisuga 1.01.18	3.2	3.2
Õiglase väärtuse muutus	2.2	2.2
Seisuga 31.12.18	5.4	5.4

B) Finantsvarad, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses

	31.12.18		31.12.17	
	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus, Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus, Tase 3
VARAD				
Laenu krediidiasutustele	80.4	80.4	172.2	172.2
Laenu klientidele	5 153.3	5 021.7	4 734.1	4 668.1
<i>Laenu ettevõtetele</i>	2 567.8	2 589.9	2 362.6	2 375.2
<i>Laenu kodumajapidamistele</i>	2 585.5	2 431.8	2 371.5	2 292.9
Muud varad	25.3	25.3	32.0	32.0
Varad kokku	5 259.0	5 127.4	4 938.3	4 872.3
KOHUSTUSED				
Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	1 022.0	1 020.7	1 214.5	1 214.6
Klientide hoiused ja laenud	4 399.9	4 392.0	3 747.2	3 748.8
<i>Võlgnevused juriidilistele isikutele</i>	2 495.9	2 488.4	2 015.3	2 017.0
<i>Võlgnevused kodumajapidamistele</i>	1 904.0	1 903.6	1 731.9	1 731.8
Muud kohustused	90.7	90.7	96.8	96.8
Kohustused kokku	5 512.6	5 503.5	5 058.5	5 060.2

AS SEB Pank hindab nende finantsvarade ja -kohustuste õiglast väärtust, mis kontserni finantsseisundi aruandes ei ole kajastatud nende õiglases väärtuses.

Kõik finantsvarad, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses, on kirjeldatud õiglase väärtuse hierarhia tasemes 3, kuna on kasutatud mittemõõdetavaid sisendeid.

Ujuvintressidega laenude ja fikseeritud intressiga laenude õiglase väärtuse arvutamisel diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel, millele on lisatud uutele laenudele rakendatavad marginaalid. Sarnaselt diskonteeritakse ka fikseeritud intressimääraga deposiite ning ujuva ja fikseeritud intressimääraga võlgnevusi krediidiasutustele.

Bilansipäeva seisuga oli klientide laenude ja nõuete õiglase väärtus 2.55% madalam (31.12.2017: 1.39% madalam) kui bilansiline väärtus. Krediidiasutustele võlgnevuse õiglase väärtus oli 0.12% madalam (31.12.2017: 0.01% kõrgem) kui bilansiline väärtus. Kliendideposiitide õiglase väärtus oli 0.18% madalam (31.12.2017: 0.04% kõrgem) kui bilansiline väärtus.

2.9. Kapitalinõuded

SEB Panga Grupi omavahendid summas 956.7 miljonit eurot (2017: 958.6 miljonit eurot) koosnevad:

1. Esimese taseme omavahenditest (Tier 1 kapital) 956.7 miljonit eurot (2017: 958.6 miljonit eurot);
2. Teise taseme omavahenditest (Tier 2 kapital) 0.0 miljonit eurot (2017: 0.0 miljonit eurot).

Grupi Tier 1 kapital koosneb esimese taseme põhiomavahendite (Common Equity Tier 1) (CET 1) summast, mis sisaldab järgmisi elemente: CET 1 aktsepteeritavad kapitaliinstrumendid, ametlikult kinnitatud jaotamata kasum, muu akumuleeritud koondkasum, muud reservid ja korrigeerimised.

Järelevalveasutuse nõuete kohaselt peab iga pank või pangagrupp säilitama (a) minimaalse normatiivkapitali taseme: neto omakapital peab olema üle 5 miljoni euro ja (b) kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 8% või rohkem, Tier 1 kapitali suhe 6% ning CET 1 kapitali suhe 4.5%.

Lisaks nõuab järelevalveasutus CET 1 kapitali konserveerimise puhvrit 2.5% ja süsteemse riski puhvrit 2%, muu süsteemselt olulise institutsiooni puhvrit 1%, vastutsükilist kapitalipuhvrit (arvutatakse eraldi summa).

Vastavalt investeerimisfondide seadusele on kohustusliku pensionifondi valitseja (AS SEB Varahaldus) aktsiakapitali miinimumnõue kolm miljonit eurot.

SEB Panga Grupp on kooskõlas kõikide kapitali nõuetega. SEB Panga Grupis on olemas kehtestatud strateegiad ning neile vastavad protseduurid, et säilitada jätkuvalt adekvaatset omavahendite taset, lähtudes krediidasutuse võetud riskide tasemest.

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP) on osa SEB Grupi ICAAP'ist. SEB's on ICAAP pidev tööprotsess. Enne iga-aastast raporteerimist Rootsi ja kohalikele finantsinspeksioonidele algab senisest kontsentreeritum ICAAP'i projekt. Iga-aastane protsess algab harilikult 4. kvartalis, ning lõpeb järgneva aasta 1. kvartali jooksul. Iga-aastane ICAAP'i planeerimine sisaldab endas SEB Group Financial Management'ile informatsiooni edastamise sisu ja tähtaegu. Harilikult iga aasta jaanuari lõpuks esitab vastutav isik, kelleks on *Treasury* juht, Group financial Management'ile esimese mustandi ICAAP dokumendist. Veebruari lõpuks esitatakse lõplik versioon, mis sisaldab täiendusi vastavalt Group Financial Managementi poolt esitatud soovitudele.

ICAAP'i protsess kinnitatakse AS SEB Pank juhatuse ja nõukogu poolt. ICAAP vaadatakse üle iga-aastaselt. ICAAP'i raamistik seatakse *Treasury* juhi poolt koostöös SEB Group Financial Management'iga. Kõik muudatused, mis on kooskõlastatud ka Group Financial Management'iga esitatakse *Treasury* juhi poolt, ning kinnitatakse SEB Panga juhatuse ja nõukogu poolt.

SEB Group Financial Management ja SEB Group Risk Control keskenduvad metodoloogiale, mille kohaselt *Treasury* keskendub protsessile, monitooringule, aruandlusele ja Eesti regulatsioonidega vastavuses olekule.

2.10. Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem on juhtimisvahend, mis hõlmab kogu SEB Pank Grupi tegevusi ja on nii panga kui kogu Grupi sisemiste protsesside lahutamatu osa. Sisekontrollisüsteemi loomise ja toimimise eest vastutab juhatuse; kontrolli vajadus ja maht määratakse kindlaks kaasnevate riskide ulatuse ja iseloomu järgi.

Panga nõukogu teostab järelevalvet panga ja kogu Grupi tegevuste üle, kehtestades üldised riskijuhtimise põhimõtted. Ärieesmärkide saavutamiseks kehtestab panga juhatuse vastavalt põhikirjast tulenevatele nõuetele vajalikud tegevuskavad, mis muuhulgas sätestavad pädevused ja vastutuse ulatuse, tegevusi reguleerivad sise-eeskirjad, raamatupidamise reeglid ning tegevusaruannete koostamise ja esitamise korra.

2.11. Kontrollfunktsioonid

Grupil on kolm äritegevusest sõltumatut kontrollfunktsiooni: riskikontroll, *Compliance* (vastavuskontroll) ja siseaudit.

Grupi riskikontrolli funktsiooni vastutus on tagada, et riskid oleksid tuvastatud ja analüüsitud, mõõta Grupi üksuste poolt võetud riske, nende üle järele valvata ja neist aru anda (vt lähemalt p. 2.2-2.9). Riskikontrolli funktsiooni täidab riskiosakond, kes allub panga juhatuse liikmele – krediidi- ja riski valdkonna juhile. Riskikontrolli funktsioon annab regulaarselt otse aru ka nõukogule, nõukogu riskikomiteele, juhatusele ja aktive-passivate juhtimise komiteele (APJK) riskide kohta millised võisid mõjutada Grupi finantsseisundit või protsesse.

Compliance'i funktsioon on SEB Pank Grupis globaalne ja sõltumatu äriorganisatsioonist. Selle ülesandeks on *compliance*-alaste riskide maandamine, nõuetele vastavuse kvaliteedi tagamine, *compliance*-alaste küsimuste juhtimine ja edendamine. *Compliance*'i osakond, mis allub otse juhatuse esimehele, toetab äri ja juhtimist, tagades SEB Pank Grupi äritegevuse läbiviimise vastavalt kehtivatele nõuetele. Ühiseid huve puudutavates küsimustes teeb *compliance*'i osakond koostööd õigusdivisjoni, siseauditi, riskiosakonna ja turbekeskusega. *Compliance*'i funktsiooni vastutusvaldkonnad on seotud klientide kaitse, turukäitumise, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, järelevalvesüsteemide ja kontrollidega. Olulise tähtsusega on seejuures SEB Pank Grupi huvide konfliktide haldamise eeskiri, turukuritarvituse keelamise eeskiri, rahapesu tõkestamise eeskiri ja ärieetika koodeks.

Siseauditi osakond on nõukogu poolt loodud sõltumatu kindlustandev funktsioon. Siseauditi osakond allub nõukogule, raporteerides viimasele läbi auditi ja vastavuskontrolli komitee. Auditi ja vastavuskontrolli komitee koordineerib siseauditi ja vastavuskontrolli tegevust lähtudes SEB Grupi ärieesmärkidest ja üldisest riskihinnangust. Siseaudit moodustab SEB Grupi siseauditist lahtumatu osa ning funktsionaalselt raporteerib siseauditi juhataja SEB Grupi siseauditi juhatajale.

Siseauditi eesmärgiks on anda nõukogule ning auditi ja vastavuskontrolli komiteele usaldusväärset ja objektiivset tagasisidet kontrollide, riskijuhtimise ja valitsemisprotsesside tõhususe üle, maandades olemasolevaid ja tekkivaid riske ning edendades seeläbi kvaliteetset kontrollikultuuri SEB Pank Grupis.

Lisad 3 - 34 konsolideeritud finantsaruannetele

(miljonites eurodes)

3. Intressitulu

	2018	2017
Laenudelt ja deposiitidelt	88.6	81.1
Liising	15.7	14.2
Deposiitidelt teistes pankades	2.0	1.6
Võlaväärtpaberitelt	1.7	1.4
Muud	0.8	1.5
	108.8	99.8

4. Intressikulu

	2018	2017
Regulatiivsed tasud	-3.9	-3.1
Intressikulu finantsvaradele	-2.9	-3.8
Teiste pankade vahenditele	-1.1	-1.6
Tähtajalistele ja muudele hoiustele	-0.9	-0.7
Nõudmiseni hoiustele	-0.3	-0.3
	-9.1	-9.5

5. Komisjoni- ja teenustasu tulu

	2018	2017
Pangakaartide teenustelt	28.2	22.7
Väärtpaberituru tehingutelt *	11.2	10.9
Ülekandetasud	5.0	5.0
Krediidilepingud **	4.3	3.9
Kindlustuse vahendustasud	5.0	4.4
Muud arveldustasud	2.1	6.4
Tulud laenulepingutelt	2.9	2.4
Elektrooniliste kanalite tulu	2.9	2.7
Sularaha käsitlemise tulu	0.5	0.6
Emissioonide korraldamistasud	0.1	0.0
Tooraine futuuride vahendustasu	0.1	0.2
Muudelt teenustelt	5.3	4.8
	67.6	64.0

* Väärtpaberituru tehingute all on näidatud valitsemistasud investeerimisfondidelt ja väärtpaberiportfellidelt, väärtpaberihalduse tasud, nõustamistasud ja muud väärtpaberitehingutega seotud teenused.

** Krediidilepingute all on mõeldud klientidega sõlmitud laenu-, liisingu-, akreditiivi- ja garantiilepinguid, millede tasud on lühiajalised ja ei ole intressitulud, kuid on administratiivset laadi või krediidilepingute reorganiseerimise jaoks.

6. Komisjoni- ja teenustasu kulu

	2018	2017
Pangakaartide teenustele	-11.5	-10.2
Väärtpaberiturutehingutele	-3.0	-1.8
Inkassatsioonitasud	-1.2	-1.2
Ülekandetasud	-1.1	-0.9
Kulud liisinglepingutelt (täisteenus)	-0.7	-0.7
Elektrooniliste kanalite kulu	-0.4	-0.4
Muudele teenustele	-1.2	-1.1
	-19.1	-16.3

7. Neto finantstulu

	2018	2017
Tulu (kulu) kauplemistegevusest	0.1	0.3
Tuletisväärtpaberid	0.5	1.0
Netotulu valuutatehingutelt	5.2	4.7
	5.8	6.0

8. Muud tegevustulud

	2018	2017
Renditulu	0.3	0.6
Viivised, trahvid, hüvitised	0.1	0.1
Muu tulu	0.3	0.6
	0.7	1.3

9. Personalikulud

	2018	2017
Personalikulud*	-28.9	-27.5
Sotsiaalkindlustuse kulu**	-9.2	-8.8
Muud personalikulud (värbamine, koolitus)	-1.6	-1.7
	-39.7	-38.0

* Pikaajaliste motivatsiooniprogrammidega seotud kulud on kajastatud personalikuludes 2018. aastal kogusummas 0.7 miljon eurot (2017 0.6 miljon eurot). Nendeks programmideks on Share Deferral Program (SDP) ja Share Matching Program (SMP) (Lisa 1.18).

** Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemaksid riigi pensionifondi. Kontsernil puudub juriidiline või faktiline eksisteeriv kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid maksid.

10. Muud tegevuskulud

	2018	2017
Ruumide rent	-4.7	-5.4
Muud administratiivkulud	-3.2	-2.9
Kulud ruumidele (kommunaalkulud)	-2.1	-2.2
Reklaam ja turundus	-1.7	-1.7
Infotehnoloogiaalased kulud	-1.5	-1.6
Infopäringud	-0.6	-0.5
Muud tegevuskulud	-0.5	-1.4
	-14.3	-15.7

Mittekatkestavate kasutusrentide tulevaste perioodide maksete miinimumsumma

	< 1 aastat	1 < 5 aastat	> 5 aastat
2018			
Ruumide rent	4.7	14.5	12.0
Muud rendikulud	0.2	-	-
2017			
Ruumide rent	4.1	15.8	20.1

11. Neto eeldatav krediidikahjum

	2018	2017
Kasum või kahjum väärtuse langusest - 1. tase	-0.4	-
Kasum või kahjum väärtuse langusest - 2. tase	-1.1	-
Kasum või kahjum väärtuse langusest - 3. tase	-0.4	-
Kasum või kahjum väärtuse langusest¹⁾	-1.9	-
Allahindluse muutused²⁾		3.9
Laenude mahakandmised ja laekumised		
Laenude mahakandmised kokku	-0.6	-1.0
Laenude mahakandmise allahindluse vähendamine	0.4	1.0
Laenude mahakandmise kulu	-0.2	-
Laekunud mahakandmistelt	1.2	1.1
Mahakandmised kokku	1.0	1.1
Neto eeldatav krediidikahjum¹⁾	-0.9	-
Laenukahjumid kokku²⁾	-	5.0

Eeldatava krediidikahju määr, 2018³⁾: -0.02%

Krediidikahju määr, 2017⁴⁾: 0.11%

1) IFRS 9 eeldatava krediidikahju mudel. Koosneb suurenemistest seoses uute laenude väljastamisega, vähenemistest seoses kajastamise lõpetamisega ja muutustest, mis on tingitud krediidiriski muutustest.

2) IAS 39 laenukahjumite mudel.

3) Krediidikahjumite suhe korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavatesse võlakirjadesse, klientidele ja krediidasutustele antud laenudesse, finantsgarantiidesse ning väljamaksmata laenukohustustesse, millest on lahutatud eeldatava krediidikahju allahindlus.

4) Laenukahjumite suhe klientidele ja krediidasutustele antud laenude ning laenugarantiide algsaldosse, millest on lahutatud eriallahindlus, ühisallahindlus ja bilansivälised reservid.

12. Tulumaks

	2018	2017
Tulumaksu kulu dividendide jaotamisel AS SEB Pank	17.5	7.5
Tulumaksu kulu dividendide jaotamisel AS SEB Liising	7.5	-
Tulumaksu avansilised maksed AS SEB Pank	9.1	-
	34.1	7.5

2018. a neljanda kvartali kvartali tulumaksukohustus on bilansis 10,5 miljonit eurot.

13. Raha ja nõuded keskpangale

	31.12.18	31.12.17
Sularaha	35.9	41.3
Nõudmiseni hoiused	1 121.0	1 010.0
s.h. -kohustusliku reservi nõue	44.3	44.2
-nõudmiseni hoiused, raha ekvivalendid	1 076.7	965.8
Kogunenud intress	0.0	-0.1
	1 156.9	1 051.2

Kohustusliku reservi deposiidid on kasutatavad Grupi igapäevases äritegevuses. Kohustuslik reserv kannab intressi 0% ja mittekohustusliku reservi osa (nõudmiseni hoiused) -0,4%. 2018. aastal olid intressikulud summas -0.9 tuhat eurot (2017 olid intressikulud -0.9 tuhat eurot).

14. Laenud krediidiasutustele

	31.12.18	31.12.17
Nõudmiseni hoiused	37.9	113.1
Tähtajalised hoiused	37.2	23.9
Kogunenud intress	0.3	-0.2
Muud nõuded	5.0	35.4
	80.4	172.2
Nõuded EU-s registreeritud krediidiasutustele (v.a. Eesti)	72.9	144.6
Nõuded Eestis registreeritud krediidiasutustele	0.9	0.1
Nõuded muudes riikides registreeritud krediidiasutustele	6.6	27.5
	80.4	172.2

Kõik nõuded krediidiasutustele kuuluvad riskiklassi 10 või paremad.

15. Laenud klientidele

	31.12.18	31.12.17
Ettevõtted	2 470.8	2 305.9
Avalik sektor	172.7	127.0
Eluasemelaenud	2 181.4	2 004.1
Muud eraisikulaenud	328.4	297.1
	5 153.3	4 734.1
Nõuded EU-s registreeritud klientidele (v.a. Eesti)	20.2	20.3
Nõuded Eestis registreeritud klientidele	5 130.8	4 705.7
Nõuded muudes riikides registreeritud klientidele	2.3	8.1
	5 153.3	4 734.1

Nõuded klientidele majandusharude lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 60-61.

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 57.

Nõuded klientidele tähtaegade lõikes on esitatud intressi fikseerimise perioodi järgi Lisas 2, lk. 58-59.

Tähtajaks tasumata nõuded tähtaegade lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 49.

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 59-60.

Nõuded klientidele järelejäänud tähtaegade lõikes

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	5-10 aastat	Üle 10 aasta	Kokku
31.12.18	389.5	670.7	2 299.4	620.6	1 173.1	5 153.3
31.12.17	232.2	837.3	2 043.0	568.1	1 053.5	4 734.1

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

	31.12.18	31.12.17
Brutoinvesteering	694.6	617.5
kuni 1 aasta	203.7	196.1
1 - 5 aastat	476.7	409.6
üle 5 aasta	14.2	11.8
Teenimata finantstulu (-)	-25.5	-22.4
Netoinvesteering*	669.1	595.1
kuni 1 aasta	193.7	187.2
1 - 5 aastat	461.3	396.4
üle 5 aasta	14.1	11.5

* Netoinvesteeringud kapitalirendi osas kajastuvad ülal ridadel: Liisingud ettevõtetele, Avalik sektor, Eluasemelaenuid, Muud eraisikulaenuid.

	31.12.18	31.12.17
Netoinvesteering intressimäärade lõikes	669.1	595.1
<= 5%	667.2	593.4
5-10%	1.9	1.7
Netoinvesteering alusvaluutade lõikes	669.1	595.1
EUR	669.1	595.1

16. Finantsinvesteeringud

	31.12.18	31.12.17
Võlaväärtpaberid	109.7	89.2
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	-	89.2
Finantskohustused õiglasest väärtuses kohustuslikult muutustega läbi kasumiaruande	109.7	-
Tuletisinstrumentid	6.6	23.5
Tuletisväärtpaberid	6.6	23.5
Omakapitali instrumentid	9.9	7.4
Müügijoolet väärtpaberid	-	7.3
Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	0.1	0.1
Finantskohustused õiglasest väärtuses kohustuslikult muutustega läbi kasumiaruande	9.8	-

	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid		Tuletisväärt-paberid	Finantskohustused õiglasest väärtuses kohustuslikult muutustega läbi kasumiaruande		Müügijoolet väärtpaberid	Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	
	Aktsiad	Võlakirjad		Aktsiad	Võlakirjad		Aktsiad	Võlakirjad
Perioodi alguses (1.01.17)	-	-	23.4	-	-	6.6	86.7	
Soetused	152.5	590.3	-	-	-	-	81.5	
Müügid ja lunastamised	-152.4	-590.3	-	-	-	-	-69.3	
Väärtuse muutused	-	-	-3.0	-	-	1.0	0.7	
Valuutakursi muutused	-	-	3.1	-	-	-0.3	-10.4	
Perioodi lõpus (31.12.17)	0.1	0.0	23.5	-	-	7.3	89.2	
IFRS9 kohaldamise mõju	-	-	-	7.3	89.2	-7.3	-89.2	
Perioodi alguses (1.01.18)	0.1	0.0	23.5	7.3	89.2	-	-	
Soetused	264.7	350.8	-	0.4	46.5	-	-	
Müügid ja lunastamised	-264.7	-350.8	-	-	-28.8	-	-	
Väärtuse muutused	-	-	-0.1	1.9	-0.5	-	-	
Valuutakursi muutused	-	-	-16.8	0.2	3.3	-	-	
Perioodi lõpus (31.12.18)	0.1	0.0	6.6	9.8	109.7	-	-	

Muudatus 2018. aastal tuletisväärtpaberite ümberhindluses on tingitud valuutaga seotud intressituletistehingute lõppemisest.

Finantsinvesteeringute klassifitseerimise muudatused on tingitud üleminekust IAS 39 mõõtmiskategooriatelt seisuga 31.12.2017 IFRS 9 kohastele mõõtmiskategooriatele alates 1.01.2018.

Rohkem informatsiooni on p 1.24.1 tabelis "Ülemineku avalikustamine – detailne ülevaade mõõtmiskategooriate ja eeldatavate krediidikahjumite mõõtmise muudatustest seoses IAS 39-lt üleminekul IFRS 9-le".

17. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Sidusettevõtjatesse tehtud investeeringute liikumise aruanne

	Perioodi alguses	Müügid ja lunastamised	Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum	Makstud dividendid	Perioodi lõpus
2018	1.0	-	0.4	-	1.4
2017	0.8	-	0.2	-	1.0

Sidusettevõtjad

	Nimiväärtus	Varad	Kohustused	Tulud	AS SEB Panga osa arvestatud kasumis/kahjumis	Bilansiline väärtus	Osalus, %
2018							
SK ID Solutions AS	nimi-väärtuseta	7.7	2.3	7.4	0.4	1.4	25.00%
Kokku		7.7	2.3	7.4	0.4	1.4	
2017							
SK ID Solutions AS	nimi-väärtuseta	7.1	3.0	6.0	0.2	1.0	25.00%
Kokku		7.1	3.0	6.0	0.2	1.0	

Sidusettevõtjate ja tütarettevõtjate soetused, müügid ja ühendamised

Soetused

Soetusi 2018. ja 2017. aastal ei olnud.

Müügid

Müüke 2018. ja 2017. aastal ei olnud.

18. Immateriaalne põhivara**Perioodi alguses (1.01.17)**

Soetusmaksumus	8.5
Kogunenud amortisatsioon	-5.6
Jääkmaksumus	2.9

Perioodi alguse jääkmaksumus

Soetatud	2.6
Mahakantud (jääkväärtus)	-0.8
Amortisatsioonikulu	-0.8
Kursivahe	-
Perioodi lõpus jääkmaksumus	3.9

Perioodi lõpus (31.12.17)

Soetusmaksumus	9.7
Kogunenud amortisatsioon	-5.8
Jääkmaksumus	3.9

Perioodi alguses (1.01.18)

Soetusmaksumus	9.7
Kogunenud amortisatsioon	-5.8
Jääkmaksumus	3.9

Perioodi alguse jääkmaksumus

Soetatud	1.9
Mahakantud (jääkväärtus)	-
Amortisatsioonikulu	-0.7
Kursivahe	-0.2
Perioodi lõpus jääkmaksumus	4.9

Perioodi lõpus (31.12.18)

Soetusmaksumus	11.4
Kogunenud amortisatsioon	-6.5
Jääkmaksumus	4.9

19. Materiaalne põhivara

	Ehitised	Muu vara	Kokku
Perioodi alguses (1.01.17)			
Soetusmaksumus	5.9	23.6	29.5
Kogunenud amortisatsioon	-3.3	-17.4	-20.7
Jääkmaksumus	2.6	6.2	8.8
Perioodi alguse jääkmaksumus	2.6	6.2	8.8
Soetatud	-	4.0	4.0
Mahakantud (jääkväärtus)	-	-	-
Amortisatsioonikulu	-0.3	-2.5	-2.8
Ümberklassifitseerimine	-2.3	2.0	-0.3
Perioodi lõpus jääkmaksumus	0.0	9.7	9.7
Perioodi lõpus (31.12.17)			
Soetusmaksumus	-	30.5	30.5
Kogunenud amortisatsioon	-	-20.8	-20.8
Jääkmaksumus	-	9.7	9.7
Perioodi alguse jääkmaksumus	-	9.7	9.7
Soetatud	-	2.9	2.9
Mahakantud (jääkväärtus)	-	-0.3	-0.3
Amortisatsiooni kulu	-	-2.5	-2.5
Ümberklassifitseerimine	-	-	-
Perioodi lõpus jääkmaksumus	-	9.8	9.8
Perioodi lõpus (31.12.18)			
Soetusmaksumus	-	30.2	30.2
Kogunenud amortisatsioon	-	-20.4	-20.4
Jääkmaksumus	-	9.8	9.8

20. Muud finantsvarad

	31.12.18	31.12.17
Klientide arveldused	11.9	15.5
Muud arveldused	0.4	1.5
	12.3	17.0

Kõik muud finantsvarad on peamiselt lühiajalised ja ei kanna olulist krediidiriski.

21. Muud mittefinantsvarad

	31.12.18	31.12.17
Maksude ettemaksed	0.8	1.2
Ettemakstud kulud	12.2	13.8
	13.0	15.0

22. Keskpankade ja krediidasutuste hoised

	31.12.18	31.12.17
Nõudmiseni hoised	43.6	63.4
Tähtajalised hoised ja laenud (järelejäänud tähtajaga üle 1 a.)	978.1	1 151.0
Kogunenud makstav intress krediidasutustele	0.3	0.1
	1 022.0	1 214.5

	31.12.18	31.12.17
EU-s registreeritud krediidasutused (v.a. Eesti)	1 004.1	1 166.5
Eestis registreeritud krediidasutused	17.0	47.8
Muudes riikides registreeritud krediidasutused	0.9	0.2
	1 022.0	1 214.5

Seisuga 31.12.2018 olid grupi kohustused emapangale Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) 965.4 miljonit eurot ja seisuga 31.12.2017 1 150.1 miljonit eurot (lisa 33).

23. Klientide hoised ja laenud

	31.12.18	31.12.17
Nõudmiseni hoised	3 971.5	3 405.6
Tähtajalised ja muud säästuhoidused	414.0	325.0
Laenufondid	13.7	15.7
Kogunenud makstav intress klientidele	0.7	0.3
Investeermishoidused (väärtpaberiindeksiga seotud)	0.0	0.6
	4 399.9	3 747.2

Mitteresidendid	112.9	112.3
Residendid	4 287.0	3 634.9
	4 399.9	3 747.2

Klientide hoised ja laenud kliendiliikide lõikes

Juriidilised isikud	2 028.7	1 691.6
Avalik sektor	467.2	323.7
Kodumajapidamised	1 904.0	1 731.9
	4 399.9	3 747.2
EU-s registreeritud kliendid (v.a. Eesti)	81.4	65.3
Eestis registreeritud kliendid	4 287.0	3 634.9
Muudes riikides registreeritud kliendid	31.5	47.0
	4 399.9	3 747.2

Grupi poolt hallatavad kliendi varad

31.12.2018 seisuga oli Grupi hallata klientide väärtpaberiportfelle 53.9 miljoni euro väärtuses. 31.12.2017 seisuga oli Grupi hallata klientide väärtpaberiportfelle 61.5 miljoni euro väärtuses. Nimetatud portfelli haldamise eest on saadud teenustasu ning krediidiriski või tururiski sellest grupile ei tekkinud.

31.12.2018 valitses Gruppi kuuluv fondivalitseja (AS SEB Varahaldus) 7 pensionifondi (s.h. 5 kohustuslikku pensionifondi ning 2 vabatahtlikku pensionifondi) kogumahuga 776.7 miljonit eurot. 31.12.2017 valitses AS SEB Varahaldus 7 pensionifondi (s.h. 5 kohustuslikku pensionifondi ning 2 vabatahtlikku pensionifondi) kogumahuga 734.3 miljonit eurot. Lisaks osutati investeringute juhtimise teenust SEB (Grupi emaeettevõtja) Ida-Euroopa fondidele (4 fondi): 31.12.2018 kogumahuga 523.7 miljonit eurot, 31.12.2017 kogumahuga 676.8 miljonit eurot.

24. Tuletisinstrumendid

	31.12.18	31.12.17
Tuletisinstrumendid (lisa 31)	6.2	23.2
	6.2	23.2

Ükski AS-i SEB Pank emiteeritud väärtpaperiinstrument ei ole alates 16.06.2009.a. turul noteeritud. Seetõttu ei ole segmendianalüüsi vastavalt IFRS 8-le esitatud.

25. Eraldised

	Eraldised kokku
Perioodi alguses (1.01.17)	0.1
Aruandeperioodil kasutatud ja mittekasutatud eraldiste tagasiarvestused	-0.1
Perioodi lõpus (31.12.17)	0.0
Perioodi alguses (1.01.18)	0.0
Lisatud eraldiste koosseisu	5.8
Aruandeperioodil kasutatud ja mittekasutatud eraldiste tagasiarvestused	-
Perioodi lõpus (31.12.18)	5.8

		Eeldatavad diskonteerimata rahavood aastate lõikes				
31.12.17	Bilansiline väärtus	0-5 aastat	5-10 aastat	10-15 aastat	15-20 aastat	>20 aastat
Eraldised	0.0	0.0	-	-	-	-

		Eeldatavad diskonteerimata rahavood aastate lõikes				
31.12.18	Bilansiline väärtus	0-5 aastat	5-10 aastat	10-15 aastat	15-20 aastat	>20 aastat
Eraldised	5.8	5.8	-	-	-	-

26. Muud finantskohustused

	31.12.18	31.12.17
Klientide arveldused	64.9	77.4
Muud arveldused	1.1	1.3
	66.0	78.7

27. Muud mittefinantskohustused

	31.12.18	31.12.17
Maksukohustus	2.4	2.1
Kogunenud kohustused	5.2	9.4
Muud kohustused	6.6	6.6
	14.2	18.1

28. Aktsionärid

	Riik	Aktsiate arv	% kogu- arvust
AS-i SEB Pank aktsionärid seisuga 31.12.2018:			
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)	Rootsi	66 562 381	100.00
AS-i SEB Pank aktsionärid seisuga 31.12.2017:			
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)	Rootsi	66 562 381	100.00
Aktsiakapital, EUR		42 541 115	
Aktsiate nominaalväärtus, EUR		0.64	

Põhikirjajärgne aktsiate maksimaalne arv: 240 000 000

Kõigi väljastatud aktsiate eest on tasutud.

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on AS-i SEB Pank ainuomanik. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (registreeritud Rootsis) ei oma kontrollivat emaettevõtjat.

Aktsiainfo

	31.12.18	31.12.17
AS-i SEB Pank aktsiate arv perioodi lõpus	66 562 381	66 562 381
Emissioonidega korrigeeritud keskmine aktsiate arv	66 562 381	66 562 381
Puhaskasum, milj. EUR	63.7	85.3

29. Dividendipoliitika

AS SEB Pank on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) 100 %-lises omanduses. Omakapitali juhtimise, kasumi jaotamise ning reservide moodustamise strateegia väljatöötamisel juhendatakse Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) grupi ühtsest tulevikuriskide käsitlest ja tegevusstrateegiast. 30.03.2018 maksis AS SEB Pank dividende 2017.a. eest summas 70 miljonit eurot.

30. Reservid

	Üldine pangandus-reserv	Ümberhindluse reserv müügiootel finants-varadelt	Reservkapital	Kokku muud reservid
Perioodi alguses (1.01.17)	19.1	0.9	0.3	20.3
Neto kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest läbi kasumiaruande	-	0.7	-	0.7
Perioodi lõpus (31.12.17)	19.1	1.6	0.3	21.0
IFRS 9 kohaldamise mõju	-	-1.6	-	-1.6
Perioodi alguses (1.01.18)	19.1	-	0.3	19.4
Perioodi lõpus (31.12.18)	19.1	-	0.3	19.4

Vastavalt 2000. aastani kehtinud tulumaksuseadusele võisid krediidasutused kahjude katmiseks moodustada maksuvaba üldise pangariski reservi 5% ulatuses laenuportfellist.

Vastavalt Äriseadustikule tuleb igal aastal kanda vähemalt 5% puhaskasumist reservkapitali, kuni reservkapitali suurus saavutab 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali on võimalik kasutada kahjumi katmiseks.

AS SEB Panga 1994 - 1997. majandusaasta kasum on kantud nimetatud üldisesse pangariski reservi (v.a 0.4 miljonit eurot 1995. aasta kasumist). Reservi suurus on 19.1 miljonit eurot, mis sisaldab ka Äriseadustiku nõuete kohast panga reservkapitali. Aastatel 1998 - 2017 pank reservieraldisi ei teinud. AS-i SEB Pank tütarettevõtete poolt tehti aastatel 2001-2017 kasumi arvelt reservieraldisi summas 0.3 miljonit eurot.

31. Tingimuslikud varad ja kohustused ning tulevikutehingud

31.12.18	Lepinguline summa		Bilansiline väärtus	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
1. Tühistamatud ja tühistatavad tehingud	328.6	1 213.2	-	-
1.1. Garantiid ja muud sarnased bilansivälised tühistamatud tehingud	328.6	335.0	-	-
<i>s.h. finantsgarantiid</i>	328.6	103.1	-	-
1.2. Laenulimiidid	0.0	878.2	-	-
2. Tuletisinstrumendid (Lisad 16, 24)	547.7	447.0	6.6	6.2
2.1. Valutaga seotud tuletistehingud	202.7	202.6	0.6	0.4
2.2. Intressimääruga seotud tuletistehingud	345.0	244.4	6.0	5.8
2.3. Aktsiatega seotud tuletistehingud*	-	-	-	-
	876.3	1 660.2	6.6	6.2

31.12.17	Lepinguline summa		Bilansiline väärtus	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
1. Tühistamatud ja tühistatavad tehingud	133.3	1257.6	-	-
1.1. Garantiid ja muud sarnased bilansivälised tühistamatud tehingud	133.3	324.0	-	-
<i>s.h. finantsgarantiid</i>	133.3	114.2	-	-
1.2. Laenulimiidid	0.0	933.8	-	-
2. Tuletisinstrumendid (Lisad 16, 24)	622.9	547.1	23.5	23.2
2.1. Valutaga seotud tuletistehingud	276.8	276.8	17.3	17.3
2.2. Intressimääruga seotud tuletistehingud	345.9	270.2	6.2	5.9
2.3. Aktsiatega seotud tuletistehingud*	0.2	0.1	-	-
	756.2	1 804.7	23.5	23.2

* Tuletistehinguid tehakse kliendipositsiooni katmiseks ja oma portfelli vastavaid riske ei võeta. Kõik tehingutelt tulenevad riskid on täismahus maandatud emattevõtjaga. Aktsioptsioonide hinnad arvutatakse kasutades kogu sisendinfot (nt alusvara hindu ja mahtusid), mis pärineb kas sõltumatust allikast (nt alusvara hindu) või sõltumatu hinnataseme kinnitus teostatakse järgmisel päeval võrreldes väärtuseid sõltumatust allikast pärit turuallikaga (nt mahud), vt. lisa 16.

Vastavalt võlaõigusseadusele on AS-i SEB Liising sõlmitud kasutusrendilepingud osaliselt seotud potentsiaalse kohustusega, mille realiseerumise tõenäosus ja summa ei ole täpselt määratletav. Ettevõtja juhtkonna hinnangul on senise praktika kohaselt kohustuse realiseerumine vähetõenäoline.

Potentsiaalne tulumaksukohustus dividendide jagamisest

Grupi jaotamata kasum seisuga 31.12.2018 moodustas 885.4 (31. detsember 2017: 892.7) miljonit eurot. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt. Kasumi jaotamisel summas kuni 33.3 miljonit eurot neto dividendimaksena rakendatakse vähendatud maksumäär 14/86. Tulenevalt 2018. aastast kehtivast kohustusest teha maksuametile tulumaksu ettemakseid, on 2018. aastal kogunenud tulumaksu summas 9.1 miljonit eurot. Seega, võttes arvesse regulatiivseid nõudeid neto-omavahenditele ja kapitalile, on bilansipäeva seisuga jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 492.1 miljonit eurot ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 103.6 miljonit eurot. Seisuga 31.12.2017, võttes

arvesse regulatiivseid nõudeid neto-omavahenditele ja kapitalile, oleks dividendidena võimalik olnud välja maksta 405.3 miljonit eurot, millega oleks kaasnenum tulumaks summas 101.3 miljonit eurot.

31.12.2018 (samuti 31.12.2017) seisuga kuulub 100% AS-i SEB Pank aktsiatest Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)-le, kes otsustab dividendide maksmise üle.

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

AS-is SEB Pank ja tütarettevõtjates maksuhaldur 2018. a. maksurevisjoni ei teostanud. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtja maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma ning trahvi.

AS-i SEB Pank juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõtjale olulise täiendava maksusumma.

Õigusvaidlused

AS-i SEB Pank Gruppi kuuluvatel äriühingutel puuduvad õigusvaidlused, millest tulenevalt AS-i SEB Pank Grupp võiks kanda olulist kahju

32. Sündmused peale majandusaasta lõppu

Peale majandusaasta lõppu ei ole AS-is SEB Pank toimunud olulisi sündmusi, mis mõjutaksid varade ja kohustuste seisundit bilansipäeval 31.12.2018.

33. Seotud osapooled

	31.12.18	31.12.17
Nõuded krediidiasutuse juhatuse liikmetele ja siseauditi üksuse juhile ning nende lähikondlastele, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatele äriühingutele	0.6	0.4
Tingimuslikud kohustused krediidiasutuse juhatuse liikmetele ja siseauditi üksuse juhile ning nende lähikondlastele, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatele äriühingutele (kasutamata arvelduslaenud ja krediitkaartide limiidid, väljamaksmata laenud)	-	-
Krediidiasutuse juhatuse liikmete ja siseauditi üksuse juhi ning nende lähikondlaste, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatele äriühingute hoised	0.8	0.7
Nõuded emaettevõtjale	73.6	119.4
<p>2018.a. nõuetes emaettevõtjale oli nõudmiseni deposiite 29.8 miljon eurot; tähtjalisi deposiite kuni 7 kuulise tähtajaga 33.0 miljon USD, intressimääraga 2.71%; kuni 3 kuulise tähtajaga 292 miljon rubla, intressimääraga 6.95% ja kuni 1 kuulise tähtajaga 402.1 miljon rubla, intressimääraga 6.25%</p> <p>2017.a. nõuetes emaettevõtjale oli nõudmiseni deposiite 97.2 miljon eurot ja tähtjalisi deposiite kuni 1 kuulise tähtajaga 19.9 miljon eurot, intressiga -0.4%.</p>		
Kohustused emaettevõtjale	985.8	1173.4
<p>2018.a. kohustustes emaettevõtjale olid krediidiliinid eurodes lepingulise tähtajaga kuni 7a, intressiga -0.147% – 0.9%, summas 965.1 miljon eurot (lisas 22 koos intressidega 965.4 miljon eurot).</p> <p>2017.a. kohustustes emaettevõtjale olid krediidiliinid eurodes lepingulise tähtajaga kuni 10a, intressiga -0.23% – 4.15%, summas 1 150.0 miljon eurot (lisas 22 koos intressidega 1 150.1 miljon eurot).</p>		
Tingimuslikud nõuded emaettevõtjale (saadud garantiid)	225.6	3.4
Tingimuslikud kohustused emaettevõtjale	3.6	0.6
Nõuded emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	2.5	30.2
Kohustused emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	27.4	28.1
<p>2018.a. kohustustes emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele olid nõudmiseni deposiidid 27.0 miljon eurot.</p> <p>2017.a. kohustustes emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele olid investeerimisdeposiidid 0.01 miljon eurot, nõudmiseni ja üleöödeposiidid 28.0 miljon eurot.</p>		
Tingimuslikud nõuded emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	1.1	-
Tingimuslikud kohustused emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	0.1	0.1
Intressitulu tehingutest emaettevõtjaga	2.0	2.7
Intressikulu tehingutest emaettevõtjaga	-2.8	-4.3
Komisjoni- ja teenustasutulu emaettevõtjalt	0.7	0.7
Komisjoni- ja teenustasukulu emaettevõtjale	-0.1	-0.1
Intressitulu tehingutest emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatega	0.1	0.1
Intressikulu tehingutest emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatega	-	-
Komisjoni- ja teenustasutulu emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	3.7	3.7
Komisjoni- ja teenustasukulu emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatel	-0.2	-0.2
<p>Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas oluliselt teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega põhinevad turuhindadel.</p> <p>Seotud osapooled on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emaettevõtja; - emaettevõtja tütarettevõtjad; - emaettevõtja sidusettevõtjad; - Grupi sidusettevõtjad; - AS-i SEB Pank juhatuse liikmed ja siseauditi üksuse juht ning nende lähikondlased, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavad äriühingud. 		

	2018	2017
Tasud ja muud hüvitised juhtkonnale AS-is SEB Pank		
Juhatuse liikmete tasu	0.7	0.6
- töötasud ja preemiad	0.6	0.6
- muud hüvitised juhtkonnale	0.1	0.0
Tasud ja muud hüvitised juhtkonnale AS-i SEB Pank tütarettevõtjates		
Juhatuse liikmete (või tegevjuhi) tasu	0.3	0.3
- töötasud ja preemiad	0.3	0.2
- muud hüvitised juhtkonnale	0.0	0.1

AS-i SEB Pank tütarettevõtjate nõukogude liikmetele 2018. ja 2017. aastal tasusid ega hüvitisi ei makstud, samuti AS-i SEB Pank nõukogu liikmetele 2017.aastal. 2018.a. maksti AS-i SEB Pank nõukogu liikmele tasusid summas 6 944 eurot.

Juhtkonna liikmete tasud ja hüvitised

Panga ja tütarettevõtjate juhatuse liikmetele makstakse kompensatsiooni kuni 12 kordse keskmise kuutasu ulatuses, kui juhatuse liiget ei valita uueks tähtajaks või kui juhatuse liige kutsutakse tagasi ennetähtaegselt. Kompensatsiooni ei maksta, kui isik jätkab töötamist SEB grupi ühingus töölepingu alusel või valitakse juhatuse liikmeks SEB grupi muus ühingus või kui leping lõpetatakse juhatuse liikme kohustuste rikkumise tõttu.

AS-i SEB Pank juhatuse liikmetel oli võimalus osaleda erinevates aktsiaprogrammides aastatel:

2012 - 34 109 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood,

2013 - 14 544 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2014 - 12 265 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2015 - 12 610 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2016 - 13 466 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2017 - 12 276 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2018 - 15 234 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

28.12.2018 oli Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) A-aktsia sulgemishind 86.10 SEK (8.75 EUR). 30.12.2017 oli Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) A-aktsia sulgemishind 96.30 SEK (9.78 EUR).

34. Emaettevõtja esmased aruanded

Vastavalt Eesti Raamatupidamisseadusele avaldatakse eraldi teave konsolideeritud ettevõtja esmaste aruannete kohta raamatupidamisaruannete lisades.

1. Panga kasumiaruanne

(miljonites eurodes)

	2018	2017
<i>Intressitulu</i>	92.9	85.5
<i> sealhulgas efektiivse intressimääraga intressitulu</i>	90.6	82.7
<i>Intressikulu</i>	-9.1	-9.5
Neto intressitulu	83.8	76.0
<i>Komisjoni- ja teenustasu tulu</i>	57.9	54.8
<i>Komisjoni- ja teenustasu kulu</i>	-16.2	-14.4
Neto teenustasutulu	41.7	40.4
Neto finantstulu	5.8	6.0
Tulu investeerimistegevusest (neto)	1.4	-0.1
Dividenditulu	30.0	-
Muud tegevustulud	0.7	1.4
Neto muu tulu	32.1	1.3
Tulud kokku	163.4	123.7
Personalikulud	-37.6	-36.0
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-3.5	-4.4
Muud tegevuskulud	-11.1	-12.4
Kulud kokku	-52.2	-52.8
Kasum enne laenukahjumeid	111.2	70.9
Eeldatavad krediidikahjumid, neto*	1.2	-
Kasum laenukahjumi tühistamisest**	-	3.9
Kasum enne tulumaksu	112.4	74.8
Tulumaks	-26.6	-7.5
Puhaskasum	85.8	67.3
Ainuaktsionärile kuuluv kasumi osa	85.8	67.3

2. Koondkasumiaruanne

(miljonites eurodes)

	2018	2017
Puhaskasum	85.8	67.3
Muu koondkasum		
Kirjed, mida edaspidi võidakse kasumiaruandesse ümber klassifitseerida:		
Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus	-	1.0
Kokku muu koondkasum	-	1.0
Kokku koondkasum	85.8	68.3

* Tulenevalt IFRS9 eeldatavate laenukahjumite mudelist

** Tulenevalt IAS 39 laenukahjumite mudelist

3. Panga finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)

	31.12.18	31.12.17
VARAD		
Raha ja nõuded keskpangale	1 156.9	1 051.2
Laenud krediidiasutustele	80.4	172.2
Laenud klientidele	4 982.2	4 537.8
Võlaväärtpaberid	109.7	89.2
Tuletisinstrumendid	6.6	23.6
Omakapitali instrumendid	5.4	3.1
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	5.5	5.5
Immateriaalne põhivara	4.9	3.9
Materiaalne põhivara	9.8	9.7
Muud finantsvarad	10.4	15.6
Muud mittefinantsvarad	7.0	7.4
Varad kokku	6 378.8	5 919.2
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Kohustused		
Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	1 022.0	1 213.8
Klientide hoiused ja laenud	4 459.5	3 795.2
Tuletisinstrumendid	6.2	23.2
Tulumaksukohustus	2.9	-
Eraldised	5.5	0.0
Muud finantskohustused	40.8	53.8
Muud mittefinantskohustused	8.4	12.4
Kohustused kokku	5 545.3	5 098.4
Omakapital		
Aktiikapital	42.5	42.5
Aažio	86.1	86.1
Reservid	19.1	20.1
Jaotamata kasum	685.8	672.1
Omakapital kokku	833.5	820.8
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	6 378.8	5 919.2

4. Panga omakapitali muutuse aruanne
(miljonites eurodes)

	Aktia- kapital (lisa 28)	Üle- kurss (aazio)	Reservid (lisa 30)	Jaota- mata kasum	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 1.01.17	42.5	86.1	19.1	634.2	781.9
Puhaskasum	-	-	-	67.3	67.3
Muu koondkasum					
Müügootel finantsvarade väärtuse muutus	-	-	1.0	-	1.0
Kokku muu koondkasum	-	-	1.0	67.3	68.3
Dividenditulu	-	-	-	-30.0	-30.0
Muud	-	-	-	0.6	0.6
Saldo seisuga 31.12.17	42.5	86.1	20.1	672.1	820.8
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	-	-	-	-	5.5
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	-	-	-	-	227.2
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.17	42.5	86.1	20.1	672.1	1042.5
Saldo seisuga 31.12.17	42.5	86.1	20.1	672.1	820.8
*IFRS 9 kohaldamise mõju	-	-	-1.6	-2.1	-3.7
Saldo seisuga 1.01.18	42.5	86.1	18.5	670.0	817.1
Puhaskasum	-	-	-	85.8	85.8
Kokku muu koondkasum	-	-	-	85.8	85.8
Dividenditulu	-	-	-	-70	-70.0
Muud	-	-	-	0.6	0.6
Saldo seisuga 31.12.18	42.5	86.1	18.5	686.4	833.5
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	-	-	-	-	5.5
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	-	-	-	-	205.6
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.18	42.5	86.1	19.1	685.8	1033.6

*IFRS 9 Finantsinstrumendid on kohaldatud alates 1.01.18

	2018	2017
5. Panga rahavoo aruanne		
(miljonites eurodes)		
I. Rahavoog äritegevusest		
Saadud intressid	92.2	85.7
Makstud intressid	-7.8	-9.6
Saadud dividendid	30.0	0.0
Saadud teenustasu	57.9	54.8
Makstud teenustasu	-16.2	-14.4
Neto väärtpaberitulud ja muud tegevustulud	6.3	7.5
Personalikulud ja muud tegevuskulud	-47.9	-47.7
Makstud tulumaks	-26.6	-7.5
Rahavoog äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	87.9	68.8
Äritegevusega seotud varade muutus:		
Laenu krediidiasutustele ja kohustuslik reserv keskpangas	-13.2	21.3
Laenu klientidele	-446.6	-382.3
Muud varad	17.2	3.3
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:		
Keskpankade ja krediidiasutuste hoiused	-204.8	235.6
Klientide hoiused ja laenu	663.8	66.2
Muud kohustused	-13.4	-3.1
Rahavoog äritegevusest	90.9	9.8
II. Rahavoog investeerimistegevusest		
Laekumised / väljaminekud investeerimisportfelli väärtpaberitest (+/-)	-0.8	0.4
Materiaalse ja immateriaalse vara ost	-4.6	-6.2
Rahavoog investeerimistegevusest	-5.4	-5.8
III. Rahavoog finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	-70.0	-30.0
Rahavoog finantseerimistegevusest	-70.0	-30.0
Neto raha ja selle ekvivalentide muutus	15.5	-26.0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	1 244.9	1 270.9
Välisvaluuta kursimuutuste mõju rahale ja selle ekvivalentidele	0.0	0.0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	1 260.4	1 244.9
Raha ja selle ekvivalentide jääk koosneb:		
Kassa	35.9	41.3
Nõuded keskpangale ilma kohustusliku reservita	1 076.8	965.8
Likviidsed hoiused teistes krediidiasutustes	37.9	148.5
Likviidsed võlakirjad	109.8	89.3
	1 260.4	1 244.9

Juhatusdeklaratsioon

Juhatus on koostanud tegevusaruande ja AS-i SEB Pank konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning annavad õige ja õiglase ülevaate AS-i SEB Pank finantsseisundist, tegevustulemusest ja rahavoogudest.

Tegevusaruandes ja konsolideeritud raamatupidamisaruandes esitatud teave on tõene ja terviklik.

Juhatuseliikmed:

" 12 " märts	2019		Allan Parik
" 12 " märts	2019		Artjom Sokolov
" 12. " märts	2019		Ainar Leppänen
" 12 " märts	2019		Marko Rintala
" 12 " märts	2019		Eve Kümnik

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS-i SEB Pank aktsionärile

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

---

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i SEB Pank ja selle tütarettevõtete (koos Grupp) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 12. märtsil 2019 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud kasumiaruannet 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud finantsseisundi aruannet eeltoodud kuupäeva seisuga;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoo aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

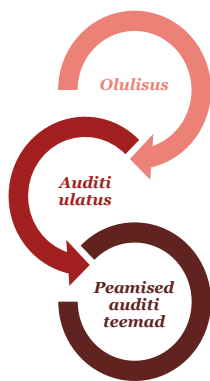
Sõltumatus

Oleme Grupist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Grupile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt. Meie poolt 2018. aasta jooksul Kontsernile osutatud auditivälised teenused on avalikustatud tegevusaruandes ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 1.3.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Grupi auditi olulisus on 4,9 miljonit eurot, mis on määratud kui 5% konsolideeritud kasumist enne tulumaksu.

Auditi ulatus

PwC Eesti viis läbi täismahus auditi Grupi ettevõtete osas, mis hõlmas sisuliselt kogu konsolideeritud finantsseisundi aruannet ja kasumiaruannet.

Peamised auditi teemad

- Klientidele antud laenude väärtuse hindamine

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Grupi auditi olulisus	4,9 miljonit eurot
Kuidas me selle määrasime	5% kasumist enne tulumaksu
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Kasutasime seda näitajat olulisuse arvutamiseks, kuna kasum enne tulumaksu on peamine mõõdik, millest lähtutakse Grupi tegevuse hindamisel ja tulemuslikkuse võtmenäitaja juhatuse ja nõukogu jaoks.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema

Klientidele antud laenude väärtuse hindamine (detailsem informatsioon on toodud lisas 1.8 “Eeldatav krediitkahjum”, lisas 1.25 “Olulised hinnangud raamatupidamisarvestuse põhimõtete rakendamisel”, lisas 2.2 „Krediidirisk“ ja lisas 15 “Laenud klientidele”).

Seisuga 31. detsember 2018 moodustas klientidele antud laenude neto bilansiline väärtus kokku 5 153,3 miljonit eurot, mis sisaldas nende väärtuse langusest tulenevat allahindlust summas 24 miljonit eurot.

Alates 1. jaanuarist 2018 rakendus uus raamatupidamisstandard IFRS 9, mis sisuliselt asendas varasemalt mineviku kahjumite pealt arvestatud mudeli, uue 3-faasilise oodatava krediitkahjumi (ECL) mudeliga. ECL arvutused on tulevikku vaatavad ja tõenäosustega kaalutud, baseerudes keerulisel modelleerimisel ja juhtkonna poolsetel hinnangutel.

IFRS 9 rakendumisel vähenes klientidele antud laenude väärtus 2,9 miljoni euro võrra, mis kajastati jaotamata kasumis 1. jaanuaril 2018.

Keskendusime sellele valdkonnale, kuna juhtkond kasutab krediitkahjumite kajastamise ajastuse ja allahindluse summade hindamisel subjektiivsete sisenditega kompleksseid mudeleid.

Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis

Hindasime, kas Grupi arvestuspõhimõtted klientidele antud laenude väärtuse languse hindamise osas on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS).

Viisime läbi protseduurid veendumaks oluliste krediitkahjumite mudeli sisendete korrektsuses nagu maksejõuetuse tõenäosus (PD), krediidiriskile avatud positsioon võlgniku maksejõuetuse korral (EAD) ja maksejõuetusest tingitud kahjumäär (LGD).

Hindasime ECL arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud peamiste kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust:

- kontrollid laenude alusandmete süsteemi sisestamise osas.
- kontrollid tagatise hindamisprotsessis, sealhulgas tagatiste automaatset indekseerimist.
- laenude jälgimisega seotud kontrollimehhanismide ülesehitus ja tõhusus.

Vastavad kontrollid hõlmasid hinnanguid klientidele korrektse riskiklassi määramise osas.

Viisime läbi detailsed auditiprotseduurid järgmistes valdkondades:

- ECL arvutussüsteemis kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine;
- ECL arvutussüsteemides kasutatavate oluliste sisendite vastavus IFRS 9 metodoloogiale;
- 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale;
- diskonteerimise korrektsus ECL arvutussüsteemis;
- laenude faasidesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite korrektne rakendamine ja maksejõuetuse definitsiooni korrektne rakendamine).

Lisaks on meie kvantitatiivse modelleerimise eksperdid viinud läbi detailsed arvutused valimisse sattunud laenude ECL-i ja mudeli väljundite osas veendumaks, et ECL arvutatakse korrektselt ning et see vastab meie poolt püstitatud ootustele.

Hindasime oluliste allahindluse mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete hinnangute mõistlikkust, nagu näiteks hinnangud erinevate stsenaariumite osakaalude ning oluliste makromajanduslike prognooside osas.

Järeldasime, et tulenevalt kogu laenuportfelli suurusest ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud eelduste ebakindlusest on juhtkonna poolt rakendatavad hinnangud mõistlikud.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Grupi struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning finantssektori, milles Grupp tegutseb, eripärasid.

Gruppi kuuluvad mitmed Eestis tegutsevad tütarettevõtted, mis on täpsemalt avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 1. Viisime ettevõtete suuruse ning riskiomaduste põhjal läbi täismahus auditid AS-i SEB Pank, AS-i SEB Liising, AS-i Rentacar ja AS-i SEB Varahaldus osas. Grupi tasandil auditeerisime konsolideerimisprotsessi ning teostasime protseduurid hindamiseks, et Grupi ettevõtete auditid kataksid olulises osas kõik Grupi konsolideeritud finantsaruande kirjed.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud aastaaruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Grupi valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Grupi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses Grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Grupi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Grupi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Grupi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Grupi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Grupi kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Grupi auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Grupi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

---

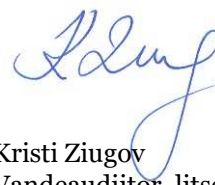
Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt AS-i SEB Pank kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 31. detsembril 2000 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäride otsustele; meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood AS-ile SEB Pank kui avaliku huvi üksusele on kokku 19 aastat.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

Kristi Ziugov
Vandeaudiitor, litsents nr 650

12. märts 2019

AS SEB PANK
Asukohaga: Tornimäe 2, Tallinn
JUHATUSE OTSUS NR 31

Tallinn,

12. märts 2019

2018.a. majandusaasta kasumi jaotamine

1. 2018.a. majandusaasta kasum oli 85 786 023 eurot (kaheksakümmend viis miljonit seitsesada kaheksakümmend kuus tuhat kaksikümmend kolm eurot).
2. Kooskõlas auditeeritud finantstulemustega teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2018. aasta puhaskasum summas 85 786 023 eurot ja eelmiste finantsperioodide jaotamata kasum summas 599 977 066 eurot, kokku 685 763 089 eurot, järgnevalt:

Summad eurodes	2018
AS SEB Pank puhaskasum 31.12.2018 lõppenud majandusaastal	85 786 023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	599 977 066
Jaotamata kasum kokku	685 763 089
Dividendidena maksta	-63 000 000
Jaotamata kasumi saldo	622 763 089

3. Esitada käesolev otsus AS-i SEB Pank nõukogule läbivaatamiseks.

Allan Parik
Juhatuse esimees

Jaotuskava: Juhatuse liikmed, Õigusdivisjon, Finantsaruandluse grupp

Nõukogu kinnitus SEB Pank 2018.a. konsolideeritud majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud AS-i SEB Pank tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2018 .a. lõppenud majandusaasta kohta.

AS-i SEB Pank nõukogu on juhatuse poolt esitatud 2018. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ning sõltumatu vandeaudiitori aruande 26. märtsil 2019 läbi vaadanud ja ainuaktsionärile esitamiseks heaks kiitnud.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediitiasutused (pangad)	64191	156077908	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6655100
Faks	+372 6655102
E-posti aadress	info@seb.ee
Veebilehe aadress	www.seb.ee